

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY ŁĘCZYCA**

2023 - 2030

Spis treści

1.	Strategia w skrócie.....	4
2.	Jak pracowaliśmy nad Strategią Rozwoju Gminy Łęczycza na lata 2023-2030.....	6
3.	Trendy globalne.....	8
4.	Kontekst zewnętrzny.....	10
5.	Diagnoza Gminy Łęczycza.....	13
5.1	Położenie geograficzne i administracyjne.....	13
5.2	Strefa społeczna.....	17
5.2.1	Sytuacja demograficzna.....	17
5.2.2	Edukacja i wychowanie.....	26
5.2.3	Ochrona zdrowia.....	30
5.2.4	Pomoc społeczna.....	31
5.2.5	Kultura i sport.....	35
5.2.6	Aktywność obywatelska.....	38
5.2.7	Bezpieczeństwo publiczne.....	41
5.3	Strefa gospodarcza.....	43
5.3.1	Rynek pracy i bezrobocie.....	43
5.3.2	Przedsiębiorczość i rolnictwo.....	49
5.3.3	Turystyka.....	58
5.3.4	Gospodarka finansowa.....	60
5.4	Strefa Przestrzenna.....	66
5.4.1	Środowisko naturalne i formy ochrony przyrody.....	66
5.4.2	Dziedzictwo kulturowe.....	82
5.4.3	Planowanie przestrzenne.....	88
5.4.4	Mieszkalnictwo.....	89
5.4.5	Infrastruktura techniczna i gospodarka odpadami komunalnymi.....	92
6.	Gmina w oczach mieszkańców.....	103
7.	Wnioski z diagnozy.....	110
7.1.	Obszar społeczny.....	111
7.2.	Obszar gospodarczy.....	113
7.3.	Obszar przestrzenno-środowiskowy.....	114
7.4.	Analiza SWOT.....	115
7.5.	Główne problemy w obszarach Strategii.....	120
7.6.	Wyzwania.....	121

8. Plan operacyjny strategii rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju Gminy	122
8.1 Misja i wizja	122
8.2 Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	124
9. Wieloletni Plan inwestycyjny	142
10. Kształtowanie przestrzeni Gminy oraz obszary strategicznej interwencji.....	151
10.1 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy.....	151
10.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	158
10.3 Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań.....	161
11. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	164
11.1 System realizacji strategii.....	165
11.2 Wdrażanie Strategii.....	166
11.3 System monitorowania i ewaluacji Strategii.....	168
11.4 Ewaluacja – ocena skutków wdrażania zapisów Strategii	170
11.5 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	171
12 Ramy finansowe oraz źródła finansowania	172
Spis tabel	178
Spis map	181
Spis wykresów	183
Spis zdjęć	186

STRATEGIA W SKRÓCIE

Strategia rozwoju gminy jest zestawieniem celów, potrzeb i sposobów ich zaspokojenia. Jest podręcznikiem dla mieszkańców, inwestorów, ale przede wszystkim pracowników urzędu i radnych. Każdy, kto sięgnie po ten dokument wie, do czego Gmina Łęczyca dąży, w czym chce być najlepsza i jakie są jej priorytety rozwoju.

Podstawą prawną uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40). Zgodnie z art. 10e ust. 1 te same ustawy gmina może opracować strategię rozwoju gminy, natomiast art. 10f ust. 2 określa, że projekt strategii opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii, dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju

województwa.

- Wizja gminy Łęczyca to jej najbardziej pożądaný obraz w przyszłości – str. 120-121.
- Kierunki działań wskazują jakie kluczowe zmiany należy wprowadzić w gminie, aby zrealizować wyznaczone cele str. 129-133.
- Cele realizują wizję gminy str. 122-129.

JAK PRACOWALIŚMY NAD STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY ŁĘCZYCA NA LATA 2023-2030

Strategia została oparta o dane statystyczne (część diagnostyczna), jednak kluczową rolę w wytyczeniu przyszłości gminy Łęczyca odegrali mieszkańcy, radni i urzędnicy. Ich opinie i wizje rozwoju pozyskane podczas spotkań i badań ankietowych były podstawą do prac nad niniejszą Strategią.

Wizja gminy Łęczyca do 2030 r.

- spotkania z pracownikami urzędu,
- spotkania z radnymi gminy,
- ankieta,

Diagnoza barier i potencjałów

- analiza danych statystycznych,
- analiza dokumentów planistycznych,
- ankieta,
- analiza SWOT

Cele strategiczne

- ankiety,
- analiza SWOT
- spotkania,

Projekt strategii Rozwoju Gminy Łęczyca

- zgłaszanie uwag,
- spotkania,

TRENDY GLOBALNE

Na dynamikę rozwoju oraz zachodzące zmiany w Gminie Łęczyca, oprócz lokalnych uwarunkowań, problemów i potencjałów wpływają również globalne lub krajowe trendy. Poniżej przedstawiono kilka najważniejszych trendów determinujących obrany kierunek rozwoju gminy.

STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA

Do 2050 roku co trzeci Europejczyk będzie miał ponad 60 lat. Średnia długość naszego życia rośnie, jednocześnie spada wskaźnik urodzeń. Rosnąca liczba osób starszych w społeczeństwie wpływa na funkcjonowanie gmin, a także na liczbę miejsc pracy oraz rodzaj produktów. Powoduje to również szereg konsekwencji gospodarczych – coraz mniej osób będzie płaciło podatki jako osoby aktywne zawodowo, rośnie obciążenie systemu ochrony zdrowia, a jednocześnie coraz więcej osób będzie potrzebowało wsparcia państwa w postaci emerytury czy renty. W tym kontekście bardzo istotne jest takie strategiczne zarządzanie gminą, które będzie dążyć do zwiększania liczby i odsetka osób aktywnych zawodowo. Wygrywać będą te gminy, które skutecznie utrzymają obecnych i przyciągną nowych mieszkańców.

ZMIANY KLIMATU I CZYSTSZA ENERGIA

Postępujące zmiany klimatyczne wymagają - zarówno od administracji, biznesu, jak i mieszkańców, radykalnych zmian na poziomie działań systemowych i jednostkowych. Rosnąca świadomość energetyczna i ekologiczna sprawiają, że rynek i zainteresowanie zielonymi źródłami energii stale wzrasta, również wśród mieszkańców gminy Łęczyca. Unia Europejska, poszczególne kraje oraz firmy za swój długofalowy cel stawiają sobie zeroemisyjność i neutralność klimatyczną. Nie jest tajemnicą, że bardzo duży wpływ na rozwój wszystkich regionów będzie miała jedna z kluczowych dla Komisji Europejskiej strategii rozwoju - Europejski Zielony Ład. Ta nowa polityka UE dotyczy wszystkich sektorów gospodarki, w szczególności transportu, energii, rolnictwa, obiektów budowlanych i przemysłu. Stawienie czoła zmianom klimatycznym i odpowiednie wykorzystanie narzędzi, które oferowane są na szczeblu krajowym i europejskim dają szansę na to, by zwiększyć odporność gminy Łęczyca na zmiany klimatu i zmniejszyć wpływ gminy na pogarszanie się stanu środowiska.

SIECIOWANIE USŁUG

Idea konwergencji i łączenia produktów i usług oraz współpracy wielu, czasami zaskakujących podmiotów, nie jest nowa, ale zaczyna nabierać rozpędu. Rośnie multifunkcjonalność, zarówno miejsc (przestrzeni publicznych, budynków użyteczności publicznej), jak i produktów czy usług tak, aby odpowiedzieć na jak najwięcej potrzeb konsumentów. Przejawiać się może w tworzeniu produktów sieciowych w gminie, integracji środków transportu, pakietowaniu usług, np. turystycznych, hotelarskich, gastronomicznych oraz bardzo szerokiej współpracy pomiędzy podmiotami różnych branż. Takie podejście stwarza warunki do kompleksowej obsługi odwiedzających gminę turystów.

LOKALNOŚĆ

Jako przeciwieństwo postępującej globalizacji, lokalność jest synonimem tego co bardziej autentyczne, wartościowe i o lepszej jakości. Swoje odzwierciedlenie znajduje zarówno w coraz powszechniejszym wsparciu lokalnych przedsiębiorców i wytwórców żywności, kultywowaniu tradycji i kultury oraz mocniejszym skupieniu uwagi na najbliższym otoczeniu. Trend ten w gminie Łęczyca przejawia się przede wszystkim w działalności lokalnych stowarzyszeń i organizacji społecznych w zakresie kultury i zachowania tożsamości lokalnej, co znacząco wpływa na zacieśnienie więzi sąsiedzkich i budowę odpowiedzialnego, aktywnego społeczeństwa w gminie.

KONTEKST ZEWNĘTRZNY

Na prowadzenie polityki rozwoju w gminie Łęczyca, oprócz wewnętrznie obowiązujących polityk i aktów prawa miejscowego wpływają również ustalenia i polityki na poziomie regionalnym i krajowym. Najważniejszymi dokumentami strategicznymi, które oddziałują na działania podejmowane w gminie Łęczyca są:

- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (SRWŁ 2030),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).

Strategia rozwoju województwa – Łódzkie 2030 organizuje działania samorządu województwa, wskazując najważniejsze wyzwania rozwojowe dla regionu. Zawiera katalog priorytetów oraz kierunków działań, które określają, jak doprowadzić do spójnego i zrównoważonego rozwoju województwa. Aby realizować kierunki założone w Strategii, zastosowano wymiar terytorialny poprzez skoncentrowanie działań na wykorzystaniu

potencjałów rozwojowych na określonym obszarze, tzw. obszarze strategicznej interwencji. Spośród wymienionych w SRWŁ 2030 celów strategicznych w poszczególnych sferach, kluczowe dla rozwoju gminy Łęczycza, są kierunki działań występujące w ramach celu strategicznego 3 Atrakcyjna i dostępna przestrzeń, które zakładają rozbudowę infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizację wykorzystania zasobów naturalnych i energii, przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego. Jednak, aby rozwój gminy przebiegał w sposób zrównoważony, istotna jest również realizacja działań w ramach pozostałych celów strategicznych.

Polityka regionalna na szczeblu centralnym koordynowana jest przez Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030. Zakłada ona zrównoważony i bardziej spójny rozwój całego kraju i zmniejszanie dysproporcji rozwojowych między obszarami miejskimi i wiejskimi. W szczególności wspiera miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Strategia Rozwoju Gminy Łęczycza na lata 2023-2030 będzie wpisująca się w realizację wyzwań wskazanych dla polityki regionalnej w KSRR 2030, tj.:

- adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska;
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych;
- rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego;
- wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek;
- rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach;
- zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami;
- przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, jako jeden z ważniejszych dokumentów krajowych wskazuje, że zrównoważony rozwój społeczny i regionalny to rozwój skierowany na terytorialną różnorodność oraz jej atuty, a jednocześnie dbający o zapewnienie całemu społeczeństwu wysokiej jakości życia. Jako główny cel SOR określono tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Obszary wiejskie w Polsce charakteryzuje zróżnicowanie przestrzenne pod względem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, jak i funkcji gospodarczych (są to zarówno obszary z dominacją rolnictwa tradycyjnego, obszary rolnictwa wielkoobszarowego, obszary z dominacją funkcji turystycznej, jak i silnie zurbanizowane obszary położone w pobliżu dużych aglomeracji i mniejszych miast). Pobudzanie ich rozwoju wymaga zintegrowanego i jednocześnie zindywidualizowanego podejścia uwzględniającego ich potencjały i potrzeby rozwojowe. Kierując się celami strategicznymi SOR polityka wobec obszarów wiejskich musi wspierać ich rozwój w oparciu o posiadane przez nie endogeniczne potencjały. Efektem będzie m.in. wyrównywanie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom wsi. Implikuje to działania dotyczące pobudzania przedsiębiorczości, przekształceń strukturalnych, zwiększania mobilności i zapewnienia odpowiedniej jakości usług decydujących o perspektywach rozwojowych (zdrowie, edukacja, transport publiczny), zapewniając przy tym zachowanie walorów kulturowych, krajobrazu i środowiska przyrodniczego.

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 będzie się wpisywać w zakładane działania określone w SOR dla obszarów wiejskich, co potwierdza zarówno sformułowana Wizja rozwoju gminy, jak i przyjęte cele strategiczne, które służyć będą urzeczywistnieniu się tej wizji.

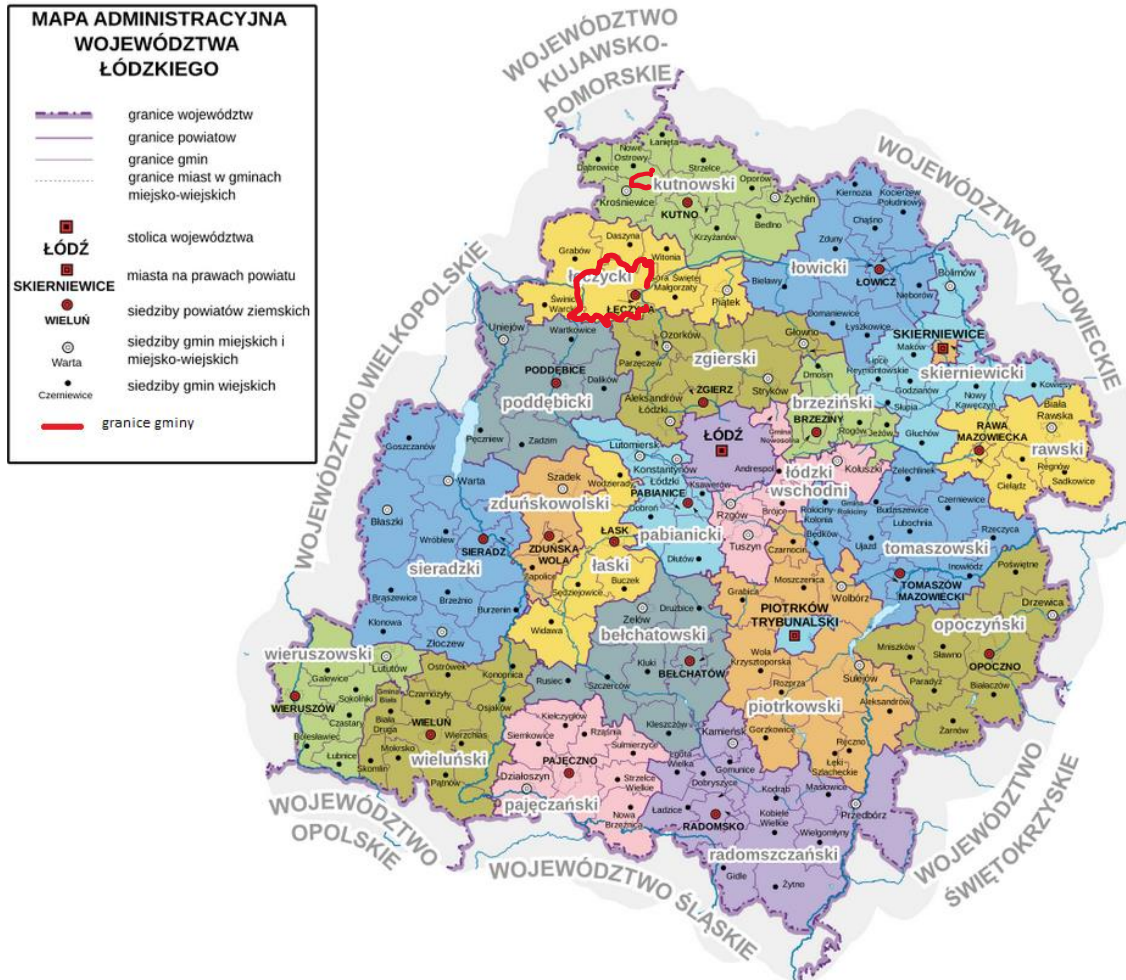
DIAGNOZA GMINY ŁĘCZYCA

5.1 Położenie geograficzne i administracyjne

Gmina Łęczyca jest gminą wiejską położoną w północno-zachodniej części województwa łódzkiego, na terenie powiatu łęczyckiego. Jej powierzchnia wynosi 151 km², co stanowi 19,53 % powierzchni powiatu łęczyckiego oraz 0,83 % powierzchni województwa łódzkiego.

Położenie gminy Łęczyca na tle województwa łódzkiego oraz powiatu łęczyckiego, przedstawiają poniższe mapy.

Mapa 1 Gmina Łęczyca na tle województwa łódzkiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wikipedia.org

Mapa 2 Gmina Łęczycza na tle powiatu łęczyckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.gminy.pl

Gmina Łęczycza graniczy od północy z gminą Daszyna i gminą Grabów, od zachodu z gminą Świnice Warckie i gminą Grabów od wschodu z gminami Witonia i Góra św. Małgorzaty i miastem Łęczycza od południa z powiatem poddębickim i zgierskim.

Pod względem powierzchni, gmina Łęczycza zajmuje drugie miejsce w powiecie, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1 Powierzchnia gmin powiatu łęczyckiego oraz ich udział w powierzchni powiatu

Gmina	Powierzchnia (w km ²)	% powierzchni powiatu łęczyckiego
Łęczycza miasto	9	1,17
Daszyna	81	10,48
Góra Świętej Małgorzaty	90	11,64
Grabów	156	20,18
Łęczycza gmina	151	19,53
Piątek	133	17,21
Świnice Warckie	93	12,03
Witonia	60	7,76
Powiat łęczycki	773	100,00

Źródło: Opracowanie własne

W skład gminy Łęczycza wchodzi 36 sołectw i 47 miejscowości, których wykaz i położenie przedstawiają poniższe tabela i mapa:

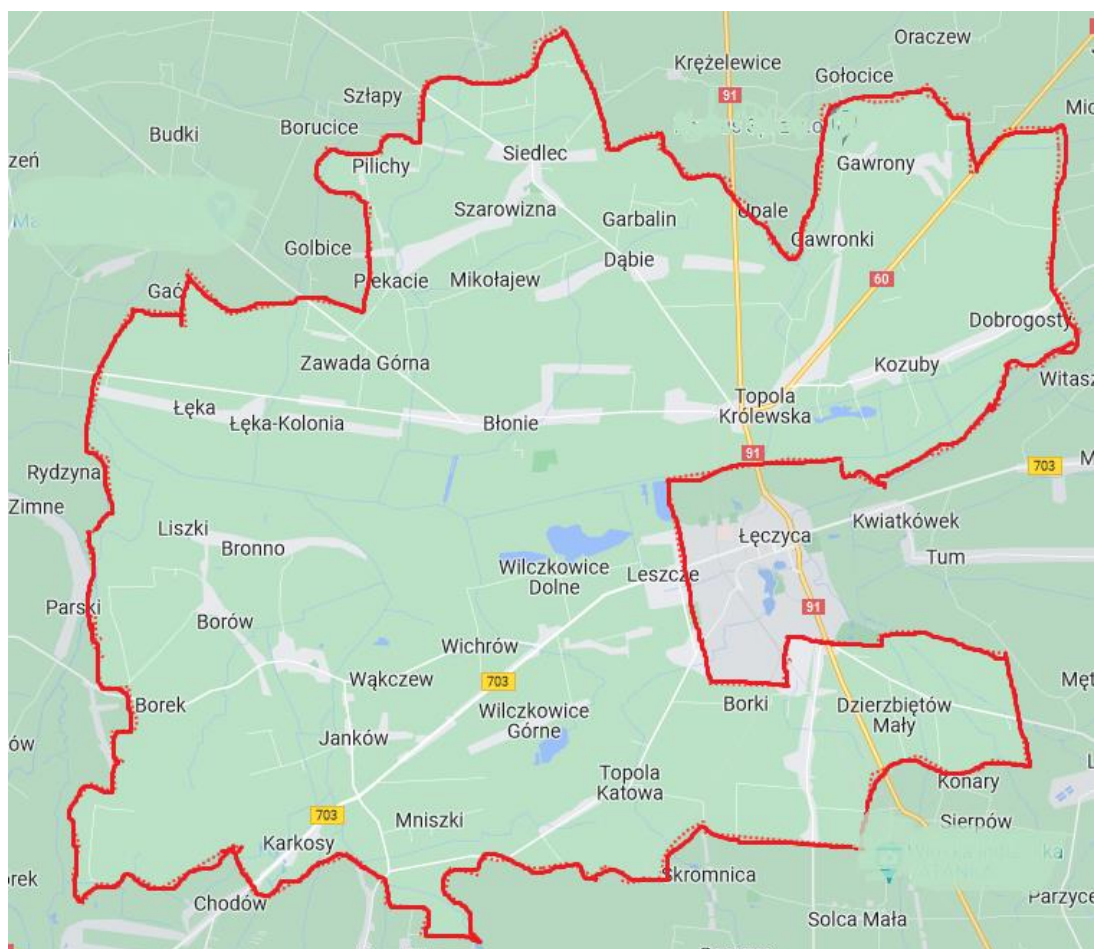
Tabela 2 Wykaz sołectw i miejscowości gminy Łęczycza

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1.	Błonie	Błonie
2.	Borek	Borek
3.	Borki	Borki

4.	Borów	Borów, Prusinowice
5.	Bronno	Bronno, Liszki
6.	Chrzastówek	Chrzastówek
7.	Dąbie	Dąbie
8.	Dobrogosty	Dobrogosty
9.	Dzierzbietów Duży	Dzierzbietów Duży
10.	Dzierzbietów Mały	Dzierzbietów Mały
11.	Garbalin	Garbalin
12.	Gawrony	Gawrony, Gawronki
13.	Janków	Janków, Karkosy, Mniszki
14.	Kozuby	Kozuby
15.	Krzepocin Drugi	Krzepocin Drugi
16.	Krzepocin Pierwszy	Krzepocin Pierwszy
17.	Leszcze	Leszcze
18.	Leźnica Mała	Leźnica Mała
19.	Lubień	Lubień
20.	Łęka	Łęka
21.	Łęka-Kolonia	Łęka-Kolonia
22.	Mikołajew	Mikołajew
23.	Piekacie	Piekacie
24.	Prądzew	Prądzew
25.	Pruszek	Pruszek, Szarowizna
26.	Siedlec	Siedlec, Pilichy
27.	Siedlec Kolonia	Siedlec Kolonia
28.	Siemczyce	Siemczyce
29.	Topola Katowa	Topola Katowa
30.	Topola Królewska	Topola Królewska
31.	Topola Szlachecka	Topola Szlachecka
32.	Wąkczew	Wąkczew
33.	Wichrów	Wichrów
34.	Wilczkowice	Wilczkowice Dolne, Wilczkowice Górne, Wilczkowice nad Szosą, Wilczkowice Średnie
35.	Zawada	Zawada, Zawada Górna
36.	Zduny	Zduny

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81%C4%99czyca_\(gmina_wiejska\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81%C4%99czyca_(gmina_wiejska))

Mapa 3 Układ osadniczy gminy Łęczycza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl

Na terenie gminy Łęczycza nie ma żadnej miejscowości posiadającej status miasta, przy czym najbliższymi ośrodkami miejskimi są miasta: Łęczycza, Poddębie, Ozorków i Piątek. Funkcję centrum usługowo-administracyjnego w gminie pełni miasto Łęczycza, będąca siedzibą władz samorządowych.

5.2 Strefa społeczna

5.2.1 Sytuacja demograficzna

Uwarunkowania demograficzne są jednym z kluczowych czynników mających wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą oraz kształtujących procesy rozwojowe na danym obszarze. Procesy demograficzne zachodzące w danym obszarze można analizować w oparciu o dane dotyczące liczby ludności, migracji i przyrostu naturalnego, strukturą ludności, procesami starzenia się społeczeństwa, a także prognozą demograficzną.

Potencjał demograficzny gminy Łęczycza, zgodnie danymi GUS z 2021 roku, to 8 291 osób, co stanowi 17,48 % ludności powiatu łęczyckiego. Z kolei średnia gęstość zaludnienia wynosiła 54 osób/km², co jest wynikiem znacznie poniżej średniej dla powiatu, gdzie wynosiła 61 osób/km².

Porównując przedstawione dane dotyczące liczby ludności w 2021 r. z danymi z roku 2017, można zauważyć, że liczba ludności w gminie spadła o 247 osoby tj. o 2,8 %.

Stan ludności gminy Łęczycza na tle pozostałych gmin powiatu łęczyckiego w roku 2017 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Liczba ludności oraz średnia gęstość zaludnienia gmin powiatu łęczyckiego w 2017 i 2021 roku

Nazwa gminy	Ludność				Wzrost/spadek (%)
	2017		2021		
	ogółem	osób/km ²	ogółem	osób/km ²	
Łęczycza miasto	14 252	1583	13 340	1482	-6,4
Daszyna	3 933	48	3 687	45	-6,2
Góra Świętej Małgorzaty	4 406	48	4 264	47	-3,2
Grabów	6 055	38	5 421	34	-10,4
Łęczycza gmina wiejska	8 538	56	8 291	54	-2,8
Piątek gmina miejsko - wiejska	6 094	45	5 671	42	-6,9
Świnice Warckie	3 950	42	3 686	39	-6,6
Witonia	3 299	54	3 078	51	-6,7
Powiat łęczycki	50 527	65	47 438	61	-6,1

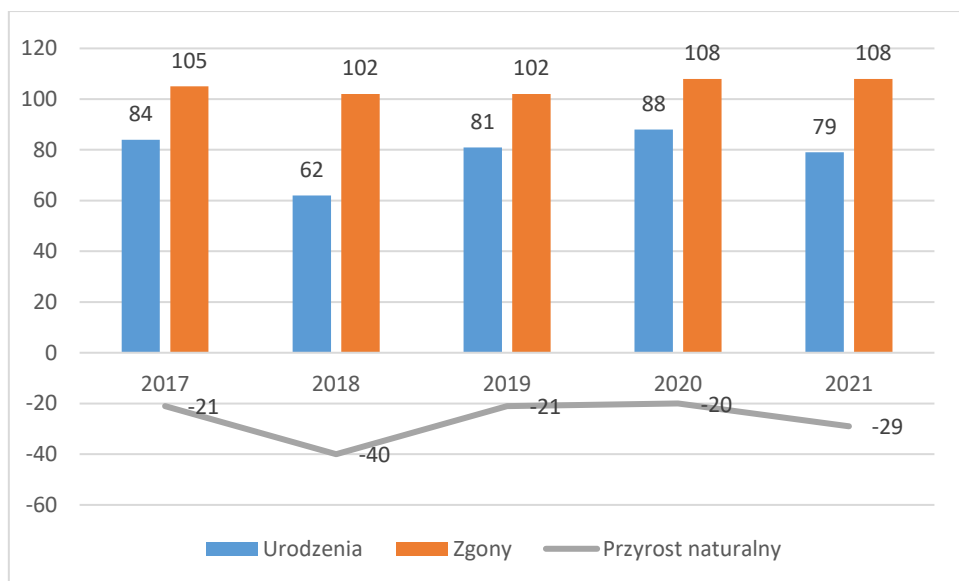
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na przestrzeni lat 2017-2021, we wszystkich gminach powiatu łęczyckiego można zauważyć tendencję spadkową, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców. Najwięcej mieszkańców biorąc pod uwagę rok 2017 i 2021 ubyło w gminie miejskiej Łęczycza, tj. 912 osoby (spadek liczby mieszkańców o 6,4 %), natomiast najmniej w gminie Góra Świętej Małgorzaty – 142 osoby (spadek o 3,2 %).

Jednym z kluczowych czynników wpływających na zmianę liczby ludności jest ruch naturalny ludności oraz wynikający z niego przyrost naturalny, który stanowi różnicę pomiędzy urodzeniami, a zgonami na danym obszarze. W 2021 roku na terenie gminy Łęczycza liczba urodzeń wyniosła 79, natomiast liczba zgonów 108, w związku z czym wartość przyrostu naturalnego wyniosła -29. Analizując dane dotyczące liczby urodzeń i zgonów na przestrzeni lat 2017-2021, można zauważyć ujemny przyrost naturalny. Przyczyną tego jest zarówno niska liczba urodzin, jak i wysoka liczba zgonów.

Liczbę urodzeń i zgonów w gminie Łęczycza, a także wartość przyrostu naturalnego na przestrzeni lat 2017-2021 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1 Liczba urodzeń i zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021

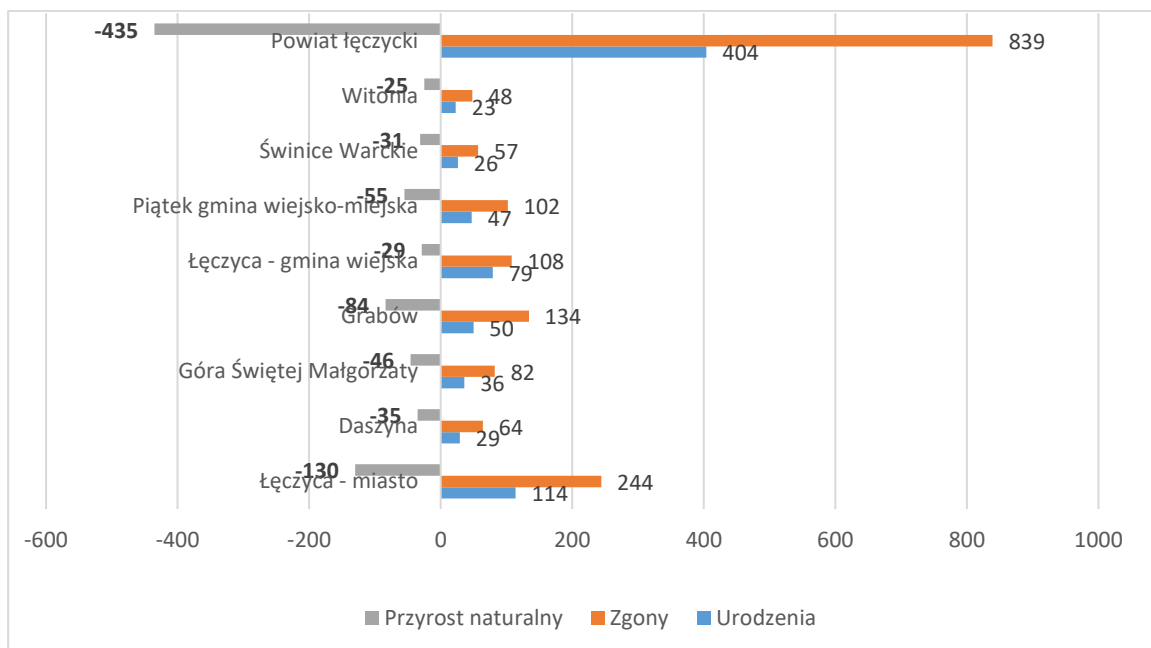

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na tle całego powiatu łęczyckiego, pod względem wartości przyrostu naturalnego gmina łęczycza w 2021 r. zajmowała drugie miejsce w powiecie. Najwyższą wartość przyrostu naturalnego wystąpiła w mieście łęczycy – 130 oraz w gminie Grabów - 84, z kolei najniższa w gminie Witonia - -25. W gminie łęczycza w 2021 r. wystąpiła druga najwyższa liczba urodzeń w powiecie oraz trzecia najwyższa liczba zgonów.

Liczbę urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny w 2021 r. w gminach powiatu łęczyckiego, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2 Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny na terenie gmin powiatu łęczyckiego w roku 2021

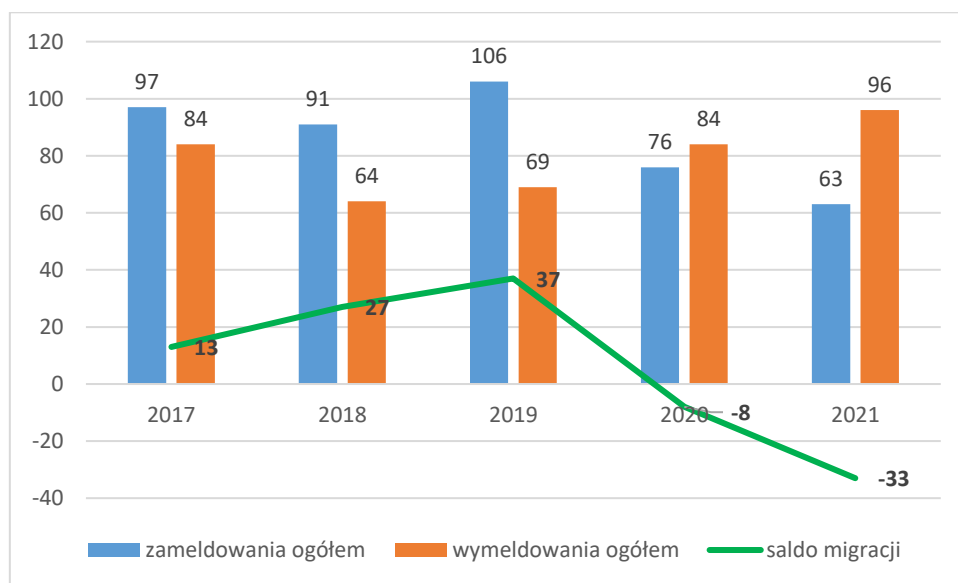
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Zasadniczy wpływ na procesy demograficzne na danym obszarze ma również kwestia migracji ludności. Migracją określa się przemieszczanie ludzi, które ma na celu zmianę miejsca zamieszkania. Ze względu na kierunek migracji, wyróżnia się migracje wewnętrzne – w obrębie własnego kraju oraz migracje zagraniczne – do innego kraju. Można również wyróżnić typy migracji ze względu na jej przyczynę, tj. m. in. migracje ekonomiczne, związane np. z pracą zawodową, migracje edukacyjne, które spowodowane są np. wyjazdem na studia, lub też migracje społeczne, wynikające np. z chęci zmiany otoczenia.

Zjawisko migracji na danym obszarze mierzy się liczbą zameldowań oraz wymeldowań, których różnica stanowi saldo migracji. Na terenie gminy Łęczycza w 2021 roku, odnotowano 63 zameldowania oraz 96 wymeldowań, w wyniku czego wartość salda migracji wyniosła -33. Na przestrzeni lat 2017-2021 saldo migracji przybierało w latach 2017-2019 wartości dodatnie a w latach 2020-2021 wartości ujemne, w związku z czym należy przyjąć, że wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców na terenie gminy Łęczycza ma również ujemne saldo migracji.

Liczbę zameldowań i wymeldowań ogółem w gminie Łęczycza oraz saldo migracji na przestrzeni lat 2017-2021 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021

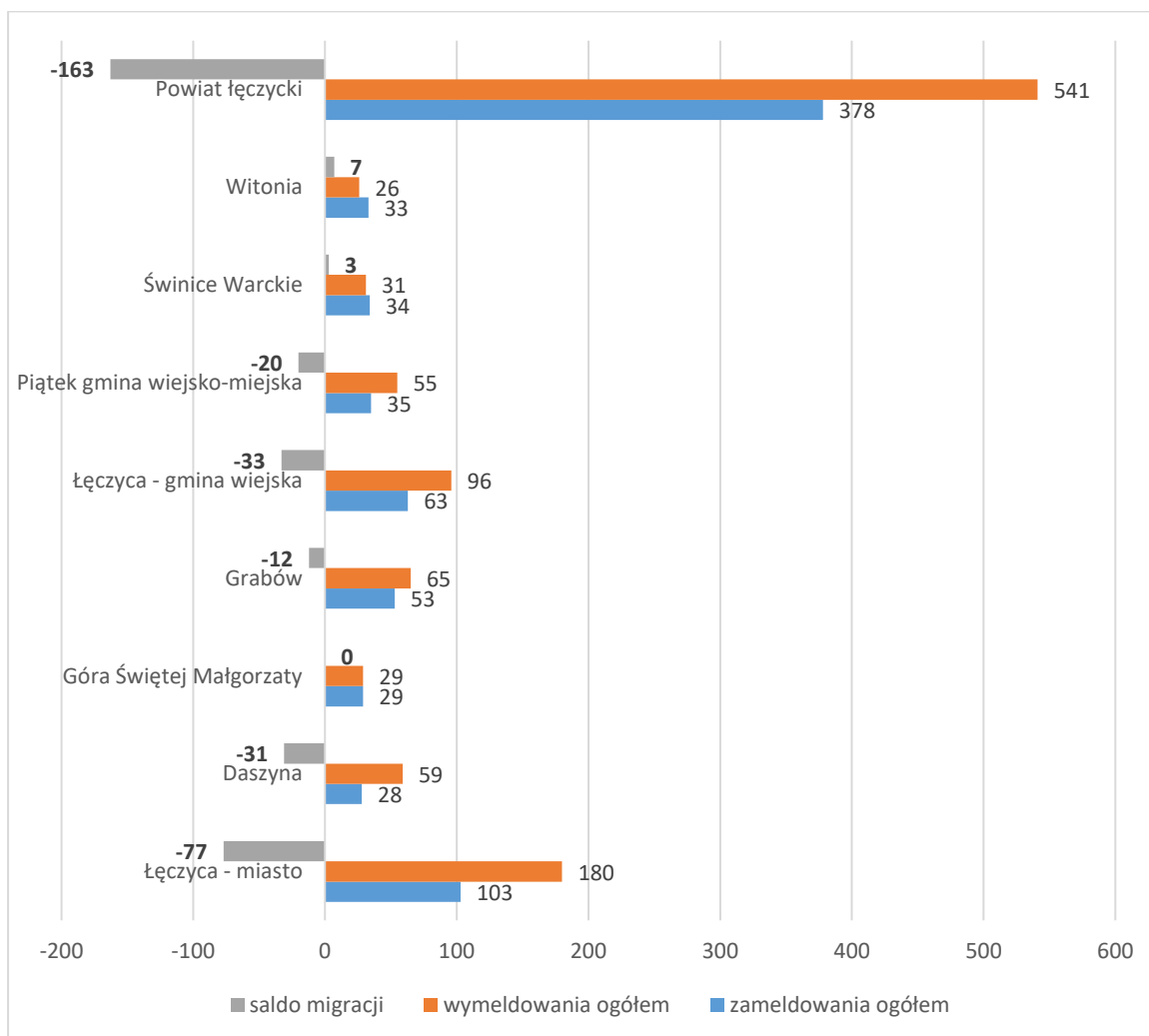

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Ujemne saldo migracji wpływa na sytuację społeczno-gospodarczą oraz potencjał demograficzny gminy. Istotnym problemem jest odpływ ludzi młodych, wykształconych, aktywnych i innowacyjnych, co przyczynia się do zmniejszania potencjalnych zasobów pracy, a także obniżania ich jakości. Ujemne saldo migracji w 2021 roku wystąpiło w większości gmin powiatu łęczyckiego. Najwyższe ujemne saldo migracji wystąpiło w mieście Łęczycza – 77 a najwyższe dodatnie saldo migracji wystąpiło w gminie Witonia 7.

Liczbę zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji na terenie gmin powiatu łęczyckiego w 2021 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji na terenie gmin powiatu łęczyckiego w roku 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy Łęczyca w oparciu dane GUS z 2017 i 2021 roku ukazuje, że na przestrzeni lat 2017-2021 wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym – wzrost o 136 osób, przy równoczesnym spadku liczby osób wieku produkcyjnym – spadek o 386 osób. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o 3. Do osób w wieku przedprodukcyjnym zalicza się osoby w wieku do 17 roku życia, które nie osiągnęły jeszcze zdolności do pracy, z kolei do osób w wieku produkcyjnym – mężczyzn w wieku od 18 do 64 roku życia oraz kobiety w wieku od 18 do 59 roku życia.

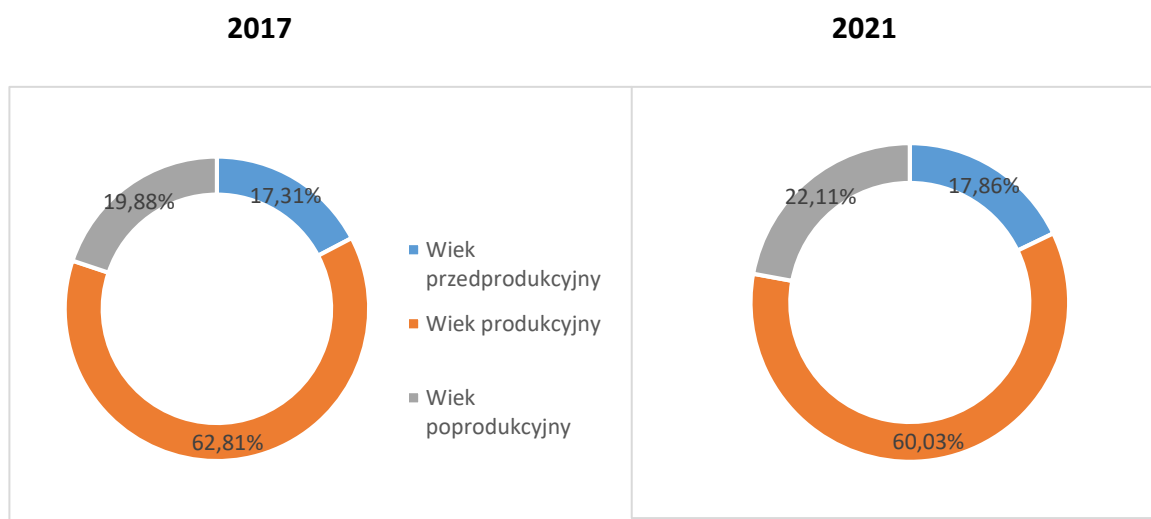
Strukturę mieszkańców gminy Łęczyca według trzech grup wiekowych w roku 2017 i 2021 przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 4 Struktura mieszkańców gminy Łęczycza według trzech grup wiekowych w 2017 oraz 2021 roku

Grupa wiekowa	2017		2021	
	Liczba mieszkańców	% ogółu mieszkańców	Liczba mieszkańców	% ogółu mieszkańców
Wiek przedprodukcyjny	1 478	17,31	1 481	17,86
Wiek produkcyjny	5 363	62,81	4 977	60,03
Wiek poprodukcyjny	1 697	19,88	1 833	22,11
Razem	8 538	100,00	8 291	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 5 Struktura mieszkańców gminy Łęczycza według trzech grup wiekowych w 2017 oraz 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Liczebność poszczególnych grup wiekowych przekłada się na wartość wskaźnika obciążenia demograficznego, którym określa się stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny) do liczby osób w wieku produkcyjnym. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, wskaźnik liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym dla gminy Łęczycza w 2021 roku wyniósł 66,6 natomiast dla powiatu łęczyckiego i województwa łódzkiego – odpowiednio 73,4 oraz 73,6.

Biorąc pod uwagę współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi (65 i więcej lat) w gminie Łęczycza w 2021 roku kształtował się on na poziomie 28,0 osób, co było najniższym wynikiem w powiecie łęczyckim, nie przekraczając jednak średniej dla powiatu łęczyckiego i województwa łódzkiego. Innym wskaźnikiem określającym procesy demograficzne

na danym obszarze jest odsetek osób w wieku 65 i więcej lat w populacji ogółem, który na terenie gminy Łęczyca wyniósł 18,6 co kształtowało poniżej średniej dla powiatu i było najniższym wynikiem w powiecie łęczyckim.

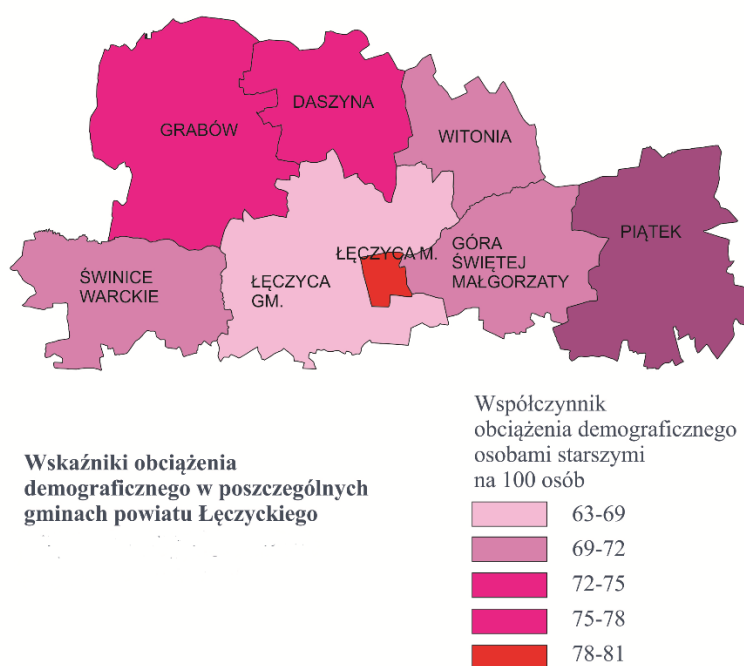
Liczbę ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wartość współczynnika obciążenia demograficznego osobami starszymi oraz odsetek osób w wieku 65 i więcej lat w populacji ogółem w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego oraz w województwie łódzkim w roku 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Wskaźniki obciążenia demograficznego w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego oraz w województwie łódzkim w 2021 roku

Nazwa gminy	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi	Odsetek osób w wieku 65 i więcej lat w populacji ogółem
Łęczyca miasto	78,6	36,1	22,8
Daszyna	76,5	33,4	21,5
Góra Świętej Małgorzaty	70,8	31,3	20,2
Grabów	76,6	35,6	22,6
Łęczyca gmina wiejska	66,6	28,0	18,6
Piątek gmina miejsko - wiejska	72,9	31,3	20,5
Świnice Warckie	70,1	31,0	20,3
Witonia	69,7	32,4	21,1
Powiat łęczycki	73,4	32,7	21,1
Województwo łódzkie	73,6	33,0	21,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Mapa 4 Wskaźniki obciążenia demograficznego w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, wskaźniki obciążenia demograficznego na terenie gminy Łęczyca, w każdym przypadku przybierały niższe wartości niż średnia powiatu łęczyckiego oraz poniżej wartości dla województwa łódzkiego. Ogólnie na analizowanym obszarze można zauważyć przejawiający się proces starzenia się społeczeństwa przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. To z kolei w perspektywie czasu negatywnie wpływać będzie na rozwój demograficzny i ekonomiczny.

W 2017 roku, Główny Urząd Statystyczny zaprezentował „Prognozę ludności gmin na lata 2017-2030”, będącą opracowaniem eksperymentalnym, w której punktem wyjścia był stan ludności w dniu 31 grudnia 2016 roku. Z uwagi na dużą zmienność kształtowania się procesów demograficznych pod wpływem trudnych do przewidzenia czynników, które określają sytuację społeczną, ekonomiczną i zdrowotną i w konsekwencji wpływają na indywidualne decyzje ludności (w kwestii założenia rodziny, ruchów migracyjnych itp.), w niniejszej prognozie zaobserwować można różnice w stosunku do danych uzyskanych w aktualnych badaniach oraz wyników bilansów ludności. Niemniej, celem prognozy jest wskazanie kierunków przyszłych zmian w rozwoju demograficznym oraz potencjalnych negatywnych zjawisk, wymagających podjęcia interwencji przez odpowiednie organy pomocy społecznej.

Analizując dane dotyczące prognozy liczby ludności w gminie Łęczyca do roku 2030, zauważyć można, że z roku na rok prognozowany jest spadek liczby mieszkańców gminy, przy wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Główną przyczyną spadku liczby ludności ma być w dalszym ciągu ujemne saldo migracji, a także ujemny przyrost naturalny. Dane dla okresu od 2017 do 2021 roku odbiegają od danych przedstawionych w toku przeprowadzonej w niniejszym podrozdziale analizy uwarunkowań demograficznych, niemniej prognoza ukazuje występowanie

negatywnego trendu spadku liczby mieszkańców oraz procesu starzenia się społeczeństwa, co wymaga podjęcia działań samorządu w celu odwrócenia tego trendu.

Dane dotyczące prognozowanej liczby ludności według ekonomicznych grup wiekowych na przestrzeni lat 2017-2030 oraz ruchu naturalnego i wędrownego w tym okresie w gminie Łęczycza, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6 Prognoza ludności gminy Łęczycza na lata 2017-2030

Rok	Liczba ludności ogółem	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym
2017	8 523	1 489	5 336	1 698
2018	8 509	1 484	5 295	1 730
2019	8 496	1 480	5 250	1 766
2020	8 486	1 462	5 211	1 813
2021	8 475	1 457	5 183	1 835
2022	8 463	1 472	5 103	1 888
2023	8 448	1 479	5 040	1 929
2024	8 436	1 467	5 014	1 955
2025	8 422	1 455	4 995	1 972
2026	8 408	1 466	4 946	1 996
2027	8 389	1 459	4 902	2 028
2028	8 368	1 453	4 868	2 047
2029	8 345	1 440	4 846	2 059
2030	8 324	1 451	4 820	2 053

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)

Tabela 7 Ruch naturalny i wędrowny w gminie Łęczycza w latach 2017-2030

Rok	Ruch naturalny			Migracje wewnętrzne na pobyt stały		
	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Napływ	Odływ	Saldo
2017	79	100	-21	79	75	+4
2018	80	99	-19	78	74	+4
2019	81	99	-18	77	73	+4
2020	82	98	-16	77	72	+5
2021	82	98	-16	75	71	+4
2022	81	98	-17	74	70	+4
2023	80	100	-20	73	69	+4
2024	81	97	-16	71	68	+3
2025	78	96	-18	70	67	+3
2026	79	97	-18	69	66	+3
2027	77	100	-23	68	65	+3

2028	76	100	-24	66	64	+2
2029	74	100	-26	65	63	+2
2030	73	97	-24	64	62	+2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego - Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne)

5.2.2 Edukacja i wychowanie

Edukacja wraz z wychowaniem pełni niezwykle ważną rolę w sferze społecznej oraz w kształtowaniu kapitału ludzkiego, mając kluczowe znaczenie dla szans rozwojowych społeczeństwa. Jakość kapitału ludzkiego, na którą wpływ ma system edukacji, zasadniczo wpływa m. in. na rynek pracy. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy, a wydatki przeznaczane na kwestie z nią związane stanowią znaczną część budżetu każdej gminy.

Ważną rolę w wychowaniu dzieci pełnią instytucjonalne formy opieki nad najmłodszymi dziećmi. Do form opieki nad dziećmi do lat trzech możemy zaliczyć żłobki oraz kluby dziecięce, w ramach, których realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna. Korzystanie z tego typu placówek ma również pozytywny wpływ na rynek pracy, dzięki możliwości uczestnictwa w nim rodziców dzieci.

Według danych GUS, na terenie gminy Łęczycza na koniec 2021 roku, zameldowanych było 242 dzieci do lat trzech, mimo to nie funkcjonują w gminie żłobki ani kluby dziecięce. Z powodu braku dostępności do usług opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie swojej gminy, nieliczni mieszkańcy korzystają z placówek oferujących tego typu usługi w pobliskich ośrodkach miejskich, gdzie przemieszczają się w drodze do swojego miejsca pracy. Jednak znaczna część mieszkańców zapewnia opiekę nad dziećmi w domach, kosztem własnej pracy zawodowej, co niekorzystnie wpływa również na rynek pracy. Jest to jednak zjawisko, które występuje w wielu gminach w całym kraju. Z tego względu, konieczne może być podjęcie działań przez samorząd w zakresie inwestycji w infrastrukturę i stworzenia miejsc opieki, po uprzednim określeniu zapotrzebowania na te miejsca.

Wychowanie przedszkolne realizowane jest w placówkach wychowania przedszkolnego, do których zalicza się przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego oraz punkty przedszkolne. Ma ono na celu zapewnienie dzieciom opieki, wspomaganie indywidualnego rozwoju i wypełnienie podstawy programowej oraz obejmuje dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia.

W zakresie wychowania przedszkolnego, na terenie gminy funkcjonują Punkty przedszkolne przy szkołach podstawowych. Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2021 roku na terenie gminy zameldowanych było 330 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z czego 251 (tj. 76,1 %) objętych było wychowaniem przedszkolnym.

Pierwszym etapem zorganizowanej edukacji jest szkolnictwo podstawowe. Od 2017 roku, w wyniku przeprowadzonej reformy oświaty, okres nauki w szkole podstawowej został wydłużony

z 6 do 8 lat, a następnym etapem edukacji stało się do wyboru 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnia szkoła branżowa I stopnia i 2-letnia szkoła branżowa II stopnia.

Na terenie gminy Łęczyca funkcjonują pięć szkół podstawowych, dla których Gmina Łęczyca jest organem prowadzącym, są to:

- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Siedlcu,
- Szkoła Podstawowa w Błoniu,
- Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach,
- Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej,
- Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej.

Według danych GUS z 2021 roku, do wszystkich szkół podstawowych na terenie gminy Łęczyca uczęszczało 578 uczniów. W stosunku do 2017 roku, liczba uczniów w placówkach zwiększyła się o 52. Główną przyczyną tego było zlikwidowanie funkcjonującego na terenie gminy gimnazjum i utworzenie VIII klas w szkołach podstawowych.

Dane dotyczące liczby uczniów w szkołach podstawowych oraz w gimnazjum w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Liczba uczniów w szkołach podstawowych, gimnazjum oraz oddziałach przedszkolnych na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021

Rodzaj placówki	Liczba uczniów				
	2017	2018	2019	2020	2021
Szkoły podstawowe ogółem	520	607	587	589	578
Gimnazjum	248	124	-	-	-
Przedszkola i punkty przedszkolne	220	217	235	231	251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Szczegółowy wykaz placówek edukacyjnych wraz z liczbą uczniów i oddziałów zawiera poniższa tabela.

Tabela 9 Liczba uczniów i liczba oddziałów w szkołach i przedszkolach, oddziałach przedszkolnych – „O” w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Placówka	Liczba		Liczba oddziałów	
		Uczniów	Dzieci w oddziale przedszkolnym	Szkoła	Oddziały Przedszkolne
1	Szkoła Podstawowa w Błoniu	23	31	8*	2
2	Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej	96	41	8	2

3	Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Siedlcu	55	33	8	2
4	Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej	305	110	15	5
5	Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach	108	45	8	2
Razem		587	260	44	13

Źródło: System Informacji Oświatowej Gminy Łęczyca stan na 30.09.2022 r.

Tabela 10 Zatrudnienie kadry pedagogicznej (wymiar etatów) w poszczególnych placówkach w roku szkolnym 2021/2022, w podziale na stopnie awansu zawodowego

Lp.	Szkoła	Wymiar etatów ogółem	w tym liczba nauczycieli:			
			stażyści	kontraktowi	mianowani	dyplomowani
1	Szkoła Podstawowa w Błoniu	13,94	0,10	4,69	4,45	4,70
2	Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej	17,08	0,00	0,95	5,65	10,48
3	Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Siedlcu	13,92	0,00	3,06	5,00	5,86
4	Samorządowa Szkoła Podstawowa im. Wł. Łokietka w Topoli Królewskiej	38,89	1,00	3,00	11,89	23,00
5	Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach	12,44	0,00	0,58	2,62	9,24

Źródło: System Informacji Oświatowej – Raport subwencyjny gminy Łęczyca

Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych na dzień 30.09.2020 r.

Nauczyciele 135 osób – 114,38 etatów;

Obsługa 34 osoby – 29,13 etatów;

Pomoc nauczyciela -6 osób.

Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych na dzień 30.09.2021 r.

Nauczyciele 129 osób – 109,02 etaty;

Obsługa 32 osoby – 27,00 etatów;

Pomoc nauczyciela – 6 osób.

Placówki oświatowe, znajdujące się na terenie gminy zapewniają dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami. Szkoła w Topoli posiada windę, szkoła w Wilczkowicach posiada platformę dla niepełnosprawnych, w szkole w Siedlcu jest podjazd dla niepełnosprawnych. Jedynie szkoły w Błoniu i Leźnicy Małej nie są przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

Jakość edukacji na poziomie podstawowym ocenić można na podstawie wyników egzaminu ósmoklasisty, do którego przystąpienie jest warunkiem ukończenia szkoły. Egzamin obejmuje wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do trzech kluczowych przedmiotów nauczania: języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego.

Na terenie omawianego obszaru w 2022 roku do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 76 uczniów z pięciu szkół podstawowych. Średnie wyniki w gminie kształtowały się na poziomie: 60 % z języka polskiego, 58 % z matematyki oraz 55 % z języka angielskiego. Najwyższe wyniki z języka polskiego wystąpił w Szkole Podstawowej w Wilczkowicach a najwyższy z matematyki i języka angielskiego w Szkole Podstawowej w Siedlcu.

Wyniki egzaminów w poszczególnych szkołach na terenie gminy łączyca w 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w poszczególnych placówkach oświatowych na terenie gminy łączyca w 2022 roku

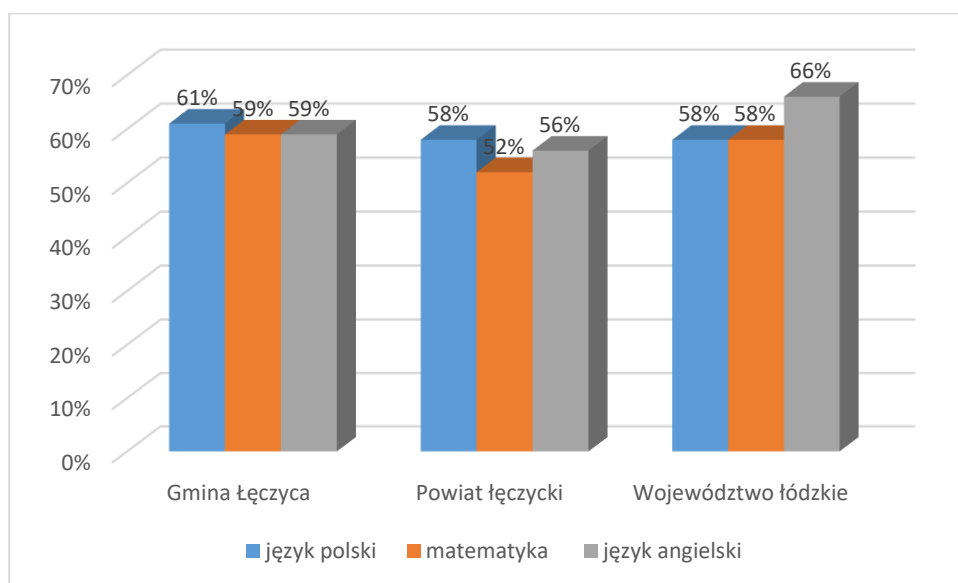
Nazwa placówki oświatowej	Liczba piszących	Wyniki egzaminu w %		
		Język polski	Matematyka	Język angielski
Samorządowa Szkoła Podstawowa Im. Władysława Łokietka w Topoli Królewskiej	34	54	58	54
Szkoła Podstawowa w Leźnicy Małej	16	61	59	46
Szkoła Podstawowa Im. Orła Białego w Siedlcu	6	62	69	75
Szkoła Podstawowa w Wilczkowicach	16	68	53	62
Szkoła Podstawowa w Błoniu	4	63	69	40
RZEM	76	60	58	55

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Porównując wyniki w szkołach podstawowych w gminie łączyca ze średnią dla powiatu łączyckiego i województwa łódzkiego, można zauważyć, że kształtują się one na poziomie powyżej średniej w przypadku egzaminu języka polskiego i matematyki, natomiast w przypadku języka angielskiego znacznie poniżej średniej dla województwa.

Dane dotyczące wyników procentowych z egzaminów ósmoklasisty w 2022 roku w gminie łączyca, w powiecie łączyckim oraz w województwie łódzkim, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6 Wyniki procentowe z egzaminów ósmoklasisty, przeprowadzonych w 2022 roku w gminie Łęczycza, w powiecie łęczycyckim oraz w województwie łódzkim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

W zakresie kształcenia ponadpodstawowego młodzież uczęszcza przede wszystkim do placówek mieszczących się w mieście Łęczycza dojeżdżając do szkół środkami komunikacji publicznej.

5.2.3 Ochrona zdrowia

Dostęp do opieki zdrowotnej jest jednym z istotnych czynników wpływających na sytuację zdrowotną i jakość życia mieszkańców gminy. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561), świadczeniobiorcy mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, których celem jest zachowanie zdrowia, zapobieganie chorobom i urazom, wczesne wykrywanie chorób, leczenie, pielęgnacja oraz zapobieganie niepełnosprawności i jej ograniczanie. Między innymi, mieszkańcom gminy przysługują gwarantowane świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

Na terenie gminy Łęczycza opiekę zdrowotną mieszkańcom zapewniają następujące podmioty:

- Oddział Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „MEDAR” znajdujący się w Leźnicy Małej i w Siedlcu;
- Oddział Przedsiębiorstwa Podmiotu Leczniczego „Gwardia Życia” mieszczący się w Siedlcu.

Placówki świadczą opiekę zdrowotną w oparciu o kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia i realizują działania związane w szczególności z badaniem i poradą lekarską w zakresie kompetencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.

Dane dotyczące liczby porad lekarskich na terenie gminy Łęczyca w roku 2017 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Dane dotyczące opieki zdrowotnej w gminie Łęczyca w 2017 oraz 2021 roku

Wyszczególnienie	2017	2021
Przychodnie ogółem	3	2
Podstawowa opieka zdrowotna – porady lekarskie	5 706	5 800

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Ze względu na niewystarczający zakres usług medycznych, jeśli chodzi o badania specjalistyczne, pacjenci z terenu gminy Łęczyca korzystają z usług placówek świadczących usługi zdrowotne zlokalizowanych w mieście Łęczyca.

5.2.4 Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), pomocą społeczną określa się instytucję polityki społecznej państwa, która ma na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, przy wykorzystaniu własnych możliwości i uprawnień. Wsparcie osobom oraz rodzinom w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w godnych warunkach, udzielane jest w formie finansowej, rzeczowej oraz w formie usług. Sprawy obejmujące zagadnienia z zakresu pomocy społecznej należą do zadań własnych gminy.

Działania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Łęczyca realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy. Ośrodek realizuje swoje zadania na podstawie ww. ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także na podstawie innych ustaw tj.:

- wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- świadczeniach rodzinnych,
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
- pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Karcie Dużej Rodziny,
- ochronie zdrowia psychicznego,
- zatrudnieniu socjalnym.

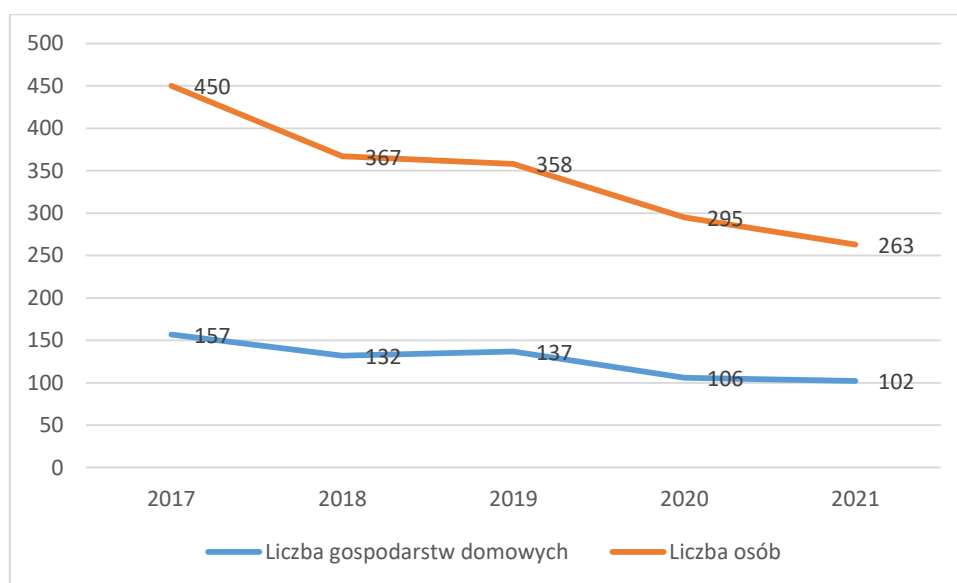
Ośrodek realizuje również zadania wynikające z przepisów prawa z zakresu ostony socjalnej i polityki społecznej, w tym prorodzinnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy udziela pomocy pieniężnej i niepieniężnej, tj. tzw. środowiskowej pomocy społecznej, osobom mającym problemy z samodzielnym funkcjonowaniem w środowisku. Prawo do świadczeń pieniężnych w ramach społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza określonego w przepisach kryterium dochodowego. Od dnia 1 stycznia 2022 r. kwota kryterium dochodowego wynosi dla osoby samotnie gospodarującej 776, a dla osoby w rodzinie 600 zł. Poprzednio obowiązujące kryterium od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2021 r. wynosiło odpowiednio 701 i 528 zł.

Pomoc udzielana ludności w miejscu zamieszkania za pośrednictwem ośrodków pomocy społecznej określana jest jako środowiskowa pomoc społeczna. Beneficjentami pomocy środowiskowej są wszyscy członkowie gospodarstw domowych, którzy w danym roku przynajmniej raz otrzymali jakąkolwiek pomoc świadczoną przez ośrodki pomocy społecznej, a także osoby bezdomne korzystające z pomocy gminy. Z kolei zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej to udział beneficjentów tejże pomocy w liczbie ludności ogółem, co pozwala określić skalę problemu w tej kwestii.

Liczbę gospodarstw domowych i osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy Łęczycy w latach 2017-2021, przedstawia poniższy wykres.

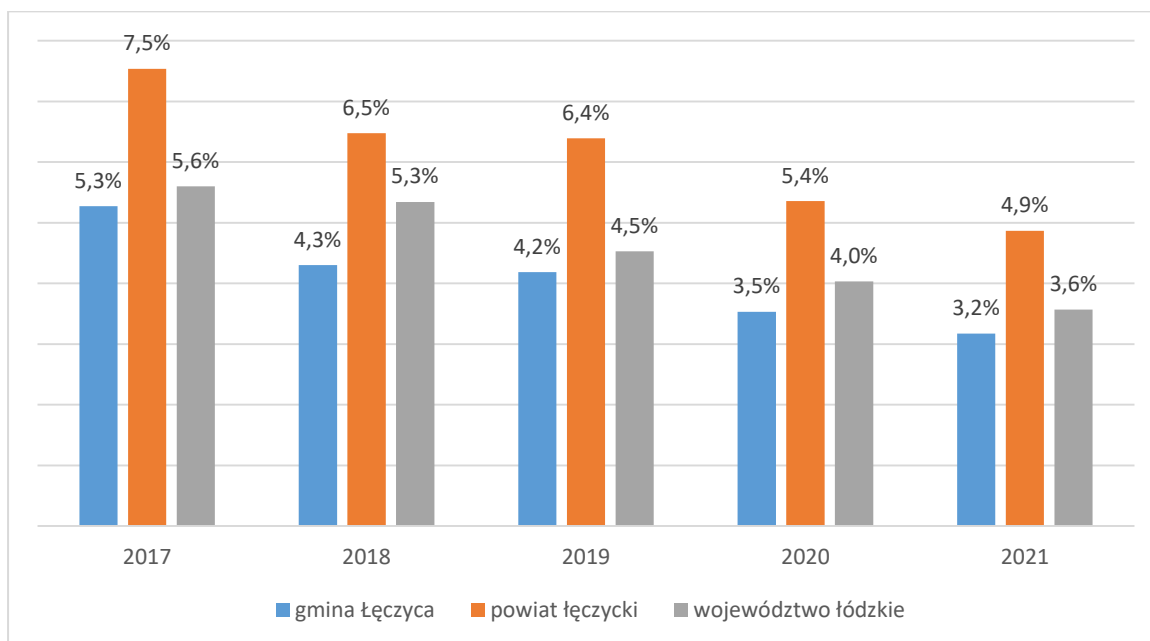
Wykres 7 Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy Łęczycy w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wynika z powyższego wykresu, na przestrzeni lat 2017-2021, znacznie zmniejszyła się liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka, w tym liczba osób objętych wsparciem. Może to świadczyć o poprawie sytuacji rodzin, które korzystały dotychczas ze świadczeń pomocy społecznej. Wpływ na to miało uruchomienie świadczenia „Rodzina 500+”, a także wzrost najniższego wynagrodzenia oraz minimalnych emerytur i rent. Zjawisko to występuje ogólnie w powiecie łęczycyckim i województwie łódzkim, a fakt ten odzwierciedla poniższy wykres, przedstawiający udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem.

Wykres 8 Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na przestrzeni lat 2017-2021 w województwie łódzkim, powiecie łęczyckim oraz gminie Łęczyca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wskazuje powyższy wykres, na przestrzeni lat 2017-2021 udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w gminie Łęczyca kształtował się poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego i województwa łódzkiego.

Tabela 13 Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem powodów udzielania pomocy i wsparcia w gminie Łęczyca w latach 2020-2021

Powody udzielania pomocy i wsparcia	2020	2021
	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Ubóstwo	57	58
Bezrobocie	54	49
Niepełnosprawność	33	28
Długotrwała lub ciężka choroba	10	19
Potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	30 28	26 25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	3	6
Alkoholizm	1	2
Przemoc w rodzinie	0	1

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2
Zdarzenie losowe	1	1
Bezdomność	2	1

Źródło: Opracowanie na podstawie raportów GOPS w Łęczycy

Jak przedstawiają powyższe dane, w 2021 roku tak samo jak w 2020 roku, najczęstszą przyczyną objęcia rodzin pomocą społeczną było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W porównaniu do 2020 r. w 2021 liczba osób objętych pomocą z tych przyczyn zmniejszyła się nieznacznie tylko w przypadku bezrobocia, niepełnosprawności, potrzeby ochrony macierzyństwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy realizuje również świadczenia rodzinne, którymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenie rodzicielskie.

Liczbę korzystających ze świadczeń rodzinnych oraz kwoty wypłacanych świadczeń w gminie Łęczycza w latach 2017-2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Liczba korzystających ze świadczeń rodzinnych na terenie gminy Łęczycza oraz kwoty wypłacanych świadczeń w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	315	277	224	185	137
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	615	546	447	389	309
Dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	569	512	411	356	285
Udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w %	38,1	34,8	28,3	23,6	19,1
Kwota świadczeń rodzinnych ogółem w tys. zł	2 448	2 189	2 098	2 130	2 178

Kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami) w tys. zł	1 218	1 094	889	787	646
Kwota zasiłków pielęgnacyjnych w tys. zł	271	292	354	374	402

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na podstawie poniższych danych możemy zaobserwować spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci - spadek o 56,54 %, a przez to i spadek liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – spadek o 49,7 %. Warte uwagi jest również wskaźnik, dotyczący udziału dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku – w 2021 roku udział ten wynosił 19,1 %, natomiast w 2017 roku było to 38,1 %. Może to świadczyć o poprawie warunków życia rodzin, podobnie jak w przypadku beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, spowodowanej realizacją świadczenia „Rodzina 500 +” oraz wzrostem minimalnych wynagrodzeń.

W kwestii kwot wypłacanych świadczeń rodzinnych - na przestrzeni lat 2017-2021 zmniejszyły się one o 270 tys. zł. Występował przy tym spadek kwoty wypłacanych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami – o 572 tys. zł oraz wzrost kwoty zasiłków pielęgnacyjnych – o 131 tys. zł.

W 2021 r. na terenie gminy Łęczycza nie funkcjonowały placówki stacjonarnej pomocy społecznej, a osoby, które wymagały wsparcia tego typu placówek, korzystały z nich na terenie sąsiadujących gmin. W gminie nie znajdują się również obiekty przeznaczone dla osób starszych, typu dom dziennego pobytu lub klub seniora.

5.2.5 Kultura i sport

Kultura

Kultura ma zasadniczy wpływ na jakość życia, tworząc relacje społeczne i pomagając w zaspokajaniu indywidualnych potrzeb niematerialnych, musi być jednak stale rozwijana. Duże znaczenie w tym aspekcie ma funkcjonująca infrastruktura kulturalna. Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Na terenie Gminy Łęczycza nie funkcjonują ośrodki kultury, w tym dom kultury. Ich rolę przejęły szkoły, biblioteka, stowarzyszenia i organizacje.

W gminie Łęczycza jako samorządowa instytucja kultury funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Siedlcu. Biblioteka na pierwszy plan wysuwa działania w zakresie:

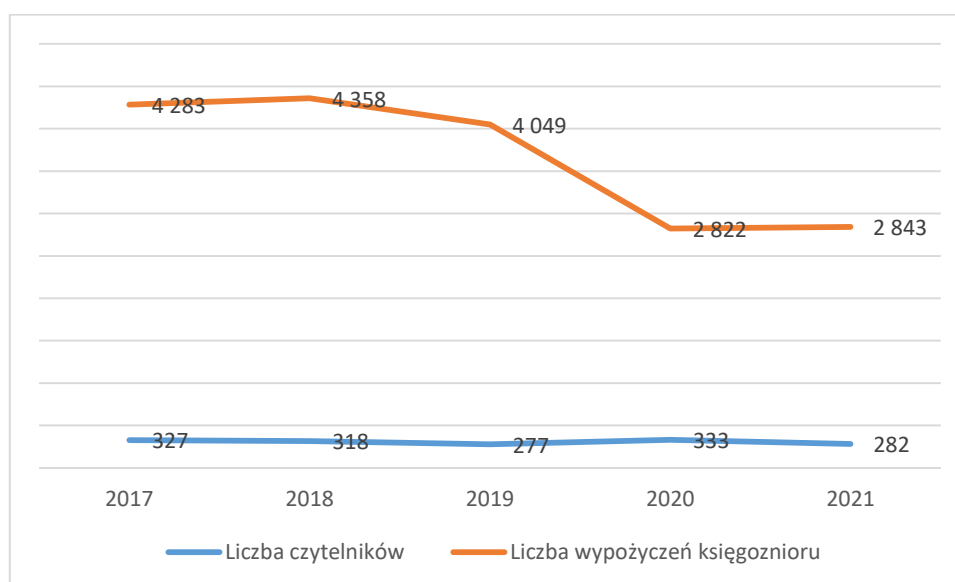
- gromadzenia, opracowywania i udostępniania materiałów bibliotecznych,
- prowadzenia działalności promującej bibliotekę i czytelnictwo,
- organizowania form pracy z czytelnikiem w celu popularyzowania sztuki i kultury,
- współpracy ze szkołami w zakresie rozwijania czytelnictwa.

Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Siedlcu służy zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych gminnej społeczności oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy, kultury i promocji czytelnictwa.

Księgozbiór Biblioteki w 2021 roku liczył 17 439 woluminów, z kolei liczba czytelników w ciągu roku wyniosła 282, natomiast liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz – 2 843. W stosunku do roku 2017 nastąpił spadek liczby czytelników oraz spadek liczby wypożyczeń księgozbioru. Wynika to przede wszystkim ze zmniejszającej się atrakcyjności czytelnictwa jako formy rozrywki, a także oferty Biblioteki, wskutek powszechnego dostępu do Internetu, stanowiącego nowy sposób uczestnictwa w kulturze. Duży wpływ na atrakcyjność oferty bibliotek ma głównie stan i wielkość księgozbioru, liczba nowości czytelniczych, liczba i rodzaj wydarzeń promocyjnych, a także stan infrastruktury bibliotek.

Liczbę czytelników oraz wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz na przestrzeni lat 2017-2021, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9 Liczba czytelników oraz wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz w gminie Łęczycza w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Tabela 15 Struktura wiekowa czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej z siedzibą w Siedlcu 2021

Czytelnicy ogółem	Do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	Powyżej 60 lat
282	48	58	27	32	10	66	32	9

Źródło: Raport o stanie gminy Łęczycza za 2021

Biblioteka udostępnia swoje zbiory na miejscu oraz na zewnątrz w warunkach wolnego dostępu do półek, co umożliwia czytelnikowi wstępne zapoznanie się z książką. Biblioteka posiada czytelnię z Internetem i czasopismami, a także stoliki dla dzieci i dorosłych.

Biblioteka pracuje na katalogu elektronicznym w systemie MAK+.

W ramach działalności Biblioteki organizowane są m. in. konkursy, konkursy plastyczne, lekcje biblioteczne, wystawy, spotkania autorskie, warsztaty.

W ubiegłych latach odbyło się wiele imprez kulturalnych, organizowanych przez Bibliotekę.

W zakresie kultury, zachowania lokalnej tożsamości oraz promocji gminy, ważną rolę pełni lokalny zespół folklorystyczny „Marysie i Jaśki z Łyncyckigo” cieszący się dużą popularnością nie tylko wśród mieszkańców Gminy Łęczycza. Ponadto prężnie działają, zdobywając wyróżnienia i nagrody, dwie orkiestry strażackie: Orkiestra Dęta Gminy Łęczycza działająca przy OSP w Łęce i Orkiestra Dęta przy OSP w Pruszkach.

Sport

Sport w gminie Łęczycza odgrywa ważną rolę w życiu mieszkańców. Sfera sportu i rekreacji jest obszarem działań szkół podstawowych oraz wszelkich stowarzyszeń i związków powstałych na terenie gminy.

Zadaniem klubów sportowych jest rozpowszechnianie kultury fizycznej, poprawienie lub wypracowanie kondycji fizycznej i psychicznej członków, rozwój stosunków międzyludzkich, jak również osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach poprzez uczestnictwo doraźne. Gmina Łęczycza wspiera i rozpowszechnia kulturę fizyczną poprzez zapewnienie infrastruktury sportowej i stworzenie warunków do rozwoju sportu. Na terenie gminy w 2021 r. działały następujące kluby sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy „Toppol” przy Szkole Podstawowej w Topoli Królewskiej,
- Uczniowski Klub Sportowy - Łęczycza przy Gimnazjum w Topoli Królewskiej,
- Wiejski Klub Sportowy Prądzew.

Dane na temat liczby sekcji, członków oraz trenerów i instruktorów w klubach sportowych, a także liczby osób ćwiczących w roku 2018 i 2020 na terenie gminy Łęczycza, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16 Szczegółowe dane dotyczące klubów sportowych oraz liczby osób ćwiczących na terenie gminy Łęczycza w roku 2018 i 2020

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2018	2020*
Kluby sportowe			
Kluby	sztuka	1	1
Sekcje sportowe	sztuka	1	1
Członkowie	osoba	15	30
Trenerzy	osoba	0	0
Instruktorzy sportowi	osoba	0	0
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	osoba	1	1
Ćwiczący			
ogółem	osoba	15	20

mężczyźni	osoba	15	20
kobiety	osoba	0	0
Ćwiczący do lat 18			
ogółem	osoba	7	7
chłopcy	osoba	7	7
dziewczęta	osoba	0	0

*dane dotyczące klubów sportowych oraz liczby osób ćwiczących zbierane są w statystyce publicznej co dwa lata, stąd brak jest danych dla roku 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni lat 2018-2020 o 5 osób zwiększyła się liczba ćwiczących mężczyzn. Zauważalny jest brak kobiet ćwiczących w klubach sportowych.

Gmina Łęczycza posiada dobrze rozwiniętą bazę sportową. Przy każdej szkole podstawowej, tj. w Topoli Królewskiej, w Wilczkowicach, w Siedlcu, w Leźnicy Małej i w Błoniu funkcjonują Centra Sportowe. Obiekty te składają się m.in. z wielofunkcyjnych boisk, bieżni, skoczni w dal. Przy każdej szkole podstawowej działają również ogólnodostępne Otwarte Strefy Aktywności (siłownie zewnętrzne) oraz place zabaw. Siłownie działają również przy OSP w Łęce, Jankowie, Lubieniu i Chrząstówku. Przy szkole podstawowej w Topoli Królewskiej powstała kryta pływalnia oraz przy szkole funkcjonuje hala sportowa ze ścianką wspinaczkową. Sala sportowa przy szkole w Wilczkowicach również posiadająca ściankę wspinaczkową.

5.2.6 Aktywność obywatelska

Kapitał społeczny w głównej mierze związany jest z aktywnością obywatelską mieszkańców, która mierzona jest liczbą organizacji pozarządowych, a więc fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych na terenie gminy, a także frekwencją mieszkańców gminy w wyborach i głosowaniach referendalnych.

Na terenie gminy Łęczycza funkcjonuje 28 organizacji pozarządowych:

- 1) Stowarzyszenie „REQIN” Topola Królewska;
- 2) Uczniowski Klub Sportowy „Toppol” przy Szkole Podstawowej w Topoli Królewskiej;
- 3) Uczniowski Klub Sportowy - Łęczycza przy Gimnazjum w Topoli Królewskiej;
- 4) Wiejski Klub Sportowy Prądzew;
- 5) Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Prądzewianki”;
- 6) Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich w Krzepocinie Pierwszym;
- 7) Koło Gospodyń Wiejskich w Leźnicy Małej „Leźniczanki”;
- 8) Koło Gospodyń Wiejskich w Jankowie;
- 9) Koło Gospodyń Wiejskich w Lubieniu;
- 10) Koło Gospodyń Wiejskich w Łęce;
- 11) Koło Gospodyń Wiejskich w Topoli Katowej;
- 12) Koło Gospodyń Wiejskich w Siedlcu;
- 13) Orkiestra Dęta Gminy Łęczycza;
- 14) Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierzbietowie Dużym;

- 15) Ochotnicza Straż Pożarna w Lubieniu;
- 16) Ochotnicza Straż w Topoli Katowej;
- 17) Ochotnicza straż Pożarna w Krzepocinie Pierwszym;
- 18) Ochotnicza Straż Pożarna w Jankowie;
- 19) Ochotnicza Straż Pożarna w Leźnicy Małej;
- 20) Ochotnicza Straż Pożarna w Łęce;
- 21) Ochotnicza Straż Pożarna w Błoniu;
- 22) Ochotnicza Straż Pożarna w Mikołajowie;
- 23) Ochotnicza Straż Pożarna w Pruszkach;
- 24) Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlcu;
- 25) Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbiu;
- 26) Ochotnicza Staż Pożarna w Topoli Królewskiej;
- 27) Ochotnicza Straż Pożarna w Chrzastówku;
- 28) Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrogostach.

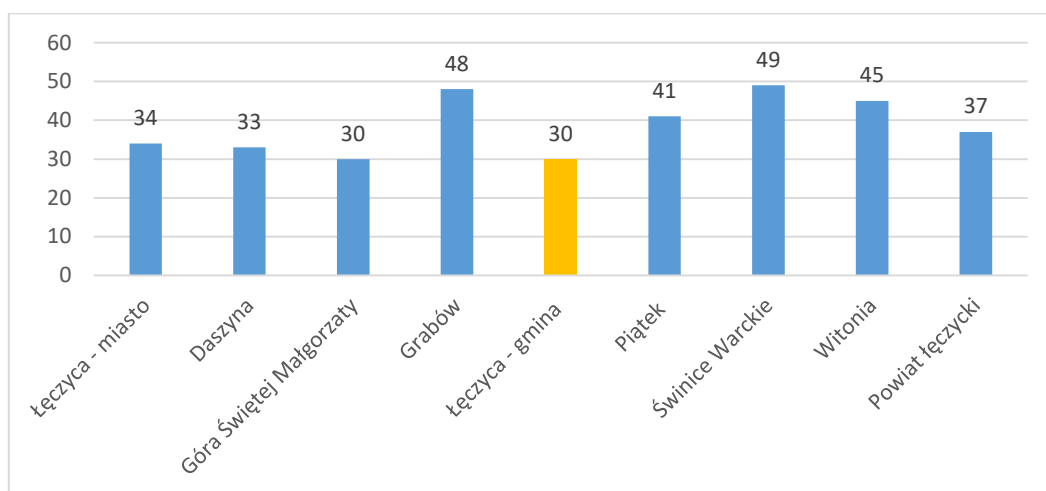
Większość z funkcjonujących na terenie gminy organizacji pozarządowych skupia się m. in. na wspieraniu rozwoju gminy Łęczyca, propagowaniu inicjatyw, przyrodniczego, a także organizowania działalności edukacyjnej, kultywowaniu tradycji i obyczajów. Część organizacji stanowią ochotnicze straże pożarne, które oprócz prowadzenia działalności przeciwpożarowej i ratowniczej, prowadzą również działalność kulturalną i oświatową.

Szczególnymi rodzajami organizacji są koła gospodyń wiejskich, działające w oparciu o ustawę z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich i wpisane do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Organizacje te prężnie działają i osiągają wysokie miejsca w konkurach kulinarnych, reprezentując gminę Łęczycę i powiat łęczycki na wielu wydarzeniach. Na terenie gminy Łęczyca funkcjonują: Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Prądzewianki”, Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich w Krzepocinie Pierwszym, Koło Gospodyń Wiejskich w Leźnicy Małej „Leźniczanki”, Koło Gospodyń Wiejskich w Jankowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Lubieniu, Koło Gospodyń Wiejskich w Łęce, Koło Gospodyń Wiejskich w Topoli Katowej, Koło Gospodyń Wiejskich w Siedlcu.

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, w gminie Łęczyca w roku 2021 funkcjonowało 30 organizacji pozarządowych, co jest najniższą wartością w powiecie łęczyckim i poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego. Najwięcej fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców funkcjonowało w gminie Świnice Warckie – 49. Średnia dla powiatu łęczyckiego wyniosła natomiast 37.

Dane dotyczące liczby organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Mapa 5 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Zaangażowanie mieszkańców w sprawy obywatelskie przejawia się również we frekwencji wyborczej. Analizując wybory jakie miały miejsce w kraju na przestrzeni lat 2019-2020, tj. wybory

do Parlamentu Europejskiego w 2019 roku, wybory do Sejmu RP i Senatu RP w 2019 roku oraz wybory Prezydenta RP w 2020 r., można zauważyć, że na tle pozostałych gmin powiatu łęczyckiego w gminie Łęczyca w każdym przypadku, frekwencja kształtowała się na średnim poziomie jednak poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego, co świadczy jednak o niskim zaangażowaniu mieszkańców gminy w sprawy państwa.

Frekwencję w gminach powiatu łęczyckiego w wyborach w latach 2019-2020, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17 Dane dotyczące frekwencji w wyborach na terenie gmin powiatu łęczyckiego w latach 2019-2020

Gmina	Wybory do PE w 2019 r. – frekwencja %	Wybory do Sejmu RP/Senatu RP w 2019 – frekwencja %	Wybory Prezydenta RP w 2020 r. – frekwencja I tura/ II tura
Łęczyca miasto	42,34%	42,55%	61,32%/66,20%
Daszyna	32,02%	37,73%	56,25%/61,46%
Góra Świętej Małgorzaty	37,46%	42,06%	61,01%/65,80%
Grabów	34,62%	37,49%	57,14%/63,37%
Łęczyca gmina	35,26%	42,09%	58,80%/65,24%
Piątek	38,26%	43,53%	63,11%/68,75%
Świnice Warckie	38,11%	41,16%	58,17%/65,62%
Witonia	37,36%	41,73%	60,90%/66,64%
Powiat łęczycki	37,77%	54,66%	59,87%/65,67%

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza, www.pkw.gov.pl

5.2.7 Bezpieczeństwo publiczne

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz niski stopień przestępczości są jednym z czynników świadczących o rozwoju i atrakcyjności gminy oraz często są jednym z aspektów atrakcyjności inwestycyjnej. Położenie komunikacyjne gminy powodują, że sprawa bezpieczeństwa publicznego jest bardzo ważna tak dla mieszkańców, jak i dla innych znajdujących się tam osób. Przez teren gminy Łęczyca prowadzi ruchliwa droga krajowa nr 91 – z Gdańska do Częstochowy oraz droga krajowa 60 łącząca Łęczycę z Ostrowią Mazowiecką, na których istnieje duże ryzyko wystąpienia wypadków drogowych, a do tego istnieją zagrożenia będące wynikiem np. spożywania substancji psychoaktywnych czy też alkoholu. Za bezpieczeństwo na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Łęczycy.

Duży wpływ na komfort życia mieszkańców ma rozbudowana struktura Ochotniczej Straży Pożarnej, która oprócz działalności mającej na celu zapobiegania pożarom oraz interwencji w wyniku ich powstania, bierze czynny udział w akcjach ratowniczych i zagrożeniach ekologicznych związanych z ochroną środowiska. W gminie Łęczyca funkcjonuje 15 jednostek ochotniczej straży pożarnej:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierzbiewie Dużym;
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Lubieniu;
- 3) Ochotnicza Straż w Topoli Katowej;
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Krzepocinie Pierwszym;
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Jankowie;
- 6) Ochotnicza Straż Pożarna w Leźnicy Małej;
- 7) Ochotnicza Straż Pożarna w Łęce;
- 8) Ochotnicza Straż Pożarna w Błoniu;
- 9) Ochotnicza Straż Pożarna w Mikołajowie;
- 10) Ochotnicza Straż Pożarna w Pruszkach;
- 11) Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlcu;
- 12) Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbiu;
- 13) Ochotnicza Straż Pożarna w Topoli Królewskiej;
- 14) Ochotnicza Straż Pożarna w Chrzastówku;
- 15) Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrogostach.

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączone zostały OSP w Leźnicy Małej, oraz OSP w Topoli Królewskiej, dzięki czemu są wspomagane finansowo przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz mają możliwość pozyskiwania specjalistycznego sprzętu.

Wyszczególnienie występujących miejscowych zagrożeń według ich rodzajów oraz rodzajów zdarzeń, które były objęte działalnością jednostek ochrony przeciwpożarowej na przestrzeni lat 2019-2021 na terenie gminy Łęczyca, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 18 Miejskowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia występujące na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2019-2021

Rodzaj zagrożenia	Liczba występujących zagrożeń		
	2019	2020	2021
Silne wiatry	15	9	37
Opady śniegu	0	0	1
Opady deszczu	1	5	0
Komunikacyjne	14	22	14
Medyczne	10	9	14
Ogółem	43	51	70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Tabela 19 Działania ratownicze podejmowane przez OSP na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2019-2021

Rodzaj zdarzenia	Liczba zdarzeń		
	2019	2020	2021
Pożary	39	28	20
Miejskowe zagrożenia	70	73	95
Fałszywe alarmy	2	1	1
Zdarzenia ogółem	111	102	116

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, w 2021 roku nastąpił wzrost liczby występujących zagrożeń w stosunku do roku poprzedniego.

Teren gminy Łęczycza i powiatu łęczyckiego obejmuje swoim działaniem jednostka ratowniczo-gaśnicza **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łęczycy**.

5.3 Strefa gospodarcza

5.3.1 Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy

Jednym z czynników określających stan gospodarki, a także jej potencjał jest rynek pracy. Zasadniczy wpływ na rynek pracy na danym obszarze mają zarówno występująca tu liczba osób w wieku produkcyjnym, jak i ilość dostępnych miejsc pracy, które kształtują podaż i popyt pracy. Nierównowaga pomiędzy popytem, a podażą pracy wpływa z kolei na poziom bezrobocia.

Jak wspomniano powyżej, podaż pracy kształtowana jest przez liczbę osób w wieku produkcyjnym. Wiek produkcyjny określamy jako wiek zdolności do pracy, tj. w przypadku mężczyzn jest to grupa w wieku 18-64 lat, z kolei w przypadku kobiet – 18-59 lat. W ramach wieku produkcyjnego możemy jeszcze wyróżnić wiek mobilny, który dotyczy osób w wieku od 18 do 44 roku życia bez względu na płeć, zdolnych i gotowych do ewentualnego przekwalifikowania się oraz zmiany stanowiska lub pracy, a także wiek niemobilny, który obejmuje mężczyzn w wieku od 45 do 64 lat oraz kobiety w wieku od 45 do 59 lat.

Jak przedstawiono już we wcześniejszej części niniejszego opracowania – w podrozdziale 5.2.1. *Uwarunkowania demograficzne*, zgodnie z danymi GUS, gminę Łęczycę zamieszkiwało 4 977 osób w wieku produkcyjnym, co stanowiło 60,03 % ogółu ludności na tym obszarze. W stosunku do roku 2017, liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 386 osób.

Liczba osób w wieku mobilnym w 2021 roku wyniosła natomiast 2 875, co stanowiło 57,77 % liczby osób w wieku produkcyjnym oraz 34,68 % liczby mieszkańców gminy ogółem. W stosunku do roku 2017, liczba ta zmniejszyła się o 403. Zarówno w roku 2017, jak i w roku 2021, w liczbie ludności w wieku mobilnym większość stanowili mężczyźni, których liczba wyniosła odpowiednio 1 728 w 2017 roku i 1537 w 2021 roku.

Gmina Łęczycza jest gminą typowo wiejską i na jej terenie nie funkcjonują większe zakłady produkcyjne, a znaczna część mieszkańców ukierunkowana jest na działalność usługowo-handlową. Największymi pracodawcami na terenie gminy jest Urząd Gminy Łęczycza wraz z gminnymi jednostkami organizacyjnymi, takimi jak m. in. placówki oświatowe i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Innymi zakładami pracy dającymi możliwość zatrudnienia są m. in. warsztaty samochodowe, lokalne firmy budowlane, firmy transportowe, stacja paliw, sklepy spożywczo-przemysłowe w poszczególnych miejscowościach. Wykaz najważniejszych zakładów pracy na terenie Gminy Łęczycza przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20 Najważniejsze zakłady pracy na terenie Gminy Łęczycza

Nazwa	Charakter działalności
„Młyn” Bogusław Grecki – Topola Królewska	produkcyjna
P.P.H.U. OLPAK - Borki	produkcyjno - handlowa
PUH „Trans – Wek” – Wiesław Nawrocki – Topola Szlachecka	transportowa
P.P.H. FRANCOPOL Józef Frankowski – Topola Szlachecka	produkcyjno-handlowa
Biuro Usługowo – Handlowe Jan Tercjak – Gawrony	produkcyjno - handlowa
Firma Handlowa Anna Majda – Topola Królewska	handlowa
PPHU „MIRATRANS” Mirosław Stasiak – Błonie	transportowa
Firma „MARK - TRANS - SPED” Marek Jakubowski – Lubień	transportowa
Usługi Transportowe Sławomir Bechciński – Lubień	transportowa
MARQS - Usługi Autokarowe – Marek Flejszman – Topola Królewska	transportowa
PPHU „KOLASIŃSKI” Krzysztof Kolasiński – Wilczkowice Dolne	handlowo-transportowa
PPUH „HYDRO-ROL” Radosław Kupis - Pruszkki	transportowa
PHU „ZIMEX” Halina Zimoch- Leszcze	usługowo-handlowa
Przedsiębiorstwo Eksploatacji kruszywa – Andrzej Pietrzak – Wilczkowice Górne	handlowa
PPH „AGRO-FACTORY II” – Lubień	produkcyjno-handlowa
„AGRICOLA” s.c. Kapica Tomasz i Małgorzata – Borki	handlowa
Stacja Kontroli Pojazdów LESZCZE – Krzysztof Wawrzyniak – Leszcze	usługowa
Stacja Paliw LESZCZE – Elżbieta Wawrzyniak – Leszcze	handlowa
PPHU „MONROB” Monika Denarska – Borki	usługowa
PPHU „KELLER” Jakub i Krzysztof Keller- Borki	handlowa
„EKOPOL” Bożena Mankiewicz – Bronno	produkcyjno - usługowa
Handel-Pośrednictwo Stanisław i Mariusz Kaźmierczak – Leźnica Mała	produkcyjno – usługowo - handlowa
Firma „Działek” Zenon Działek – Topola Katowa	handlowa
Firma Handlowa „PIOBAR” Krzysztof Kubatko – Chrzastówek	handlowa
BIOSANIT Karolina Mankiewicz – Bronno	produkcyjno-usługowa
Restauracja "Królewska" & Hotel "Chrobry" – Topola Królewska	usługowa
KORWUS Sp. z o. o - Gawrony	produkcyjno-handlowa
KADEX. Usługi pogrzebowe. Drzewiecki Krzysztof – Topola Królewska	usługowa
Firma Handlowa „MARCINIAK” Łukasz Marciniak – Topola Szlachecka	usługowo-handlowa

Źródło: Urząd Gminy Łęczycza

Analizując dane dotyczące liczby osób pracujących na terenie gminy Łęczyca, można zauważyć spadek liczby osób pracujących w 2021 roku w stosunku do 2017 r. (o 64). Na przestrzeni lat 2017-2021 nie występowała jednolita tendencja w kwestii liczby osób pracujących, naprzemiennie występowały natomiast wzrosty lub spadki tej liczby. W okresie tym nastąpił wzrost liczby pracujących na terenie gminy kobiet – o 7 oraz spadek liczby pracujących mężczyzn – o 57. Dane w tej kwestii zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 21 Pracujący na terenie Łęczycy w latach 2017 - 2021

Lata	Ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	Pracujący na 1000 ludności ogółem (os)	Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (os)
2017	988	329	659	116	184,2
2018	984	324	660	115	183,9
2019	1 017	321	696	119	191,2
2020	1 018	357	661	122	202,3
2021	938	336	602	113	188,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Biorąc pod uwagę wskaźniki dotyczące rynku pracy w zakresie liczby pracujących na 1000 ludności oraz pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym dla poszczególnych gmin powiatu łęczyckiego w 2021 r., wartości tych wskaźników dla gminy Łęczyca przedstawiają się niekorzystnie na tle pozostałych gmin, znacznie poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego, co świadczy o niższym stopniu rozwoju lokalnego rynku pracy. Wartość wskaźnika pracujących na 1000 ludności wyniosła w gminie Łęczyca – 113 a wskaźnika pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym – 188,5, natomiast dla powiatu łęczyckiego – odpowiednio 187 i 324,9. Najniższe wartości tych wskaźników w powiecie wystąpiły w gminie Grabów – odpowiednio 62 i 109,4.

Dane dotyczące wskaźników pracujących na 1000 ludności w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22 Wskaźniki pracujących na 1000 ludności w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

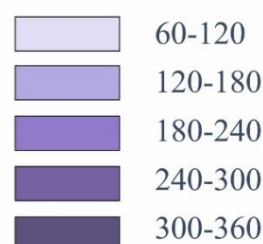
Gmina	Pracujący na 1000 ludności (os.)	Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym (os)
Łęczyca miasto	338	603,2
Daszyna	330	581,6
Góra Świętej Małgorzaty	87	149,4
Grabów	62	109,4
Łęczyca gmina wiejska	113	188,5
Piątek gmina	159	274,1
Świnice Warckie	114	194,7
Witonia	65	110,8
Powiat łęczycki	187	324,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wskaźniki pracujących na 1000 ludności w poszczególnych gminach powiatu Łęczyckiego w 2021 roku

Udział w osobach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wskazane powyżej dane dot. liczby osób pracujących w poszczególnych gminach dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracowników. Dane nie obejmują z kolei osób pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych.

Bezrobocie

Jak wcześniej wspomniano, gdy liczba osób w wieku produkcyjnym na danym obszarze przewyższa liczbę miejsc pracy, możemy mieć do czynienia ze zjawiskiem bezrobocia. Jest to zjawisko, które ma duży wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą dla danego obszaru. Według danych GUS, na koniec 2021 roku na terenie gminy Łęczyca zarejestrowane były 180 osoby bezrobotne, a w stosunku do roku 2017, liczba ta zmniejszyła się o 70 osób. Na przestrzeni lat 2017 - 2021, od 2017 do 2019 roku występowała tendencja spadkowa, jeśli chodzi o liczbę osób bezrobotnych, natomiast w 2020 roku nastąpił wzrost tej liczby w stosunku do roku poprzedniego, po czym kolejny spadek w 2021 roku.

Dane dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łęczycza w latach 2017 - 2021

Lata	Bezrobotni ogółem (os)	W tym kobiety (os)	W tym do 30 roku życia (os)	W tym powyżej 50 roku życia (os)	Osoby długotrwale bezrobotne (os)
2017	250	139	66	71	174
2018	225	119	49	67	136
2019	181	87	43	58	105
2020	201	101	60	57	110
2021	180	79	49	47	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak przedstawia powyższa tabela, osoby długotrwale bezrobotne stanowiły w 2021 roku aż 59,4 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej osób bezrobotnych było w wieku do 30 roku życia i stanowiły 27,2 % ogółu bezrobotnych.

Udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na koniec 2021 roku według danych GUS wyniósł na terenie gminy Łęczycza 3,6 %, zmniejszając się w porównaniu do 2017 roku. Zmniejszył się przy tym udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet – o 2,2 % oraz mężczyzn – o 0,1 %. Wartość udziału zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Łęczycza była w 2021 roku nieznacznie mniejszy niż średnia dla powiatu łęczyckiego – o 0,8 %, udział zarejestrowanych kobiet jak i mężczyzn był również w gminie Łęczycza mniejszy niż w powiecie, odpowiednio o 1,2 % i 0,5%.

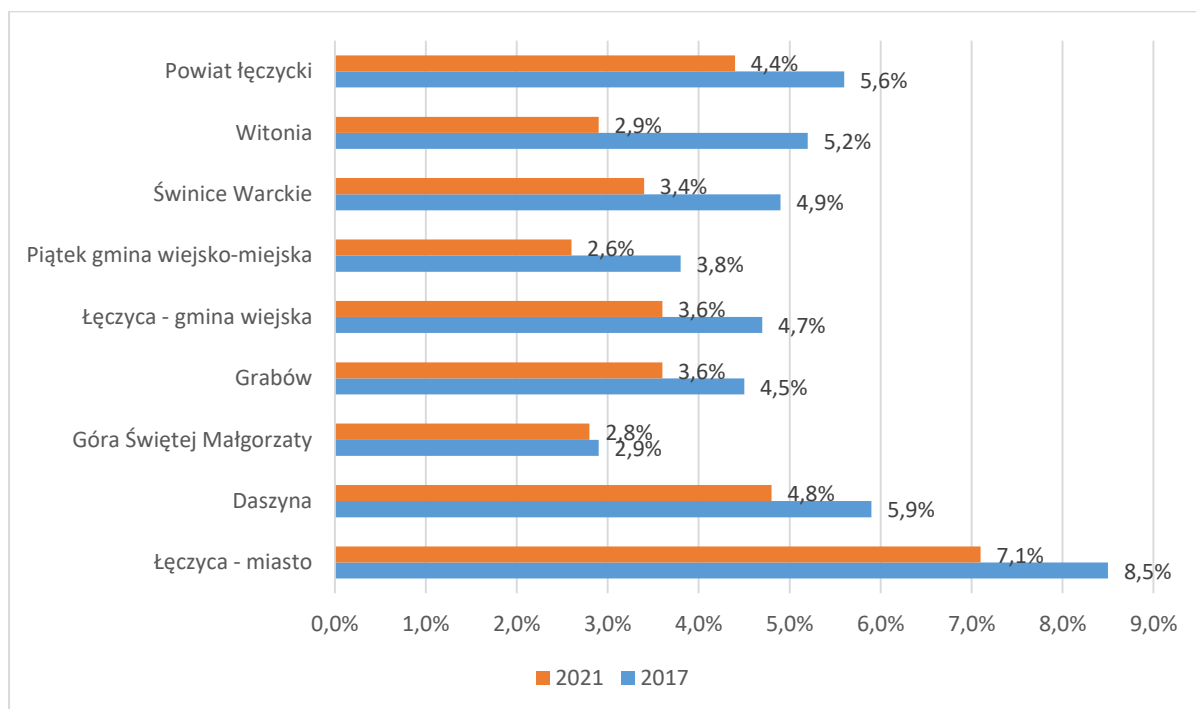
Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Łęczycza na tle powiatu łęczyckiego w 2017 i 2021 roku, przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 24 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Łęczycza w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle powiatu łęczyckiego według płci

Jednostka terytorialna	Ogółem (%)		Kobiety (%)		Mężczyźni (%)	
	2017	2021	2017	2021	2017	2021
Gmina Łęczycza	4,7	3,6	5,7	3,5	3,8	3,7
Powiat łęczycki	5,6	4,4	6,7	4,7	4,7	4,2

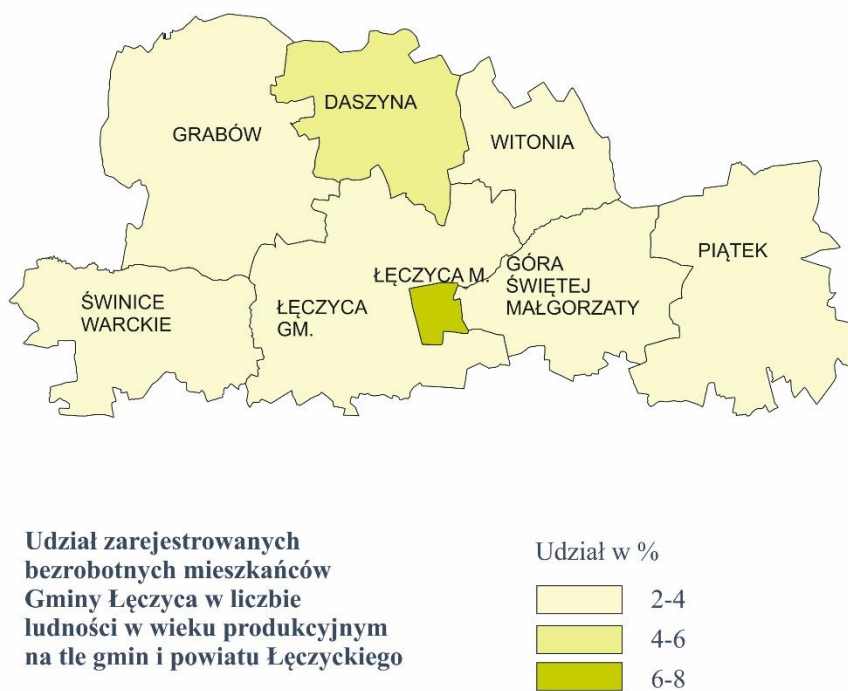
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 11 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Łęczycza w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle gmin i powiatu łęczyckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Mapa 7 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach powiatu łęczyckiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Powyższe dane pokazują, że na tle pozostałych gmin powiatu łęczyckiego, gmina Łęczyca w 2021 roku posiadała czwarty najwyższy odsetek zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Może to świadczyć o nie najlepszej sytuacji gospodarczej na terenie gminy oraz problemie w kwestii zapewnienia możliwości zatrudnienia. Ważnym zagadnieniem jest również zjawisko bezrobocia ukrytego, tj. pozostawanie bez pracy i nieregistrowanie się jako osoba bezrobotna, a także zjawisko „szarej strefy”, tj. nielegalne zatrudnienie, bez opłacania składek oraz podatku dochodowego.

Zmniejszenie bezrobocia wymaga zdecydowanych działań powiatowych urzędów pracy, centrów doradztwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego. Ważne w tej kwestii jest również dopasowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb lokalnych pracodawców, co pomoże zniwelować braki wykwalifikowanych pracowników na lokalnym rynku pracy. Teren gminy Łęczyca znajduje się we właściwości Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy.

5.3.2 Przedsiębiorczość i rolnictwo

Przedsiębiorczość

Sytuacja gospodarcza danego obszaru wiąże się w dużej mierze ze zjawiskiem przedsiębiorczości. Przedsiębiorczość można definiować jako skłonność do tworzenia nowych przedsiębiorstw lub innych form prowadzenia działalności gospodarczej, a także jako aktywność do rozwijania już istniejących, poprzez realizację różnego rodzaju inwestycji. Stopień rozwoju przedsiębiorczości na danym obszarze wynika przede wszystkim z liczby podmiotów gospodarki narodowej, do których zalicza się osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Podmioty te zobowiązane są do rejestracji w odpowiednim rejestrze, w tym również w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (rejestr REGON), który prowadzi Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

W ostatnich latach zarówno w gminie Łęczyca, jak i w innych gminach powiatu łęczyckiego, obserwuje się pozytywne zjawisko rozwoju przedsiębiorczości, a co za tym idzie wzrost liczby podmiotów gospodarczych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy na koniec 2021 roku zarejestrowanych były 580 podmiotów gospodarki narodowej, co klasuje ją na drugim miejscu w powiecie łęczyckim. Od 2017 roku liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łęczyca wzrosła o 115, tj. o 24,7 %, co było najwyższym wynikiem w powiecie, jeśli chodzi o przyrost liczby podmiotów gospodarczych.

Dane dotyczące liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gmin powiatu łęczyckiego w roku 2017 oraz 2021 w podziale na sektor publiczny i sektor prywatny, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25 Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gmin powiatu łęczyckiego w 2017 i 2021 roku

Gmina	Ogółem*(szt.)			Sektor publiczny (szt.)		Sektor prywatny (szt.)	
	2017	2021	Wzrost/spadek w %	2017	2021	2017	2021
Łęczyca miasto	1 385	1 400	1,08	100	105	1 284	1 293
Daszyna	255	259	3,6	6	7	248	251
Góra Świętej Małgorzaty	188	212	12,8	10	10	178	202
Grabów	273	298	9,2	9	8	264	289
Łęczyca gmina wiejska	465	580	24,7	7	7	458	573
Piątek gmina miejsko - wiejska	311	360	15,8	19	18	292	342
Świnice Warckie	225	245	8,9	21	20	204	225
Witonia	164	181	10,4	6	8	158	173
Powiat łęczycki	3 266	3 535	8,2	178	183	3 086	3 348

* W BDL nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów, dlatego dane liczbowe w zestawieniu nie sumują się na sektor ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy Łęczyca dotyczy głównie sektora prywatnego, w którym liczba podmiotów w latach 2017 – 2021 wzrosła o 115 i wyniosła na koniec 2021 roku 573. Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, zjawisko zwiększającej się liczby podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym dotyczy całego powiatu łęczyckiego, a największe wzrosty, jeśli chodzi o tą liczbę odnotowały: gmina wiejska Łęczyca (wzrost o 115 podmiotów) oraz gmina Piątek (wzrost o 50 podmiotów).

W sektorze prywatnym, w ramach podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON, Główny Urząd Statystyczny wyszczególnia osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, spółki handlowe, w tym również spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, spółdzielnie, fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w gminie Łęczyca stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, których liczba w 2021 roku wyniosła 504, tj. 87,9 % ogółu podmiotów sektora prywatnego. Ich liczba w stosunku do roku 2017 zwiększyła się o 107 podmiotów, zwiększyła się również liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych (o 4 podmioty), zmniejszyła się natomiast liczba zarejestrowanych na terenie gminy spółek handlowych oraz spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (odpowiednio o 3 i 1 podmioty).

Dane dotyczące rodzajów podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26 Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku

Rodzaje podmiotów		2017	2021
Sektor publiczny	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	6	6
	Sektor prywatny		
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	397	504
	Spółki handlowe	15	12
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	1
	Spółdzielnie	2	1
	Fundacje	1	1
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	24

* W BDL nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów, dlatego dane liczbowe w zestawieniu nie sumują się na sektor ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Najwięcej zarejestrowanych na terenie gminy Łęczyca podmiotów gospodarczych w 2021 roku, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) wykonywało działalność gospodarczą według sekcji G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 169 podmiotów (29 % ogółu podmiotów) oraz sekcji F (Budownictwo) – 82 podmiotów (14 % ogółu podmiotów). Na przestrzeni lat 2017-2021 największy wzrost liczby podmiotów wystąpił w sekcji F budownictwo – o 41 podmiotów.

Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej według sekcji PKD oraz sektorów własnościowych zarejestrowanych na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD oraz sektorów własnościowych zarejestrowane na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku

Sekcja PKD	Wyszczególnienie	Ogółem*		Sektor publiczny*		Sektor prywatny*	
		2017	2021	2017	2021	2017	2021
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	35	36	0	0	35	36
B	Górnictwo i wydobywanie	1	1	0	0	1	1
C	Przetwórstwo przemysłowe	49	43	0	0	49	43
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	-	-	-	-	-
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	0	0	1	1
F	Budownictwo	41	82	0	0	41	82

G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	139	169	0	0	139	169
H	Transport i gospodarka magazynowa	60	59	0	0	60	59
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	13	0	0	14	13
J	Informacja i komunikacja	7	11	0	0	7	11
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	12	0	0	9	12
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	5	0	0	3	5
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	25	0	0	14	25
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	12	0	0	5	12
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16	16	1	1	15	15
P	Edukacja	12	15	5	5	7	10
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19	22	0	0	19	22
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	11	1	1	8	10
S, T	Pozostała działalność usługowa; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	31	47	0	0	31	47
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-	-	-	-	-
Razem		465	580	7	7	458	573

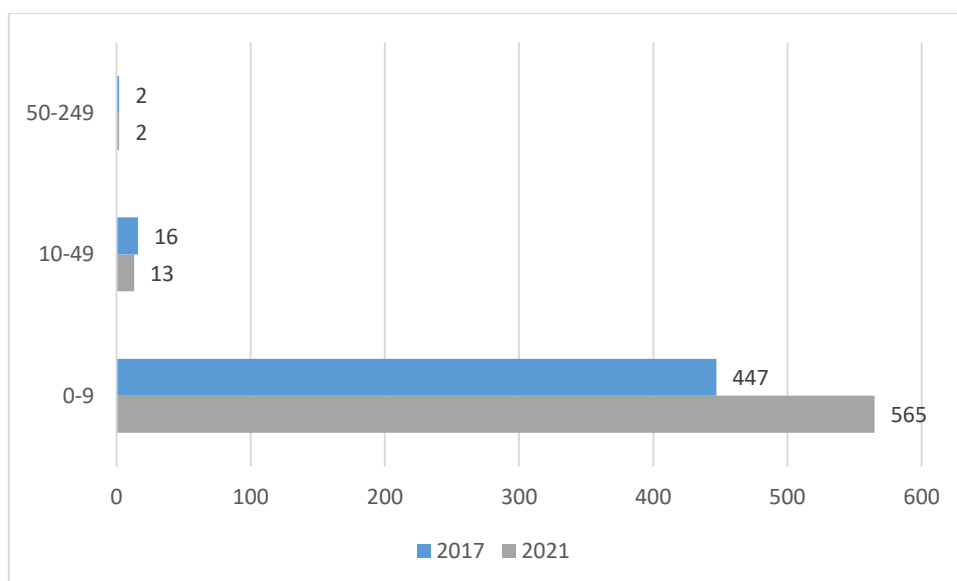
* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Największą część działających na terenie gminy Łęczyca podmiotów gospodarczych stanowiły w 2021 roku mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób – 565 podmioty, co stanowiło 97,4 % wszystkich podmiotów. Na przestrzeni lat 2017-2021 liczba mikroprzedsiębiorstw zwiększyła się o 118 równocześnie zmniejszyła się o 3 liczba małych przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób.

Dane dotyczące liczby podmiotów gospodarki narodowej według klas wielkości w 2017 oraz 2021 roku na terenie gminy Łęczyca przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12 Podmioty gospodarki narodowej wg klas wielkości na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

O pozytywnym rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Łęczyca świadczą również wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarki narodowej, opracowane przez Główny Urząd Statystyczny. Analizując poszczególne wskaźniki, które zaprezentowane zostały w poniższej tabeli, można w większości zauważyć ich wzrost, a spadek przy wskaźnikach jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON, udziału podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON, udziału fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej. Porównując natomiast wartości wskaźników dotyczących podmiotów gospodarki narodowej dla gminy Łęczyca z wartościami dla powiatu łęczyckiego zauważyć można, że są one w niektórych aspektach niższe, co wskazuje, że rozwój przedsiębiorczości w gminie przebiega znacznie wolniej niż w innych gminach powiatu łęczyckiego.

Wartości wskaźników dotyczących podmiotów gospodarki narodowej dla obszaru gminy Łęczyca i powiatu łęczyckiego w roku 2017 i 2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28 Wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarki narodowej dla obszaru gminy Łęczyca oraz powiatu łęczyckiego za lata 2017 i 2021

Wskaźnik	Gmina Łęczyca		Powiat łęczycki	
	2017	2021	2017	2021
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	54	70	65	75
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	86,7	116,5	106,5	129,2
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	5,16	4,93	5,12	4,78
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	46	61	48	56

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,46	3,02	3,34	3,71
Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON (%)	6,9	2,1	6,5	3,8
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie podmiotów gospodarki narodowej ogółem (%)	85,4	86,9	73,6	75,0
Udział fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej (%)	4,5	4,3	5,2	5,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Rolnictwo

W strukturze użytkowania ziemi w gminie Łęczyca użytki rolne stanowią ok. 77 % powierzchni ogólnej gminy, co powoduje, że rolnictwo jest dominującą gałęzią gospodarki na terenie gminy.

Podstawowych informacji na temat rolnictwa, w tym liczby i powierzchni gospodarstw rolnych, dostarczają przeprowadzane co 10 lat powszechne spisy rolne. Ostatni taki spis przeprowadzony został w terminie od 1 września do 30 listopada 2020 r., według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r. Jego podstawowym celem było dostarczenie informacji na potrzeby realizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, a także i na potrzeby krajowych baz danych. Badaniem zostały objęte gospodarstwa rolne, których użytkownikami były osoby fizyczne (gospodarstwa indywidualne), osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Zgodnie z opublikowanymi wstępnymi wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2020, na terenie gminy Łęczyca w 2020 roku znajdowało się 1 257 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 12 192,40 ha, z czego 11 528,61 ha (94,55 %) stanowiły użytki rolne. Największą część tych gospodarstw stanowiły gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych w grupie „1 - 5 ha” – ich liczba wyniosła 457 (36,36 % ogółu gospodarstw rolnych), zajmując przy tym powierzchnię 1 403,55 ha (11,51 % powierzchni gospodarstw rolnych ogółem).

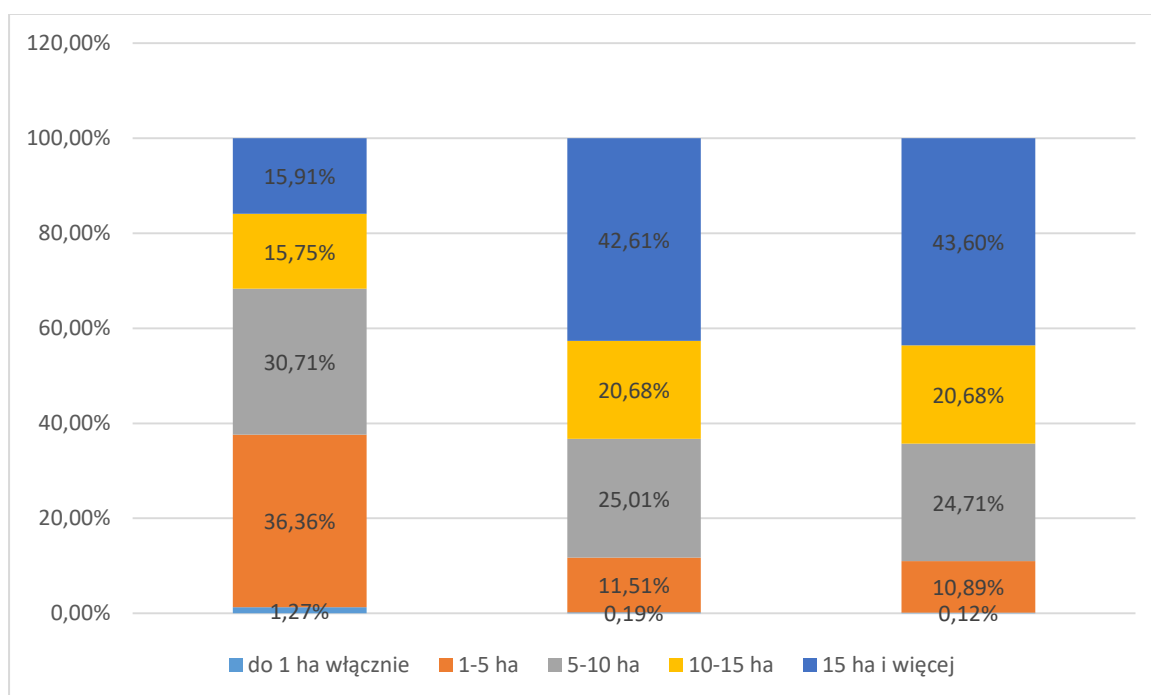
Liczbę gospodarstw rolnych, ich powierzchnię oraz powierzchnię użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw w gminie Łęczyca, według wyników wstępnych Powszechnego Spisu Rolnego 2020, przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 29 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych, ich powierzchnia oraz powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw na terenie gminy Łęczyca

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych	Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych (w ha)	Powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych (w ha)
Gospodarstwa rolne ogółem	1 257	12 192,40	11 528,61
do 1 ha włącznie	16	23,06	13,85
1-5 ha	457	1 403,55	1 255,68
5-10 ha	386	3 049,17	2 849,00
10-15 ha	198	2 521,63	2 383,93
15 ha i więcej	200	5 194,99	5 026,15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników wstępnych Powszechnego Spisu Rolnego 2020

Wykres 13 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych, ich powierzchnia oraz powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw na terenie gminy Łęczyca

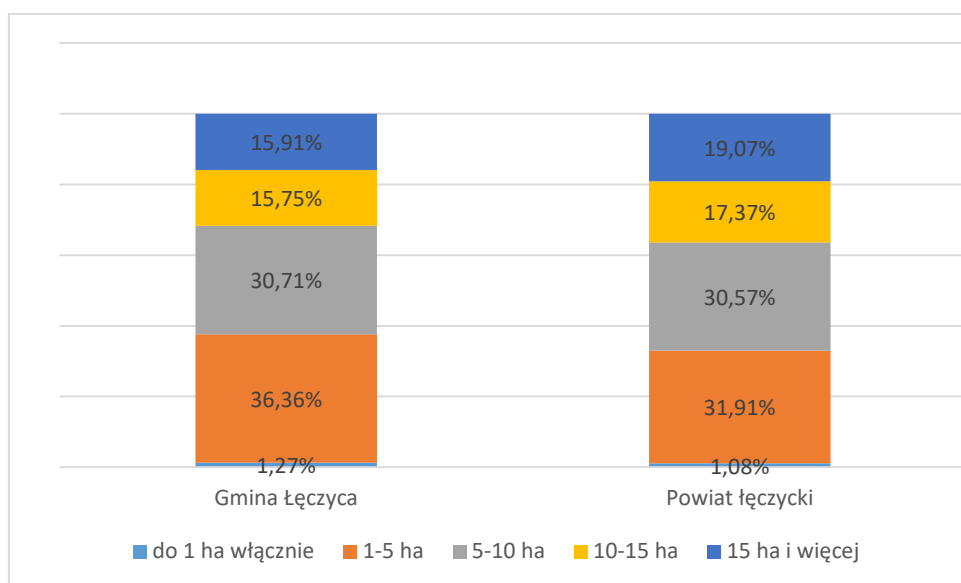
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników wstępnych Powszechnego Spisu Rolnego 2020

Liczba gospodarstw rolnych, znajdujących się na terenie gminy Łęczyca stanowiła 21,87 % liczby gospodarstw rolnych ogółem w powiecie łęczyckim, natomiast ich powierzchnia – 18,82 % powierzchni gospodarstw ogółem w powiecie. Biorąc pod uwagę liczbę gospodarstw rolnych w poszczególnych grupach obszarowych oraz ich powierzchnię, zarówno na terenie gminy, jak i ogółem w powiecie, struktura gospodarstw wygląda podobnie – najczęściej gospodarstw występuje w grupie obszarowej „1 – 5 ha”. W powiecie jak i w gminie najczęściej powierzchni zajmują gospodarstwa rolne w grupie obszarowej „15 ha i więcej”.

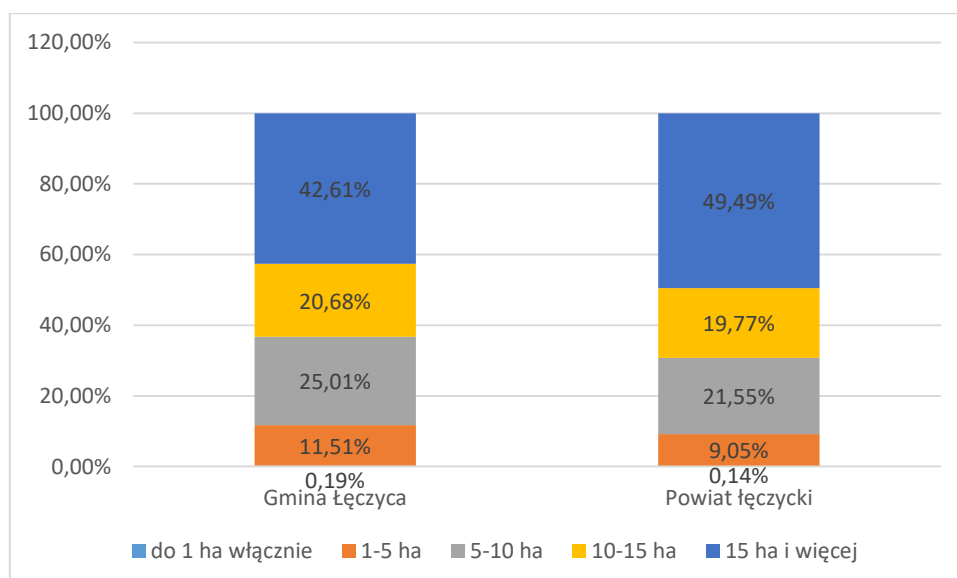
Dane dotyczące liczby gospodarstw rolnych według grup obszarowych oraz ich powierzchni według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Łęczycza oraz w powiecie łęczyskim, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych oraz ich powierzchnia według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Łęczycza oraz powiatu łęczyskiego

Liczba gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych

Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników wstępnych Powszechnego Spisu Rolnego 2020

Średnia powierzchnia gruntów gospodarstw rolnych na terenie gminy Łęczycza wynosiła 9,70 ha, natomiast średnia powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw – 9,17 ha. Wartości te kształtowały się poniżej średniej dla powiatu łęczyskiego, gdzie wynosiły

odpowiednio 11,27 ha i 10,61ha. W kwestii użytkowania gruntów, użytki rolne stanowiły 94,55 % powierzchni gospodarstw rolnych, znajdujących się na terenie gminy. 94,06 % tych użytków stanowiły użytki rolne w dobrej kulturze rolnej, tzn. grunty wykorzystywane rolniczo, na których stosowane są zabiegi uprawne i mogą kwalifikować do otrzymania dopłat obszarowych. Pod zasiewami znalazło się z kolei zaledwie 70,25 % powierzchni użytków rolnych.

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących w gospodarstwach rolnych, na terenie gminy Łęczycza pracowało łącznie 2545 osób, tj. 30,7 % ogółu mieszkańców gminy, z tego 1445 mężczyzn oraz 1100 kobiet. Według źródeł dochodów, najwięcej gospodarstw rolnych na terenie gminy utrzymywało się działalności rolniczej – 1254, natomiast najmniej z pozarolniczej działalności gospodarczej - 119.

Dane dotyczące średniej powierzchni gruntów gospodarstw rolnych i średniej powierzchni użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw, struktury użytkowania gruntów przez gospodarstwa rolne i powierzchni zasiewów wybranych upraw, a także liczby pracujących w gospodarstwach rolnych oraz źródeł dochodów gospodarstw domowych objętych spisem rolnym na terenie gminy Łęczycza, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30 Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych i użytków rolnych wchodzących w ich skład, struktura użytkowania gruntów przez gospodarstwa rolne, powierzchnia zasiewów wybranych upraw oraz liczba pracujących w gospodarstwach rolnych i źródła dochodów gosp

Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych i użytków rolnych ogółem (w ha)	
Grunty ogółem	9,70
Użytki rolne ogółem	9,17
Użytkowanie gruntów (w ha)	
Grunty ogółem	12 192,40
Użytki rolne ogółem	11 528,61
Użytki rolne w dobrej kulturze	11 468,64
Pod zasiewami	8 564,74
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	74,08
Uprawy trwałe	149,69
Łąki trwałe	2 602,75
Pastwiska trwałe	66,90
Pozostałe użytki rolne	59,97
Lasy i grunty leśne	151,51
Pozostałe grunty	512,28
Powierzchnia zasiewów wybranych upraw (w ha)	
Powierzchnia zasiewów ogółem	8 564,74
Zboża	5 778,16
Ziemniaki	282,64
Warzywa gruntowe	841,63
Pracujący w gospodarstwach rolnych	
Ogółem	2 545
Mężczyźni	1 445
Kobiety	1 100
Gospodarstwa domowe według źródeł dochodów	

Działalność rolnicza	1 254
Pozarolnicza działalność gospodarcza	119
Praca najemna	600
Emerytura i renta	185
Inne niezarobkowe źródła poza emeryturą i rentą	124

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników wstępnych Powszechnego Spisu Rolnego 2020

5.3.3 Turystyka

Turystyka stanowi znaczący czynnik lokalnego rozwoju, a na atrakcyjność turystyczną danego obszaru składają się przede wszystkim walory przyrodnicze i antropogeniczne oraz zagospodarowanie turystyczne, tj. baza noclegowa, gastronomia i dostępność komunikacyjna, uzupełniane przez obiekty społeczno-techniczne, jak np. sklepy i apteki. Na walory przyrodnicze, wpływające na atrakcyjność turystyczną składają się elementy środowiska przyrodniczego, interesujące dla turystów i występujące np. w rezerwach przyrody, parkach krajobrazowych lub też poza tymi formami ochrony przyrody. Walory antropogeniczne związane są z działalnością człowieka i dotyczą m. in. zabytków architektury, muzeów, miejsc pamięci narodowej i kultu religijnego oraz wydarzeń kulturalno-sportowych. Zagospodarowanie turystyczne dotyczy przede wszystkim liczby i jakości miejsc noclegowych oraz lokali lub obiektów gastronomicznych, a także dostępność do sieci drogowej, kolejowej oraz szlaków turystycznych.

Gminę Łęczycza z racji jej położenia cechują duże walory antropogeniczne, dotyczące dziedzictwa kulturowego, związanego z bogatą historią tego regionu, co daje możliwość uprawiania turystyki kulturowej. Walory te dotyczą przede wszystkim występujących na tym obszarze zabytków architektury sakralnej – kościołów, dworsko -pałacowej, zabytkowych cmentarzy i urokliwych przydrożnych kapliczek. Elementami krajobrazu są również miejsca pamięci dawnych wydarzeń historycznych.

Z racji swojego położenia gmina posiada duże walory przyrodnicze, ze względu na różnicowanie terenu oraz występującą tu bioróżnorodność i czystość środowiska naturalnego, a także znajdujące się tu ciekły wodne. Szczególne znaczenie mają miejsca przyrodnicze zachowane w swoim pierwotnym stanie Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej, które można zobaczyć w następujących miejscach:

- na trasie z Topoli Szlacheckiej do miejscowości Kozuby i Dobrogosty,
- na odcinku Bronno – Kolonia Łęka (z Leżnicy Małej na północ), gdzie trasa przecina prostopadle Pradolinę i rzekę Gnidę (Zian) – z jazu na Gnidzie widać Pradolinę w całej swojej krasie, porośłą podmokłymi łąkami, na których mają liczne siedliska bociany i ptactwo wodne,
- z drogi Łęczycza – Dąbie, na odcinku od Błonia do Łęki, po stronie południowej widać szeroką, piękną Pradolinę.

Gmina Łęczycza położona jest w centrum Ziemi Łęczyckiej i dawnego województwa łęczyckiego, w którym z dawien dawna liczne dobra posiadała szlachta i Kościół, stąd wiele wsi ma średniowieczne korzenie, o czym świadczą dokumenty historyczne i liczne, dobrze zachowane

stare kościoły, a także pozostałości dworów szlacheckich, do których zalicza się: Błonie, Leźnica Mała, Prądzew, Siedlec, Topola Królewska i Wichrów. Gmina bezpośrednio sąsiaduje z miastem Łęczycą, którego początki sięgają VIII wieku, gdzie Gród Łęczycki był ośrodkiem władzy plemienia zwanego Łęczanami lub Łęczyczanami. W procesie formowania państwa Polan tereny obecnej ziemi łeczyckiej zostały im podporządkowane. W państwie polskim Łęczycą pełniła rolę jednej ze stolic kraju składającego się z siedmiu prowincji. Stąd też na terenie Gminy Łęczycą znajduje się wiele wartych obejrzenia miejscowości, m.in.: Topola Królewska, Błonie, Leźnica Mała, Prądzew, Siedlec.

Uzupełnieniem tych walorów przyrodniczych, wspólnie tworząc atrakcyjność turystyczną jest wspomniane powyżej zagospodarowanie turystyczne, które wiąże się ściśle z pojęciem infrastruktury turystycznej. Podstawowym elementem zagospodarowania turystycznego jest baza noclegowa, która z jednej strony wpływa na rozwój turystyki na danym terenie, a z drugiej umożliwia uprawianie różnych rodzajów turystyki, a tym samym zaspokajaniem potrzeb turystów. Ważna jest w tej kwestii wielkość bazy noclegowej, która świadczy o poziomie rozwoju turystycznego, a tym samym o potencjale turystycznym.

Na terenie gminy Łęczycą istnieje słabo rozwinięta baza noclegowa. Z obiektów noclegowych warto wyróżnić, ze względu na dostępne udogodnienia i szeroką ofertę organizacyjną, przede wszystkim:

- 1) Hotel „CHROBRY” Topola Królewska, oferujący 30 pokoi,
- 2) „Zajazd” Borki, posiadający 15 miejsc noclegowych.

Zasadniczym czynnikiem determinującym dynamiczny rozwój turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki, jest zwiększenie aktywności mieszkańców wsi. Rozpoczęcie przez Mieszkańców działalności turystycznej może w istotny sposób uzupełnić obecne dochody z prowadzenia indywidualnych gospodarstw rolnych. Na terenie Gminy Łęczycą aktywność mieszkańców jest pod tym względem zdecydowanie niska. Obecnie zarejestrowane są tylko dwa gospodarstwa agroturystyczne: jedno w miejscowości Błonie, a drugie w miejscowości Karkosy, gdzie znajduje się „Stajnia Karkosy”, która oferuje m.in. przejażdżki bryczką, jazdy rekreacyjne pod siodłem dla dzieci i dorosłych.

Aby uatrakcyjnić teren Gminy pod względem turystycznym, należy zwrócić większą uwagę na gospodarcze wykorzystanie potencjału przyrodniczego. Bardzo ważna dla rozwinięcia turystyki jest promocja atrakcyjnych turystycznie walorów gminy, organizacja ścieżek rowerowych i edukacyjnych z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych w taki sposób, aby ukazać najpiękniejsze i najcenniejsze pod względem przyrodniczym miejsca na terenie gminy Łęczycą. Baza turystyczna gminy wymaga wprowadzenia działań mających na celu jej poszerzenie i zróżnicowanie. Gmina wymaga stworzenia innowacyjnej i spójnej oferty turystycznej w oparciu o swoje liczne zasoby.

Turystyka może mieć wpływ na rozwój gospodarczy gminy Łęczycą, przede wszystkim ze względu na wspomniane już walory antropogeniczne, przyrodnicze i krajobrazowe, wynikające z położenia geograficznego. Powstanie na tym terenie produktów turystycznych może przyciągnąć turystów z różnych części kraju oraz z zagranicy, co ma znaczący wpływ na dochody zarówno gminy, jak i dla jej mieszkańców, przede wszystkim właścicieli obiektów noclegowych, sklepów

spożywczych oraz lokalnych przedsiębiorców. Dzięki temu tworzone są nowe miejsca pracy oraz lepsze perspektywy dla ludzi młodych, których można zatrzymać na terenie gminy.

5.3.4 Gospodarka finansowa

Jednym z kluczowych czynników, które warunkują rozwój lokalny i regionalny są zasoby finansowe danej jednostki samorządu terytorialnego. Gospodarka finansowa tych jednostek realizowana jest w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), określającą m. in. zakres, zasady oraz tryb planowania, uchwalania i wykonywania budżetów tych jednostek. Zgodnie z uchwałą budżetową, określone są planowane dochody i wydatki danej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym, których kwoty wyszczególnia się w układzie działów klasyfikacji budżetowej.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, w ramach dochodów wyróżnia się dochody bieżące, które definiowane są jako dochody nie będące dochodami majątkowymi, które z kolei obejmują dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Podobnie przedstawia się kwestia wydatków budżetowych, które również dzielą się na wydatki bieżące, niebędące wydatkami majątkowymi oraz wydatki majątkowe, którymi są inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym również programy finansowane z udziałem środków zewnętrznych, zakup i objęcie akcji i udziałów, a także wniesienie udziałów do spółek prawa handlowego. Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego określana jest mianem nadwyżki budżetu lub deficytu budżetu.

Potencjał zasobów finansowych gminy Łęczycza według danych GUS z 2021 roku, wynosił 51 591 137,97 zł, a w stosunku do roku 2017, wysokość dochodów na terenie gminy zwiększyła się o 19 654 864,60 zł, tj. o 61,5 %. Jeśli chodzi o wydatki, ich wysokość w 2021 roku wyniosła 43 142 216,16 zł, wskutek czego nadwyżka budżetowa wyniosła 8 448 921,81 zł. W stosunku do roku 2017, wysokość wydatków gminy zwiększyła się o 12 568 101,18 zł, tj. o 41,1 %.

Realizację budżetu w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31 Realizacja budżetu gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021 w zł

Rodzaj	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody	31 936 273,37	34 031 307,21	42 195 396,18	48 522 517,79	51 591 137,97
Wydatki	30 574 114,98	33 480 663,72	39 905 461,82	47 362 032,92	43 142 216,16
Nadwyżka/ deficyt	1 362 158,39	550 643,49	2 289 934,36	1 160 484,87	8 448 921,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

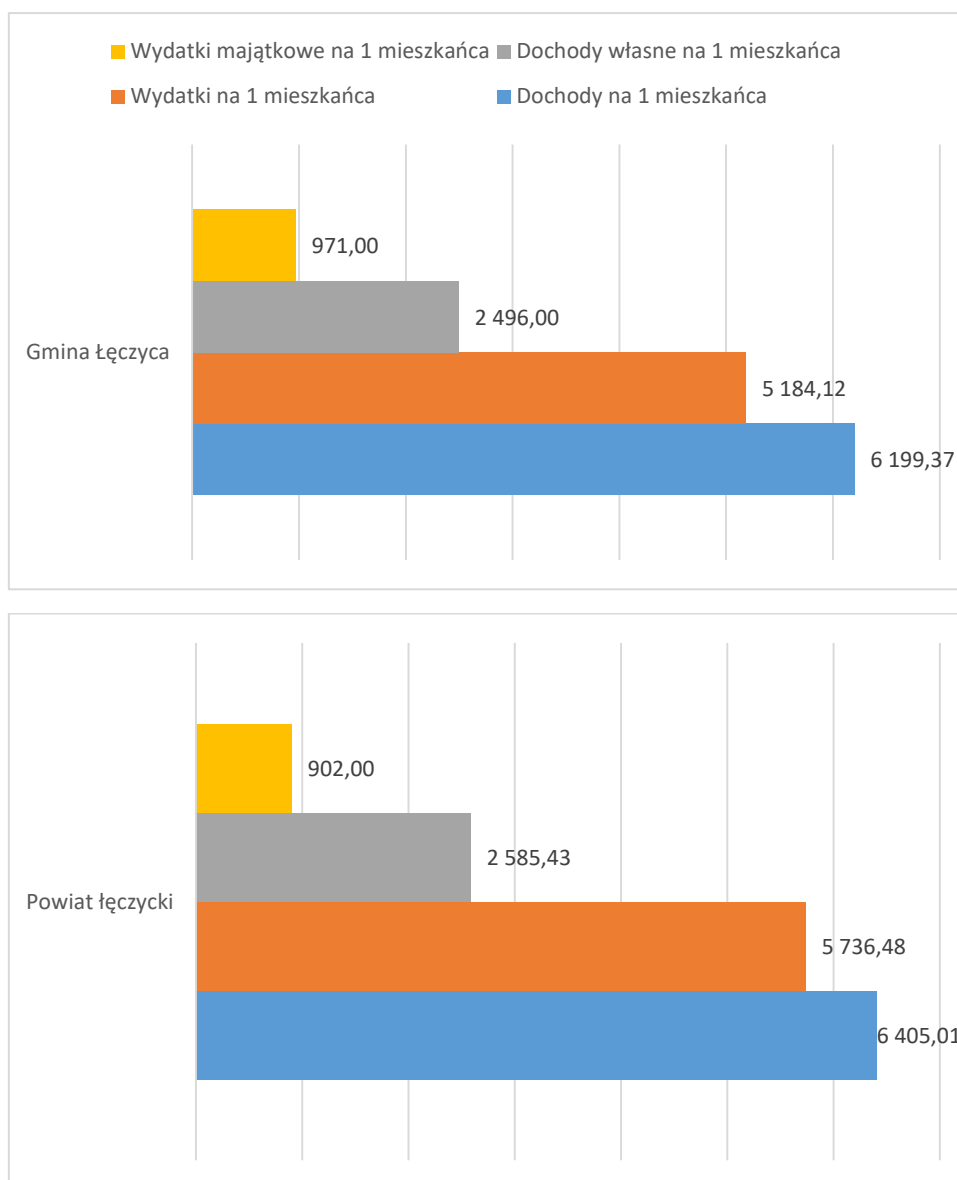
Duże znaczenie w analizie sytuacji finansowej poszczególnych gmin mają wskaźniki dotyczące dochodów oraz wydatków na 1 mieszkańca. Wysokość dochodów na 1 mieszkańca w gminie Łęczycza według danych z 2021 roku wyniosła 6 199,37zł, w tym dochodów własnych – 2 496,00 zł, z kolei wysokość wydatków na 1 mieszkańca wyniosła 5 184,12 zł, w tym wydatków majątkowych – 971,00 zł. Porównując te dane z danymi dla powiatu łęczyckiego w 2021 roku, można zauważyć, że dochody na 1 mieszkańca oraz wydatki na 1 mieszkańca w gminie są niższe, niż średnia dla powiatu, jedynie wydatki majątkowe na 1 mieszkańca są wyższe w gminie Łęczycza niż w powiecie łęczyckim. W stosunku do roku 2017, wysokość wskaźników w 2021 roku wzrosła zarówno w gminie, jak i w powiecie, co ma związek ze wzrostem dochodów oraz wydatków gmin na przestrzeni ostatnich lat, ale również i wskutek zmniejszającej się liczby mieszkańców. Dane te zobrazowane zostały na poniższych wykresach.

Wykres 15 Dochody na 1 mieszkańca oraz wydatki na 1 mieszkańca w 2017 i 2021 w gminie Łęczycza oraz powiecie łęczyckim

2017

2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

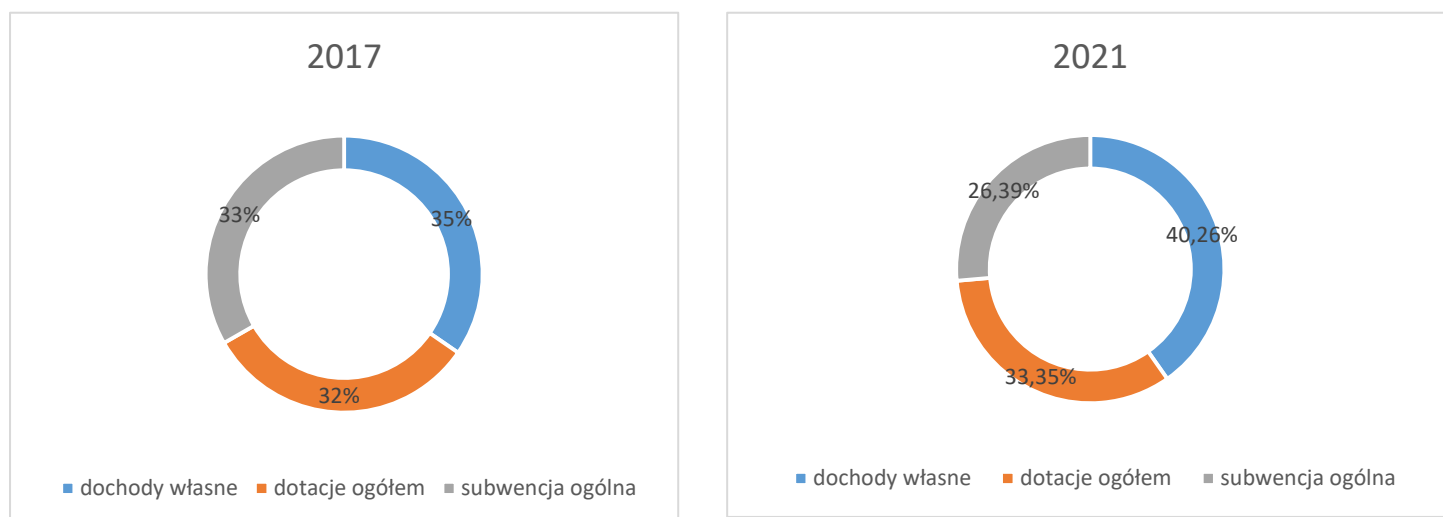
W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego, wyróżnia się dochody własne, dotacje ogółem oraz subwencję ogólną. Źródłami dochodów własnych są przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych, a także udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych. Dotacje ogółem obejmują m. in. dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych przez ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych oraz dotacje i płatności budżetu środków europejskich, a także dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych ze środków europejskich oraz innych środków zagranicznych. Z kolei subwencja oświatowa to świadczenie pieniężne z budżetu państwa, obejmujące części: oświatową, wyrównawczą, równoważącą oraz regionalną i rekompensującą.

Według danych GUS z 2021 roku, największą część dochodów gminy Łęczycza stanowiły dochody własne – 40,26 % ogółu dochodów, natomiast najmniejszą część – subwencja ogólna, tj.

26,39 % dochodów ogółem. Zarówno w 2021 jak i w 2017 większą część dochodów stanowiły dochody własne. W stosunku do roku 2017 zmiana wystąpiła jedynie w udziale dotyczącym dotacji ogółem, których udział w budżecie w 2021 r. był większy niż w roku 2017.

Dane dotyczące struktury dochodów budżetu gminy Łęczycza w roku 2017 i 2021, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16 Struktura dochodów budżetu gminy Łęczycza w roku 2017 i 2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wspomniano już wcześniej, dochody budżetu dzieli się na dochody bieżące i dochody majątkowe. Największą część dochodów gmin stanowią dochody bieżące, których wysokość znacznie wzrosła na przestrzeni ostatnich lat. Wzrost w tym czasie dotyczył również dochodów majątkowych, które obejmowały przede wszystkim środki na inwestycje. W 2021 roku, w gminie Łęczycza wysokość dochodów majątkowych wyniosła 10 581 715,08 zł, co stanowiło 20,51 % dochodów ogółem, natomiast w 2017 roku ich wysokość kształtowała się na poziomie 27 572,23 zł, co stanowiło 0,09 % dochodów ogółem. Największą część dochodów majątkowych stanowiły dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje, których źródłem były środki zewnętrzne z budżetu państwa w ramach różnego rodzaju programów rządowych, w tym Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a także środki pochodzące z funduszy europejskich.

Wysokość dochodów majątkowych, w tym wysokość dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje oraz wpływów ze sprzedaży składników majątkowych w gminie Łęczycza w 2017 i 2021 roku, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32 Kształtowanie się dochodów majątkowych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021

Rodzaj	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody ogółem	31 936 273,37	34 031 307,21	42 195 396,18	48 522 517,79	51 591 137,97
Dotacje celowe przeznaczone na inwestycje w zł	0,00	665 162,80	106 758,55	1 712 400,00	3 124 241,13
Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych w zł	4 261,00	4 261,00	4 261,00	9 975,10	17 421,90
Dochody majątkowe ogółem w zł	27 572,23	712 312,53	6 070 421,53	10 348 568,07	10 581 715,08
% dochodów ogółem	0,09%	2,09%	14,39%	21,33%	20,51%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Podobnie jak w przypadku dochodów, obok wydatków bieżących ważną rolę w kształtowaniu budżetu pełnią wydatki majątkowe, które obejmują wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Realizacja inwestycji przez gminę stanowi główny element jej rozwoju, wyrażany przede wszystkim poprzez wzrost konkurencyjności i zaspokajanie potrzeb społeczeństwa. Wydatki inwestycyjne w tym kontekście mają zasadnicze znaczenie, wpływają one w istotny sposób zarówno na skalę, jak i rodzaj podejmowanych działań inwestycyjnych, zalicza się je do najbardziej efektywnych narzędzi wpływania na rozwój regionalny. W swej istocie wydatki inwestycyjne umożliwiają oddziaływanie na skuteczność wypełniania zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego. Wnioskować można, że niezbędność realizacji inwestycji przez gminę w kluczowy sposób wpływa na strukturę ponoszonych przez nią wydatków.

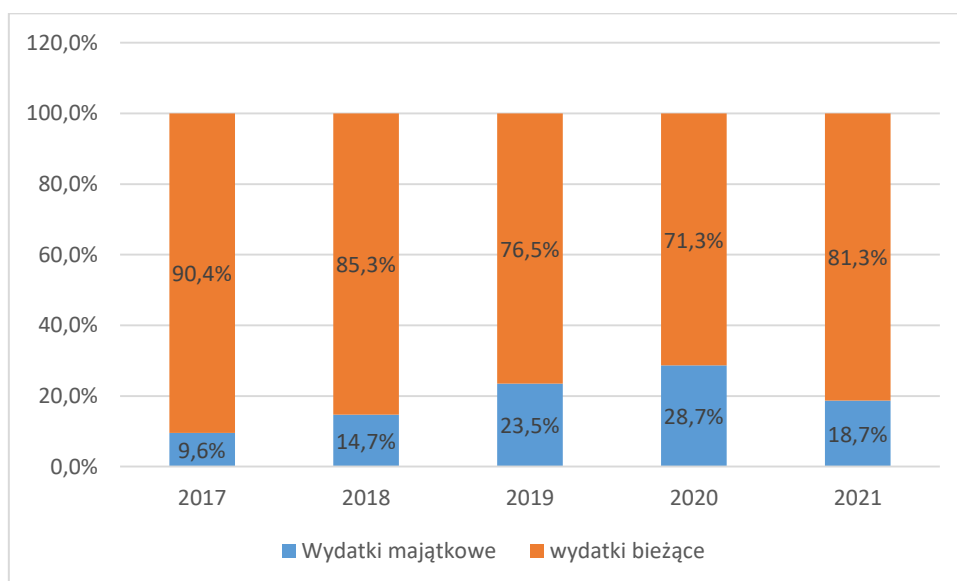
W 2021 roku, w gminie Łęczycza wysokość wydatków majątkowych wyniosła 8 079 178,01 zł, stanowiąc 18,7 % wydatków ogółem. Poziom wydatków majątkowych (inwestycyjnych) i ich udział w całkowitych wydatkach budżetowych, po wzroście w 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego, kiedy to osiągnął rekordową wartość 28,7 %, wykazywał następnie tendencję spadkową, wynosząc w 2021 roku 18,7 %.

Tabela 33 Udział wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach budżetowych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021

Rok	Wydatki ogółem (w zł)	Wydatki majątkowe (w zł)	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (w %)
2017	30 574 114,98	2 932 451,17	9,6
2018	33 480 663,72	4 908 012,38	14,7
2019	39 905 461,82	9 364 085,17	23,5
2020	47 362 032,92	13 580 241,40	28,7
2021	43 142 216,16	8 079 178,01	18,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 17 Udział wydatków bieżących oraz majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach ogółem w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021

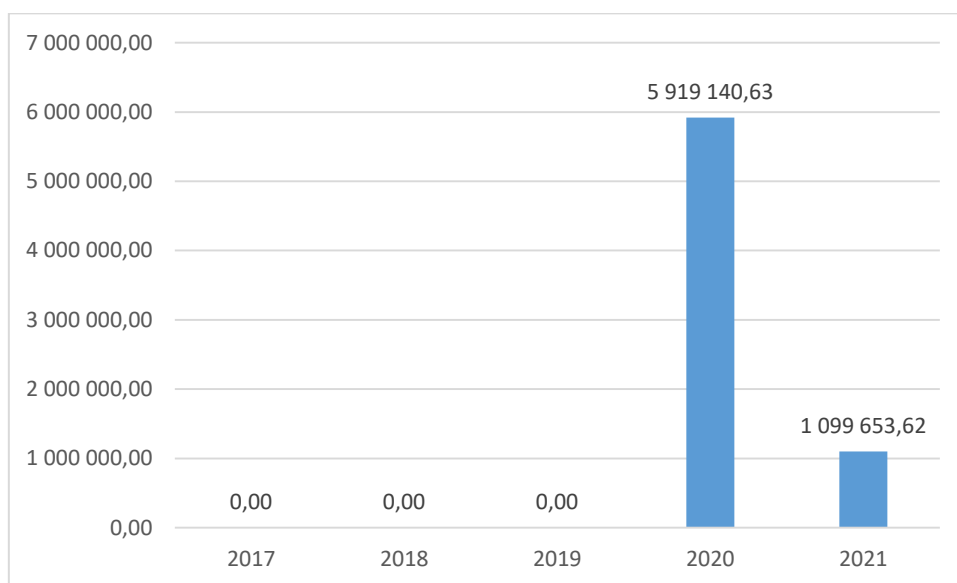
Źródło: Opracowanie własne

Zadłużenie gminy Łęczyca na dzień 31.12.2021 r. wynosiło 376 936,00 zł, co stanowiło 0,73 % dochodów budżetu gminy. Na owe zadłużenie składał się kredyt długoterminowy zaciągnięte w latach ubiegłych. Analizując roczne sprawozdania finansowe z wykonania budżetu gminy Łęczyca, można stwierdzić, że sytuacja finansowa gminy jest stabilna.

Ważnym elementem budżetu są przekazywane gminie środki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE, a także programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej oraz na realizację płatności, których źródłem jest budżet środków europejskich. W latach 2017-2021, zgodnie z danymi GUS, gmina Łęczyca pozyskała łącznie 7 018 794,25 zł w ramach programów i projektów realizowanych z udziałem środków europejskich.

Wysokość pozyskanych przez gminę Łęczyca środków w ramach programów i projektów unijnych realizowanych w latach 2017-2021, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18 Wysokość pozyskanych przez gminę Łęczycę środków w ramach programów i projektów unijnych w latach 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Gmina Łęczycza realizowała projekty m. in. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW) a także Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

5.4 Strefa Przestrzenna

5.4.1 Środowisko naturalne i formy ochrony przyrody

Środowisko naturalne

Gmina Łęczycza leży w obrębie dwóch makroregionów. W południowo-zachodniej części jest to Nizina Południowowielkopolska z mezoregionem Kotliną Kolską oraz Nizina Środkowomazowiecka z mezoregionami: Równiną Łowicko – Błońską (pradolina oraz część południowa gminy) oraz w niewielkim fragmencie na południu Wysoczyzna Łaska. Średnie wysokości na terenie Gminy przekraczają 30 m, maksymalne wysokości dochodzą do 98 m n.p.m. w części zachodniej, natomiast na północy do 131 m n.p.m.

Dla Gminy Łęczycza charakterystyczne są dwie formy morfologiczne:

- Wysoczyzna morenowa równinna: Jest to obszar wyniesiony średnio na wysokość 110 m n.p.m. w części południowej oraz 115 – 120 m n.p.m. na północy. Formę tego terenu stanowi płaska, słabo zróżnicowana powierzchnia. Średnia wartość nachylenia wysoczyzny wynosi 3%, w dolinach rzecznych i na odcinku przełomowym wartości te sięgają 10% i więcej. Typowe dla tej części gminy jest rozczłonowanie terenu dolinami rzek na rozległe płaty o przebiegu południkowym, a także dolinami ich bocznych dopływów.

- Pradolina Warszawsko – Berlińska oraz Dolina Bzury. Typowe dla tego obszaru są szerokie obniżenia o równinnych i mało urozmaiconych morfologicznie terasach, ze średnimi wysokościami 100 m n.p.m. Wyróżniającą się formą jest rozległa pradolina o przebiegu równoleżnikowym dzieląca część centralną gminy (wysoczyznę) na dwie części: północną i południową. Podmokłe terasy zalewowe na tym terenie urozmaicone są licznymi zalanyymi wodą dołami potorfowymi, torfowiskami oraz rowami melioracyjnymi będącymi antropogeniczną formą tego terenu, z głównym kanałem łąka – Dobrogosty przebiegającym w osi doliny. Dolina Bzury niewielkim fragmentem przebiega w południowo – wschodniej części gminy. Jej szeroka terasa zalewowa (0,8 - 1 km) miejscami tworzy obszary podmokłe, pokryte torfowiskami. Rozcina ją tutaj stare i nowe (wzdłuż granicy miasta) koryto rzeki. Ze względu na duże uwilgotnienie terenu występują tu liczne rowy melioracyjne. Przez gminę przebiega również dolina, uznawana za odnogę Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej, łącząca terasy nadzalewowe doliny Bzury i Neru na zachodzie. Obniżenie to wykorzystuje częściowo rzeka Czartówka. Typ gleby jest wynikiem współdziałania czynników rzeźbotwórczych i działalności wód oraz budowy geologicznej.

W wyniku powyższych procesów na terenie Gminy Łęczycza uformowały się gleby o wysokim wskaźniku bonitacji. Gleby stanowią cenny element przyrodniczy gminy. Dominują wśród nich gleby dobre, ważne dla rolnictwa i wymagające ochrony przed zmianą użytkowania, głównie brunatne i czarne ziemie właściwe. Lokalnie występują gleby bielcowe, należące do najwyższych kompleksów przydatności rolniczej. Zajmują one ponad połowę powierzchni wysoczyzny na północ od pradoliny oraz na południu w części centralnej i wschodniej. Słabsze gleby występują w północno- zachodniej i południowo-zachodniej, jak również w południowo-wschodniej części gminy. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu występują gleby madowe, murszowo – mineralne i murszowe, lokalnie czarne ziemie. W Pradolinie spotkać można gleby organiczne

Gmina Łęczycza położona jest na terenie równinnym na wysokości 120 m n.p.m. Jej środkiem przebiega obniżenie Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej. Tereny Pradoliny charakteryzują się obfitością unikatowej awifauny oraz roślinności bagnistej. Część tego obszaru objęta jest obszarem Natura 2000. Centralna część gminy przecięta jest obszarem krajobrazu chronionego, gdzie większość gruntów stanowią łąki.

Znaczne obszary Gminy zajmują łąki, natomiast zalesienie gminy jest niewielkie.

W Gminie Łęczycza pierwotne zbiorowiska leśne, lasy olszowe, łągi, grądy oraz bory sosnowe i mieszane sosnowo – dębowe uległy wyparciu w wyniku działalności człowieka. Siedliska wykorzystano na potrzeby rolnictwa i osadnictwa, wypas, pobór drzew, nasadzenia. Powyższe procesy doprowadziły do znacznego uszczuplenia zasobów leśnych. Warunki przyrodnicze, jak również sposób użytkowania gruntów w gminie przesądził o charakterze krajobrazu. Oprócz niewielkich kompleksów leśnych dominują tu pola uprawne z zadrzewieniami śródpolnymi oraz pasami drzew przydrożnych. Cenną grupę ze względu na pełnioną funkcję, stanowią starodrzewy parków dworskich. Spełniają rolę niszy ekologicznej dla wielu przedstawicieli fauny, pełnią ponadto ważną funkcję przyrodniczą i ekologiczną. Są to zbiorowiska różnorodnie gatunkowo i wiekowo, pełniące rolę węzłów w systemie przyrodniczym Gminy. Zróżnicowanie obszaru gminy wpływa dodatnio na różnorodność nie tylko świata roślinnego, ale również fauny znajdującej się na jej terenie. Obszary leśne, podmokłe, łąki pastwiska, doliny rzeczne, bagna i torfowiska, całe to

bogactwo siedlisk powoduje, że chętnie bytuje tu wiele gatunków ptaków, gadów i płazów, ssaków oraz bardzo bogaty świat owadów. Wśród zwierzyny łownej spotkać można sarny, dziką, liczną populację zająca, dzikie kaczki i kuropatwy. Do najbardziej cennych z punktu widzenia ochrony środowiska należą występujące tu gatunki ptaków: perkoz dwuczuby, perkozek, szlamik, rycyk, bocian czarny, żuraw, gęś zbożowa, batalion, sokół wędrowny, czapla siwa. Oprócz nich występuje tu wiele gatunków gadów i płazów, których ulubionym miejscem bytowania są podmokłe tereny.

Zgodnie z danymi GUS, powierzchnia gruntów leśnych, która obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną, wynosiła w 2021 r. w gminie Łęczycza 981,96 ha, co w stosunku do roku 2017 oznaczało wzrost o 28 ha. Ok. 77 % powierzchni gruntów leśnych, tj. 751,44 ha stanowiły grunty leśne publiczne Skarbu Państwa, z tego 749,86 ha grunty leśne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.

Powierzchnię gruntów leśnych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34 Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Grunty leśne ogółem w ha	953,96	981,96	981,96	981,96	981,96
Lesistość w %	6,2	6,4	6,4	6,4	6,4
Grunty leśne publiczne w ha	751,44	751,44	751,44	751,44	751,44
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w ha	751,44	751,44	751,44	751,44	751,44
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych w ha	749,86	749,86	749,86	749,86	749,86
Grunty leśne gminne ogółem w ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grunty leśne prywatne ogółem w ha	202,52	230,52	230,52	230,52	230,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Gmina Łęczycza, gdzie wskaźnik lesistości w 2021 r. wyniósł 6,4%, znajdowała się na piątym miejscu w powiecie łęczyckim, a najniższą wartość wskaźnika wystąpiła w mieście Łęczycza - 0,0% oraz w gminie Góra Świętej Małgorzaty – 0,4%. Dla całego powiatu łęczyckiego lesistość kształtowała się na poziomie 5,7%, co jest poniżej średniej dla województwa łódzkiego, która wyniosła 21,4 %.

Tabela 35 Wskaźnik lesistości w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Gmina	Lesistość w %
Łęczycza miasto	0,0
Daszyna	2,3
Góra Świętej Małgorzaty	0,4
Grabów	7,8
Łęczycza gmina	6,4

Piątek	9,3
Świnice Warckie	7,7
Witonia	1,2
Powiat łęczycki	5,7
Województwo łódzkie	21,4

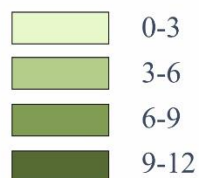
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 19 Wskaźnik lesistości w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Wskaźniki lesistości w gminach powiatu Łęczyckiego w 2021 roku

Wskaźnik w %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Głównymi ciekami występującymi na terenie gminy są rzeka Bzura oraz rzeka Ner, która jest największym, prawostronnym dopływem Warty.

Koryto Bzury jest częściowo uregulowane i odsunięte na wschód (obecnie biegnie wzdłuż wschodniej granicy administracyjnej miasta Łęczycy) i tylko niewielkim fragmentem przebiega przez obszar gminy Łęczycy. Pomimo to rzeka odwadnia wschodnią część terenu, głównie przez swój dopływ Czartówkę. Rzeka ta, uregulowana poniżej Łęczycy na wschodzie, wykorzystuje dno pradoliny i odwadnia wschodnią część Gminy oraz całą południowo – zachodnią część miasta Łęczycy. Bzura była głównym odbiornikiem ścieków pochodzących ze zrzutów oczyszczalni komunalnych regionu łódzkiego (zwłaszcza z miasta Zgierza), cechującym się dużą zawartością substancji utleniających oraz obciążeniem zawiesinami. Obecnie jakość Bzury znacznie się poprawiła, co związane jest z funkcjonowaniem Oczyszczalni Zgierskiej Spółki Wodnej. Nadal jednak na jakość wód Bzury wpływ mają zanieczyszczenia dopływające do niej z wodami rzek z górnej części dorzecza.

Podobnie jak rzeka Bzura, rzeka Ner tylko niewielkim odcinkiem przepływa przez gminę, stanowiąc jednocześnie jej granicę administracyjną i odwadniając zachodnią część terenu. Ner prowadzi wody pozaklasowe, głównie ze względu na przekroczone normy substancji biogenych (azotany, fosforany), stężeń wskaźników tlenochłonnych (BZT5, ChZT-Cr), zawiesiny i zanieczyszczenia mikrobiologicznego. Największy wpływ na jakość wód prowadzonych przez Ner mają zrzuty ścieków z oczyszczalni w Łodzi, Pabianicach oraz ścieki z Lutomińska i Puczniewa.

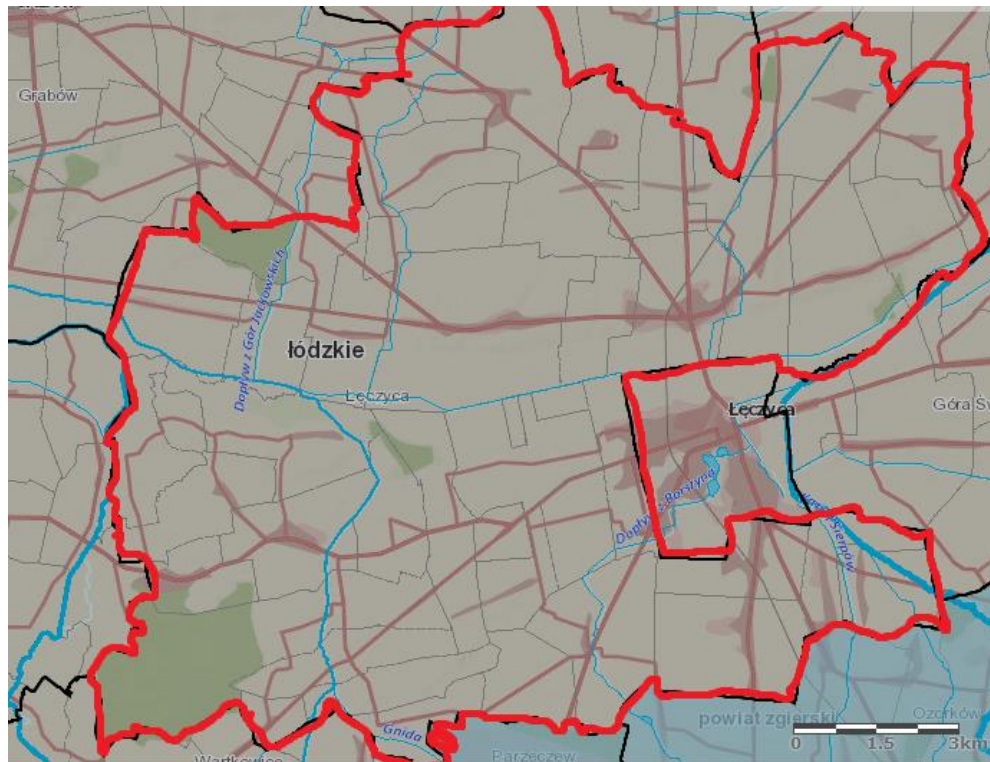
Głównymi ciekami na obszarze gminy jest rzeka Gnida będąca prawym dopływem Neru oraz lewobrzeżny dopływ Bzury – Dopływ z Borszyna.

Ponadto północną część wysoczyzny morenowo – równinnej oraz Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej odwadnia szereg bezimiennych cieków poprzez spływ niezorganizowany bądź sztuczny, ku pradolinie oraz zachodowi i wschodowi (kanał Łęka – Dobrogosty). Koryta rzek Bzury, Neru oraz Zianu są połączone rowami melioracyjnymi i tworzą integralną i główną część systemu melioracyjnego gminy. Brak jest rozpoznania czystości wód kanału Łęka – Dobrogosty. Ponadto duża część rowów melioracyjnych stanowi odbiorniki podczyszczonych ścieków sanitarnych, technologicznych lub deszczowych zrzucanych przez obiekty produkcyjne, usługowe oraz Stacje Uzdatniania Wody.

Na terenie gminy nie ma naturalnych zbiorników wód stojących (występujące niegdyś zagłębienia w pradolinie wypełniły torfy), występują natomiast liczne sztuczne stawy służące głównie do nawadniania pól

Sieć cieków wodnych na terenie gminy Łęczycza, przedstawia poniższa mapa.

Mapa 8 Sieć cieków wodnych na terenie gminy Łęczycza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.wody.isok.gov.pl>

Wody powierzchniowe w Gminie Łęczycza stanowią rzeki: Bzura, Ner i Zian, będące głównymi ciekami przebiegającymi przez obszar gminy. Naturalne zasoby wód na terenie gminy Łęczycza mieszczą się między 3 – 5 m /s/km średniego odpływu powierzchniowego, co czyni ten obszar jednym z uboższych w województwie. Roczny odpływ rzeki Bzury, według wodowskazu w Łęczycy, wynosi 56,3 hm³ (WIOŚ 2002), co jest najmniejszą wartością wśród głównych rzek województwa. Powodem tego stanu rzeczy są mała ilość opadów atmosferycznych, brak zbiorników retencyjnych, mała lesistość terenu oraz obniżanie się wód gruntowych. Czynniki te powodują również okresowe niedobory wód dla potrzeb rolnictwa. Dodatkowo do obniżenia zwierciadła wód w korycie Bzury oraz do odwodnienia terenu przyczyniły się przeprowadzone na tych terenach w latach 80-tych prace melioracyjne.

Na terenie gminy Łęczycza wyznaczony jest jeden obszar jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – Kanał Łęka-Dobrogosty (kod: RW200017272158), Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki (kod: PLRW20001627253), Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego (kod: PLRW200011272153), Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty (kod: PLRW600010183285), Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczyckiego (kod: PLRW600011183275) oraz Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia (kod: PLRW6000161832899), których charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Łęczycza

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Stan ogólny JCWP	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w II aktualizacji planu zagospodarowania wodami
RW200017272158	Kanał Łęka-Dobrogosty	SZCW	ZŁY	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych ustanowionego Rozporządzeniem nr 16/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, - budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących - budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków

					- regularny wywóz nieczystości płynnych
PLRW20001627253	Bzura od Kanału Tumskiego do Uchanki	NAT	ZŁY	umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami, - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP - przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych,
PLRW200011272153	Bzura od Starówki do Kanału Tumskiego	NAT	ZŁY	słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami, - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP - przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych
PLRW600010183285	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty	SZCW	ZŁY	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami,

					<ul style="list-style-type: none"> - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP - przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych
PLRW600011183275	Ner od Dopływu spod łązek do Kanału Zbylczyckiego	SZCW	ZŁY	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami, - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP - przebudowa budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych
PLRW6000161832899	Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia	NAT	ZŁY	umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami, - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP - przebudowa budowli piętrzących w zakresie

					zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych
--	--	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Gmina Łęczyca znajduje się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 72 (kod: PLGW600072) i 63 (kod: PLGW200063), którego charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na terenie gminy Łęczyca

Kod JCWPd	Numer JCWPd	Stan ogólny JCWPd	Przypisane cele środowiskowe
PLGW600072	72	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy
PLGW200063	63	DOBRY	dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

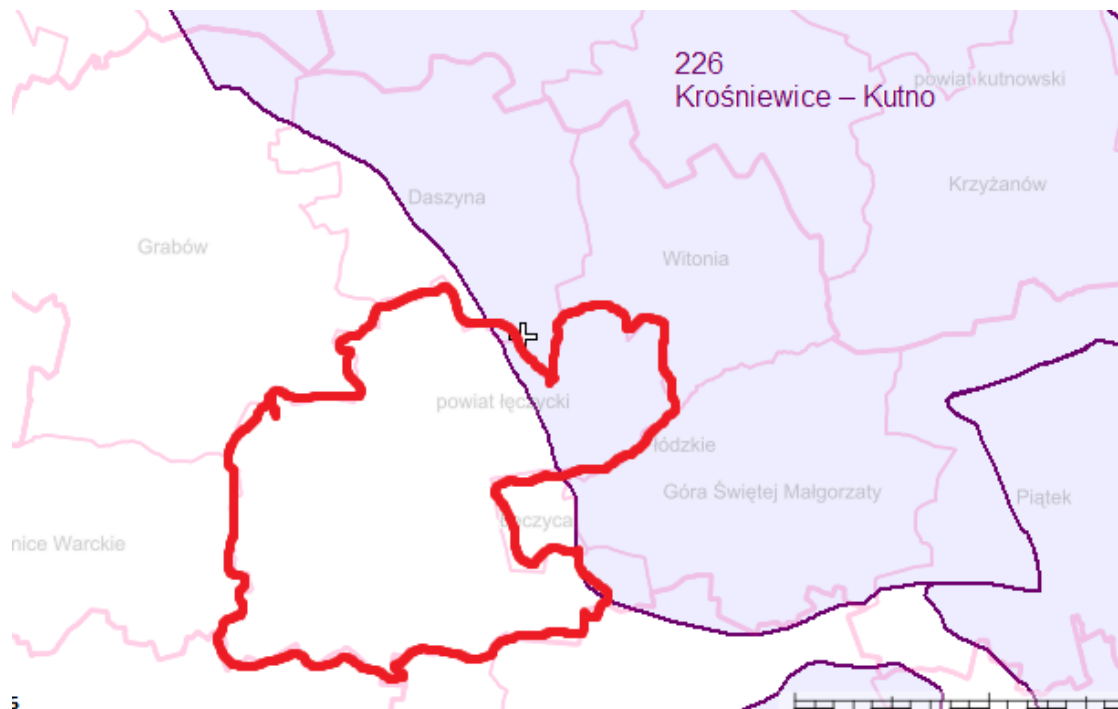
Strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej danego obszaru mają główne zbiorniki wód podziemnych, stanowiące naturalne zbiorniki wodne, które gromadzą wody podziemne, znajdujące się pod powierzchnią ziemi. W części wschodniej i północno – wschodniej gminy Łęczyca występuje fragment jurajskiego udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 226 Krośniewice – Kutno. Jest to zbiornik o charakterze szczelinowo – krasowym. Fragmenty tego zbiornika na południowym wschodzie gminy obejmującym dno pradoliny, zaliczono do kategorii obszaru wysokiej ochrony (OWO), szczególnie wrażliwe na zanieczyszczenia.

Ze względu na swój charakter wymaga on szczególnej ochrony. Zasoby wód podziemnych zasilają ujęcia wodociągów gminnych w Piekaciu i Bronnie. Ponadto z piętra czwartorzędowego korzysta ujęcie w Krzepocinie, w południowo – zachodniej części gminy, zaopatrujące w wodę miasto Łęczyca oraz zakłady na jego terenie. Ujęcie wody w Gawronach zasilane jest z kolei wodami z poziomu jurajskiego. Istniejące również w Leźnicy Małej i Topoli Szlacheckiej punkty poboru wody dostarczają wodę do celów gospodarczych w okresie niedoboru w studniach kopanych.

Szczególne znaczenie GZWP wynika przede wszystkim z ich obecnego oraz perspektywicznego zaopatrzenia w wodę w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. Stąd ważna jest jakość zasobów wodnych i przeciwdziałanie zagrożeniom. Wody podziemne narażone są przede wszystkim na zagrożenia związane z działalnością człowieka, a największy wpływ na ich zanieczyszczenie mają ścieki komunalne i przemysłowe oraz składowiska odpadów komunalnych.

Położenie gminy Łęczyca względem GZWP nr 226 Krośniewice – Kutno przedstawia poniższa mapa.

Mapa 9 Położenie gminy Łęczyca względem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 226 Krośniewice - Kutno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego dla dorzeczy jest opracowywany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, a następnie zatwierdzony i publikowany przez właściwego ministra. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego opracowuje się mapy zagrożenia powodziowego (MZP) zgodnie z art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.), na których przedstawia się w szczególności:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - ✓ wału przeciwpowodziowego,
 - ✓ wału przeciwsztormowego,
 - ✓ budowli piętrzącej.

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi,

ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Głównym celem PZRP jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez realizację działań służących minimalizacji zidentyfikowania zagrożeń i obniżeniu strat powodziowych.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zostają przyjęte w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Podlegają one przeglądowi co 6 lat, a w razie potrzeby zostaje dokonana ich aktualizacja. Aktualnie do przedmiotowego terenu odnosi się Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym regionu wodnego Warty.

Na podstawie tych map można stwierdzić, że na terenie gminy Łęczyca wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Bzury i Gnidy, a także od Kanału Łęka Dobrogosty. Obejmują one obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie – Q0,2 % (raz na 500 lat), średnie – Q1% (raz na 100 lat) oraz wysokie – Q10% (raz na 10 lat) oraz na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału oraz na obszarze obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary zagrożenia powodzią na terenie gminy Łęczyca przedstawia poniższa mapa.

Mapa 10 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Łęczyca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://www.wody.isok.gov.pl>

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne planowane

zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. Na obszarach zagrożonych powodzią zakazuje się m.in. gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych a także innych substancji mogących zanieczyścić wody.

Zgodnie z art. 183 i 184 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zadaniem administracji rządowej i samorządowej oraz Wód Polskich jest przeciwdziałanie skutkom suszy, które prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy. Projekt planu przygotowują Wody Polskie w uzgodnieniu z ministrami właściwymi do spraw: rolnictwa, rozwoju wsi, rybołówstwa, żeglugi śródlądowej oraz wojewodami. Plan obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Główny cel planu zawiera się już w samej jego nazwie, jest więc nim przeciwdziałanie skutkom suszy. Cel ten doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia ich dostępności na obszarach dorzeczy;
- 2) zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód;
- 3) edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą;
- 4) stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

W celu osiągnięcia jednego z celów planu, tj. skutecznego zarządzania zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, dokonywana jest szczegółowa analiza z wykorzystaniem wyników map zagrożenia występowania poszczególnych typów susz. Mapy te stanowią dane do przeprowadzenia oceny ilości zasobów dyspozycyjnych w warunkach suszy oraz służą do określenia stopnia ryzyka suszy.

Zasadniczo wyróżnia się cztery rodzaje suszy: atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną. Na zarządzanie ryzykiem suszy wpływ mają wyniki zagrożenia występowania trzech z czterech typów suszy: rolniczej, hydrologicznej i hydrogeologicznej. Z kolei mapy zagrożenia suszą dostarczają informacji dla planowania działań na rzecz przeciwdziałania jej skutkom, w szczególności poprzez czterostopniowy podział zagrożenia, gdzie I klasa obejmuje obszary zagrożone w stopniu słabym, II klasa – obszary zagrożone w stopniu umiarkowanym, III klasa – obszary zagrożone w stopniu silnym, a IV klasa – obszary zagrożone w stopniu ekstremalnym.

Analizując mapy zagrożenia suszą, opracowane na podstawie Planu przeciwdziałania skutkom suszy, można stwierdzić, że dla terenu gminy Łęczycza określono:

- wysokie zagrożenie suszą atmosferyczną;

- ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych dla całego obszaru gminy,
- umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną dla całego obszaru gminy;
- słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla całego obszaru gminy.

Zgodnie z mapami łącznego zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną dla gminy Łęczycza, dla całego obszaru gminy określone zostało silne zagrożenie suszą, co przedstawia poniższa mapa.

Obszary łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Łęczycza, przedstawia poniższa mapa.

Mapa 11 Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Łęczycza

Źródło: <https://www.wody.isok.gov.pl>

Kluczowym elementem Planu przeciwdziałania skutkom suszy jest katalog działań, który określa konkretne i mierzalne rozwiązania, których wdrożenie ma przyczynić się do ograniczenia skutków suszy. Katalog ten ma wymiar operacyjny, a poprzez zbiór działań realizowane są cele szczegółowe, co z kolei ma przełożenie na cel główny. Plan nie jest planem inwestycyjnym, a prezentuje jedynie plany budowy, przebudowy i remontów urządzeń wodnych, które są zawarte w pozostałych dokumentach planistycznych z zakresu gospodarki wodnej.

Postępowanie w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy zakłada przede wszystkim działania zapobiegające oraz zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków suszy, które są realizowane w sposób niezależny od faktycznego wystąpienia suszy. W praktyce jest to wdrażanie działań technicznych oraz nietechnicznych, które służą m.in. kształtowaniu zasobów wodnych, gospodarowaniu gruntami i wodami, czy też ochronie ekosystemów wodnych i terenów podmokłych. Kluczowe są działania retencyjne, służące poprawie i przywracaniu naturalnych warunków obiegu wody. Przeciwdziałanie skutkom suszy

służy również zmniejszaniu niedoborów wody, wzmocnieniu ochrony przeciwpowodziowej oraz poprawie stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Na obszarze gminy Łęczycza, w okresie 2021-2027 nie zostały zaplanowane przez Wody Polskie do realizacji zadania inwestycyjne z zakresu budowy i przebudowy urządzeń wodnych służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Formy ochrony przyrody

Kwestie związane z ochroną przyrody regulowane są przez ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916). Zgodnie z niniejszą ustawą formami ochrony przyrody są parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, a także ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Każda z tych form spełnia inną rolę w systemie ochrony przyrody i służy innym celom, z tego względu cechuje się odmiennym reżimem ochronnym oraz zakresem ograniczeń w użytkowaniu.

Na terenie gminy Łęczycza występują następujące formy ochrony przyrody:

- 1) obszar chronionego krajobrazu,
- 2) obszary Natura 2000 – ptasie i siedliskowe,
- 3) pomniki przyrody.

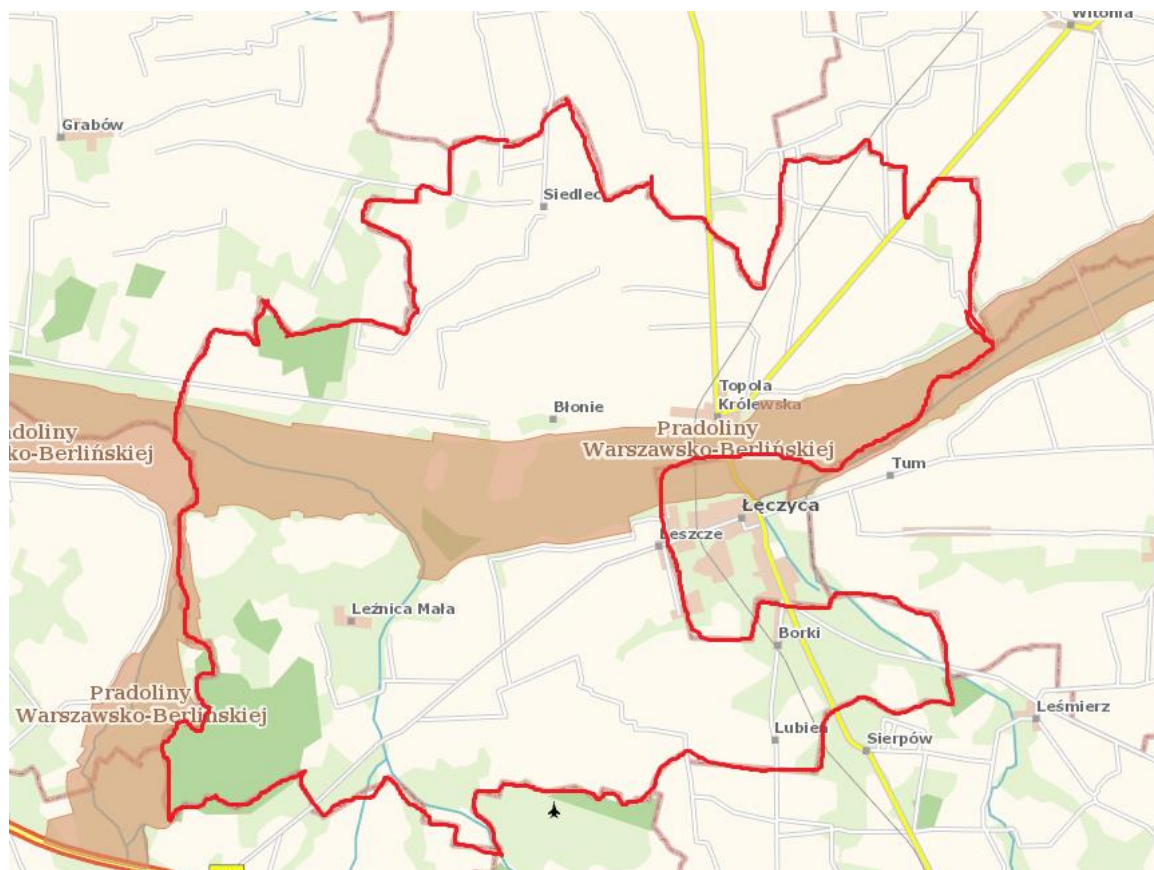
Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny, które są chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz oraz są wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Na badanym terenie ustanowiony został Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, obejmujący środkową część gminy Łęczycza.

Przedmiotem ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej jest zachowanie walorów przyrodniczych części pradoliny powstałej w okresie plejstoceniowym, łączącej dolinę Wisły z doliną Warty.

Występują tu liczne torfowiska, kanały melioracyjne i podmokłe łąki. Odnotowano tu występowanie 7 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt i 28 gatunków Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Tereny gminy Łęczycza objęte zasięgiem Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej Obszaru Chronionego Krajobrazu, przedstawia poniższa mapa.

Mapa 12 Położenie gminy Łęczyca względem Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej

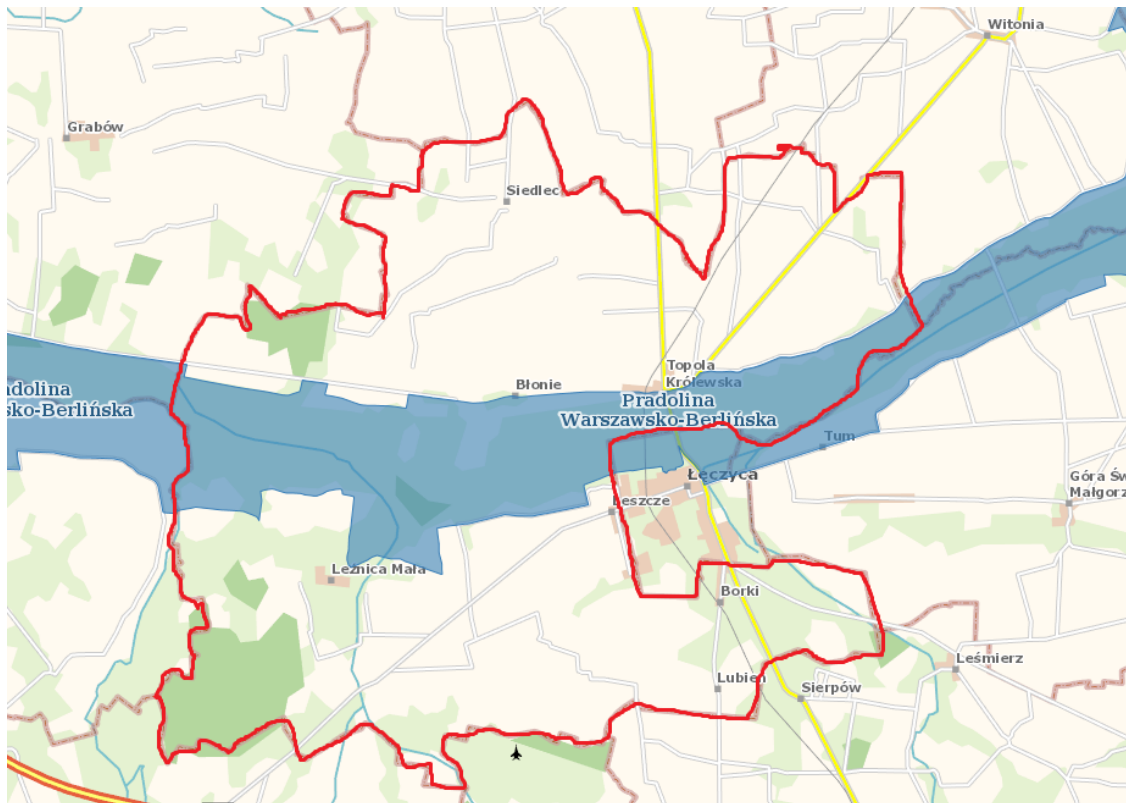

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Obszary Natura 2000 objęte są ochroną przyrody w celu zachowania określonych typów siedlisk przyrodniczych, a także gatunków, które są uważane za cenne i zagrożone. W ramach programu Natura 2000 wyznaczone zostały tzw. specjalne obszary ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk. Wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony ptaków ma na celu protekcję populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk, z kolei celem wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony siedlisk jest ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji i siedlisk roślin oraz zwierząt, a także odtworzenie siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków roślin lub zwierząt.

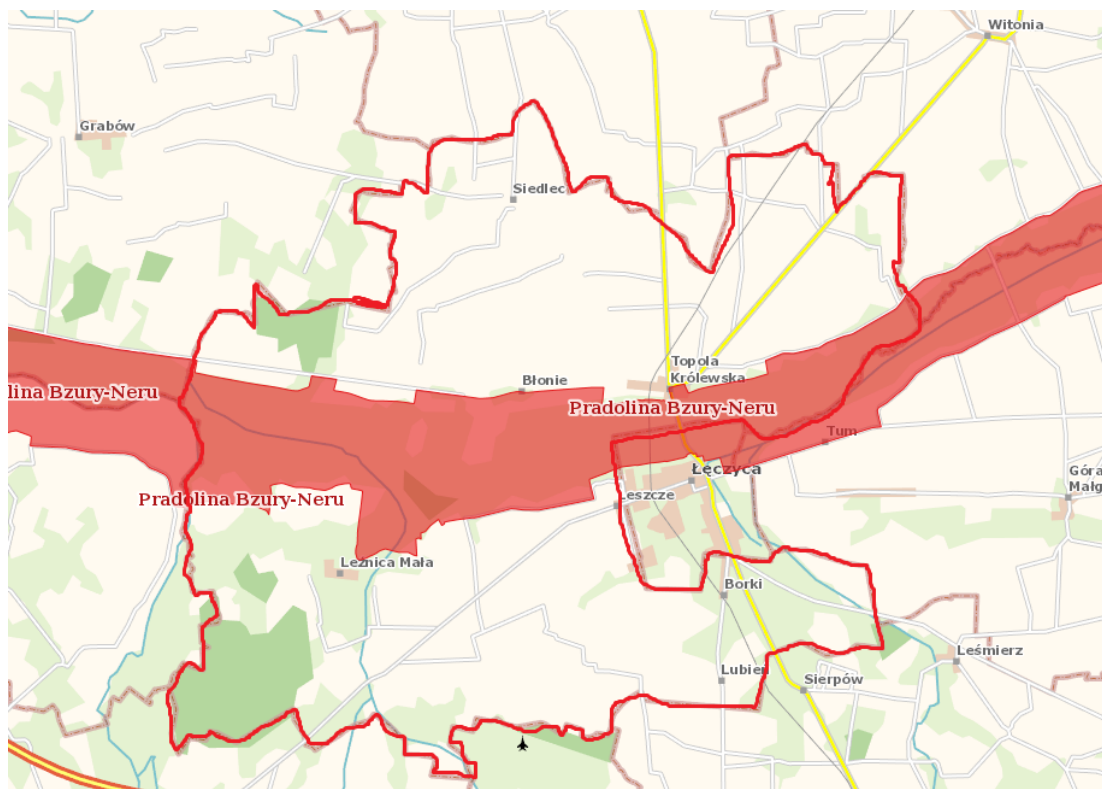
Na terenie gminy Łęczyca występuje obszar specjalny ochrony ptaków Natura 2000 – Pradolina Warszawsko-Berlińska, a także specjalny obszar ochrony siedlisk – Pradolina Bzury-Neru, których lokalizacje przedstawiają poniższe mapy.

Mapa 13 Obszar specjalny ochrony ptaków – Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska na terenie gminy Łęczycza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Mapa 14 Specjalne obszary ochrony siedlisk – Natura 2000 na terenie gminy Łęczycza

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Jak przedstawiają powyższe mapy, obszar objęty specjalną ochroną ptaków – Pradolina Warszawsko-Berlińska obejmuje środkowy pas z zachodu na wschód gminy Łęczyca. Obszar Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska jest cenną ostoją ptaków, a z występujących tu gatunków, znaleźć tu można populacje takich ptaków jak: batalion, bączek, bąk, bielik, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, bocian biały, bocian czarny, czapla biała, czapla purpurowa, derkacz, dzięcioł czarny, gąsiorek, jarzębatka, kropiatka, lerka, łąbędź czarnodzioby (mały), łąbędź krzykliwy, ortolan, podróżniczek, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, rybitwa zwyczajna (rzeczna), świergotek polny, zielonka, zimorodek, żuraw. Jest to również ważne miejsce postoju ptaków migrujących, szczególnie gęsi zbożowej, białoczelnej, bataliona i świstuna.

Obszar specjalny ochrony siedlisk – Pradolina Bzury-Neru obejmuje środkowy pas z zachodu na wschód gminy Łęczyca. Na obszarach tych występują liczne cenne siedliska przyrodnicze obejmujące elementy flory i fauny. Środkowy odcinek doliny pokrywają torfowiska niskie i przejściowe, zlokalizowane na prawie już wyeksploatowanych złożach torfu. Występują tu także łąki trzęślicowe, turzycowiska, szuwały trzcinowe, zarośla łożowe oraz olsy. Jest to najcenniejszy obszar bagienny w środkowej części kraju. Świat roślin reprezentują tu liczne rzadkie gatunki, np. storczyk kukułka szerokolistna, miecznik nadmorski, listera jajowata, grąźel żółty, grzybienie białe, porzeczka czarna i inne.

Oprócz wyżej wskazanych form ochrony przyrody, na terenie gminy Łęczyca ustanowione zostały również pomniki przyrody, za które uznaje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów. W gminie Łęczyca za pomniki przyrody uznano:

- Lipa w Topoli Królewskiej ma rozdwojony pień o obwodach mierzonych na wysokości 130 cm - 330cm i 280cm,
- Wiąz w Leźnicy Małej, drzewo ma obwód pnia mierzony na wysokości 130cm- 464cm,
- Aleja lipowa przy drodze gminnej nr 312309 w Gawronach. Tworzy ją 176 drzew z gatunku lipa drobnolistna o obwodach pni mierzonych na wysokości 130cm: 67cm – 263cm.

5.4.2 Dziedzictwo kulturowe

Ważnym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego jest również dziedzictwo kulturowe, związane ściśle z tradycją, historią oraz tożsamością danej społeczności i obejmujące elementy materialne, jak np. zabytki architektury oraz niematerialne, jak np. zwyczaje, obrzędy, tradycyjna wiedza i praktyki. Ochrona dziedzictwa jest szczególnie ważna dla zachowania tożsamości i wartości dla przyszłych pokoleń.

Gmina Łęczyca posiada bardzo bogatą i wielowiekową historię. Gmina położona jest w centrum Ziemi Łęczyckiej i dawnego województwa łęczyckiego. Gmina bezpośrednio sąsiaduje z miastem Łęczyca, którego początki sięgają VIII wieku, gdzie Gród Łęczycki był ośrodkiem władzy plemienia zwanego Łęczanami lub Łęczycanami.

Okolice Łęczycy, położone nad górną i środkową Bzurą, były miejscem rozwoju społeczności ludzkich począwszy od środkowego paleolitu. Z tego okresu pochodzą najstarsze

ślady osadnictwa ludzkiego z okolic Łęczycy. Z podłęczyckich stanowisk kultury łużyckiej najlepiej rozpoznane są cmentarzyska z grobami ciepłymi jamowymi i popielnicowymi. W skład wyposażenia grobowego wchodziły np. naczynia gliniane. Takie zostały odnalezione na cmentarzysku w Błoniu, które było użytkowane od około połowy III do początku, a być może nawet połowy, V okresu epoki brązu, czyli w ciągu 250 - 300 lat. Znaleźiska te świadczą o związkach z miejscowym podłożem kulturowym oraz o istnieniu kontaktów z terenami zachodnimi. W Łęce odkryto obiekt pełniący prawdopodobnie funkcje mieszkalne. W Topoli Królewskiej znaleziono srebrny denar rzymski pochodzący z II wieku n.e. Znane jest podobne znalezisko z Wilczkowic.

W procesie formowania państwa Polan tereny obecnej ziemi łęczycy zostały im podporządkowane. W państwie polskim Łęczycza pełniła rolę jednej ze stolic kraju składającego się z siedmiu prowincji. Stała się niezmiernie ważnym ośrodkiem politycznym i religijnym. W okresie rozbitcia dzielnicowego Łęczycza była niekoronowaną stolicą podzielonego kraju. W tym czasie miasto kilkakrotnie zmieniało władców. Byli nimi m.in. Bolesław Kędzierzawy, Leszek Biały, Konrad Mazowiecki, Kazimierz Konradowicz, Waław II, Władysław Łokietek.

Ziemia łęczycza w średniowieczu była nękana przez liczne najazdy m.in.: Tatarów, Litwinów; Krzyżaków, Bartosza Wezenborga a na jej terenie liczna posiadała szlachta i Kościół.

Szczególne położenie łęczycy sprawiło, że zwłaszcza w XVII i XVIII w. nie ominął je apokaliptyczny cykl wojna – głód – zaraza. Wtedy nastąpiło załamanie gospodarki. W okresie dwustu lat, jakie dzielą schyłek XVI i schyłek XVIII w., ludność województwa łęczycy zmniejszyła się z ok. 99 tys. do ok. 85 tys. (ubytek rzędu 14 %). Liczba wsi zmniejszyła się z 881 do 853 (ubytek rzędu 3 %).

W czasie zaborów przynależność administracyjno-terytorialna łęczycy i jej okolic przechodziła wiele zmian. Po II rozbiorze Polski znalazły się one pod panowaniem Prus i weszły w skład utworzonej przez nich prowincji zwanej Prusami Południowymi. Następnie łęczycy weszło w skład Księstwa Warszawskiego, a po klęsce Napoleona znalazło się w Królestwie Polskim.

W czasie powstania listopadowego łęczycza była siedzibą powstańczych władz obwodowych i punktem zaopatrzenia armii. Mieszkańcy miasta i okolic wzięli czynny udział w powstaniu.

Rok 1861 upłynął pod znakiem manifestacji, a w 1862 r. łęczycza stała się centrum organizacyjnym ruchu spiskowego w powiecie.

Po upadku powstania styczniowego władze Cesarstwa Rosyjskiego przystąpiły do reformy administracji w Królestwie Polskim. Łęczycy znalazło się wówczas w guberni kaliskiej, powiecie łęczycy. Przeprowadzono też nowy podział na gminy wiejskie.

Wydarzenia I wojny światowej nie ominęły również łęczycy i okolic. Chłopi niechętnie walczyli w armii zaborcy. We wsi Wichrów żaden z poborowych nie został zmobilizowany do rosyjskiego wojska, gdyż wszyscy chłopi wykupili się od służby Walki w tych okolicach były częścią tzw. Bitwy Łódzkiej – jednej z największych operacji bojowych tej wojny.

W 1919 r. w Polsce wprowadzono nowy podział administracyjno – terytorialny. Wsie obecnej gminy łęczycza weszły w skład woj. łódzkiego, powiatu łęczycy.

Po I wojnie światowej, po krótkim, bo zaledwie dwudziestoletnim okresie pokoju, Polska stała się znów obiektem agresji niemieckiej, a Ziemia Łęczycka – miejscem największych walk w wojnie obronnej 1939 r.

W czasie niemieckiej okupacji Łęczyca znalazła się w Okręgu Wojskowym Łódź w obwodzie łódzkim. W listopadzie wcielono miasto i jego okolice do Kraju Warty, okręgu Poznań. W mieście Niemcy usytuowali siedzibę posterunku powiatowego. Była to najsilniejsza policja porządkowa, mająca liczne posterunki rozsiane gęsto po wsiach. Wschodniemieckie Towarzystwo Zagospodarowania Wsi z o.o., Filia w Łęczycy przejmowało majątki, zakłady i przedsiębiorstwa przemysłu rolnego. Niemiecki Urząd Pracy przymusowo rekrutował polską siłę roboczą do pracy w III Rzeszy i państw przez nią okupowanych, w wyniku czego kilkuset mieszkańców miasta i okolicznych wsi wywieziono na roboty przymusowe do Niemiec, Austrii i Francji. W ramach eksterminacji inteligencji i polskich warstw przywódczych aresztowano wielu mieszkańców Łęczycy i okolic, którzy zostali wywiezieni do obozów koncentracyjnych w Dachau i Gusen.

Na terenie Gminy Łęczyca znajduje się wiele wartych obejrzenia miejsc, m.in.:

Topola Królewska –

Historia wsi sięga XII stulecia. Pierwsza wzmianka o Topoli w źródłach pochodzi z 1267 r. Pierwotnie Topola należała do władcy, który ofiarował ją opactwu N.M.P. Prawdopodobnie niecała wieś była przedmiotem nadania. Wspomniana część zapewne przeszła w ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego i stanowiła uposażenie kolegiaty łęczyckiej, zaś drugą część, która z biegiem czasu rozrosła się znacznie, zachował władca dla siebie. Przez długi czas była przedmiotem sporów pomiędzy władzą świecką i kościelną. Wieś już w XIII w. była lokowana na prawie niemieckim. Z kolejnego dokumentu z 1297 r. można się dowiedzieć, iż Władysław Łokietek dał Pielgrzymowi, mieszczaninowi łęczyckiemu, pięć wolnych łąnów w swojej wsi Topoli. W tej darowiźnie dopatrywać się można wyodrębnienia nowego punktu osadniczego, mianowicie późniejszej Topoli Szlacheckiej. Miejskowa parafia została erygowana w 1300 roku przez arcybiskupa gnieźnieńskiego Jakuba Świnkę. Wart obejrzenia jest tutaj drewniany kościół pw. św. Bartłomieja zbudowany w 1711 roku przez tutejszego proboszcza i kantora łęczyckiego, ks. Wojciecha Kamińskiego. Kościół zbudowany jest z dębowego drewna i stoi w miejscu poprzedniej świątyni. Jest to orientowana, jednonawowa budowla konstrukcji zrębowej, oszalowana deskami. W latach 1881-1887 kościół został gruntownie przebudowany. I wydłużony o jedno murowane przęsło. Wówczas też wzniesiono murowaną fasadę. Wewnątrz można zobaczyć cenny obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z XVII wieku. W Topoli znajduje się również cmentarz rzymskokatolicki, który położony jest przy drodze krajowej nr 60 z Witoni do Topoli Królewskiej. Centralną budowlą nekropoli jest kościółek p.w. św. Rocha ufundowany przez rodzinę Chranowskich z Zawad. Ciekawym zabytkiem jest monumentalny grobowiec rodziny Kłóbskich herbu Pomian, stojący w południowo – wschodnim narożniku cmentarza. W pobliżu głównego skrzyżowania dróg w Topoli Królewskiej znajduje się murowany młyn motorowy, wzniesiony w latach międzywojennych i użytkowany współcześnie.

Błonie

Wieś została wymieniona w dokumencie z 1235 r., w którym jest mowa o przekazaniu jej przez Gumberta, archidiacona krakowskiego, klasztorowi cystersów w Wąchocku. Następnie należała do władców, którzy kilka łąnów ziemi nadali szlachcie. Wieś była lokowana na prawie niemieckim. W 1373 r. arcybiskup gnieźnieński utworzył parafię w Błoniu, fundując drewniany (modrzewiowy) kościół pod wezwaniem Wszystkich Świętych, który przetrwał 600 lat. Wieś Błonie należy zaliczyć

do dużych wsi, gdyż w XVI w. liczyła 60 łanów i posiadała folwark. Wieś do drugiego rozbioru Polski była własnością starosty łęczyckiego. Później była wsią rządową, a od 1838 roku własnością tajnego radcy Oczkina. W Błoniu godny obejrzenia jest murowany kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego, z wieżą od strony zachodniej, zbudowany w latach 1913 – 16 według projektu Józefa Piusa Dziekońskiego. Jest to budowla wzniesiona na planie krzyża, neobarokowa, murowana, jednonawowa i orientowana. Wewnątrz znajduje się cenne wyposażenie, m.in. monstrancja rokokowa z połowy XVIII w., ornat haftowany z XVII w., 4 lichtarze cynowe barokowe. Na południe od wsi, niedaleko kościoła znajduje się cmentarz rzymsko - katolicki. Na cmentarzu warto zwrócić uwagę na ciekawy grobowiec Stanisława i Feliksa Szczechów, jak również XIX wieczny grobowiec Stępowskich. W Błoniu usytuowany jest również budynek folwarczny z poł. XIX w., będący niegdyś własnością Wilhelma Orsettigo, a obecnie zasiedlony przez miejscowych mieszkańców.

Leźnica Mała

Osada po raz pierwszy wzmiankowana w dokumencie z 1362 r., na mocy którego pewne pola w tej wsi przekazał arcybiskup gnieźnieński w posiadanie szlacheckie. W XV i XVI w. została podzielona na kilka działów szlacheckich. Miejscowa parafia pw. św. Marii Magdaleny powstała przed 1399 roku. Tutejszy drewniany kościół pw. św. Marii Magdaleny został wzniesiony w 1784 r. przez księdza Andrzeja Mniszewskiego (ówczesnego dziedzica wsi Leźnica Mała). Jest to kościół drewniany o konstrukcji zrębowej, oszalowany, orientowany, jednonawowy z dwuspadowym dachem oraz dobudowaną w 1869 r., murowaną kaplicą (od strony północnej). We wnętrzu znajduje się m.in. manierystyczny ołtarz z połowy XVII w., wczesnobarokowe rzeźby pochodzące z romańskiej archikolegiaty w Tumie pod Łęczycą, organy z XIX w., czy średniowieczna kropielnica. Warto zaznaczyć, że ta sakralna budowla znajduje się w centrum wsi i otoczona jest starodrzewem, jak np. wiązem szypułkowym, który jest zarejestrowanym pomnikiem przyrody.

Prądzew

Pierwsza wiadomość dotycząca tej miejscowości pochodzi z 1370 r. W średniowieczu była wsią szlachecką, w XV i XVI w. została podzielona na kilka działów majątkowych. Należała do parafii Topola Królewska. W odległości ok. 800 metrów od drogi Łęczycza – Kutno stoi drewniany dwór wzniesiony w początkach XX wieku. Dwór w Prądzewie jest budowlą parterową o konstrukcji szkieletowej. Nakrywa go dach dwuspadowy. Otaczają go pozostałości parku.

Siedlec

Osada rozpoczęła swój historyczny żywot w 1243 r. Wiadomo, że rycerz Henryk nadał ją dominikanom płockim, od których we wspomnianym roku kupił ją biskup włocławski. W 1340 r. wieś była lokowana na prawie niemieckim (chełmińskim). W 1350 r. biskup włocławski wniósł tutaj drewniany kościół, tworząc oddzielną parafię p.w. św. Marcina. Erygował ją arcybiskup gnieźnieński Jarosław Bogoria ze Skotnik. W związku z tym plebanowi łęczyckiemu przyznano dziesięcinę z łanów kmiecych za uszczuploną parafię, a plebanowi siedleckiemu – dziesięcinę z miejscowego folwarku. W XVI w. drogą zamiany dóbr Siedlec przeszedł w ręce szlacheckie.

Według tradycji już w 1350 roku biskupi włocławscy wznieśli w Siedlcu drewniany kościół, który przetrwał aż do 1758 roku. Drugą drewnianą świątynię wzniesiono po 1768 roku z fundacji małżonków Władysława i Domiceli Kamińskich. Budowla przetrwała do 1924 roku. Obecny kościół pw. św. Marcina powstał według projektu Zdzisława Mączyńskiego. Wewnątrz świątyni znajduje się wiele relikwii z XVII, XVIII i XIX wieku. Na cmentarzu parafialnym znajduje się kilka ziemiańskich nagrobków z XIX i XX wieku. Najciekawszy w Siedlcu jest eklektyczny dwór wzniesiony w końcu XIX w. dla Łukasza Boettichera, ówczesnego właściciela majątku. W Siedlcu znajduje się również

piętrowy młyn motorowy wzniesiony z cegły w pierwszej połowie XX stulecia, obecnie nieczynny. Niegdyś wchodził w skład tutejszego majątku.

Gmina Łęczycza charakteryzuje się bogatym dziedzictwem kulturowym, które wynika z wielokulturowej historii, występujących tu licznych zabytków architektury, głównie sakralnej, dworsko-pałacowej oraz zachowanych tradycji. Do najważniejszych zabytków, znajdujących się na terenie gminy można zaliczyć przede wszystkim:

- Zespół sakralny obejmujący kościół wraz z cmentarzem przykościelnym (1913 r. -1916 r.) w miejscowości Błonie;
- Zespół dworsko-parkowy obejmujący dwór (1923 r. - przekomponowany w 1947 r.) w miejscowości Błonie – Topola,
- Dwór w miejscowości Kozuby,
- Kapliczka (XIX w.) w miejscowości Leźnica Mała,
- Kościół pw. Marii Magdaleny drewniany o konstrukcji zrębowej, oszalowany, orientowany (1784 r. -1869 r.) w miejscowości Leźnica Mała,
- Park (poł. XIX w., przekomponowany na początku XX w.) w miejscowości Prądzew,
- Dwór drewniany, XIX w. w miejscowości Prądzew,
- Zespół dworsko-parkowy (ok. 1860 r. – 1870 r.) w miejscowości Siedlec,
- Zespół sakralny obejmujący kościół wraz z cmentarzem przykościelnym (1922 r. – 1930 r., początek XX w.) w miejscowości Siedlec,
- Kościół cmentarny pw. św. Rocha budowla orientowana o konstrukcji zrębowej wzniesiona z drewna z dwuspadowym dachem krytym gontem (XIX w.) w miejscowości Topola Królewska,
- Kościół pw. św. Bartłomieja obiekt drewniany o konstrukcji zrębowej, oszalowany jednonawowy i orientowany (XVI w.) w miejscowości Topola Królewska,
- Kolejka wąskotorowa (przebieg torowiska) relacji Krośniewice – Daszyna - Łęczycza),

Zdjęcie 1 Kościół Parafialny p.w. Św. Bartłomieja w Topoli Królewskiej

Źródło: [Urząd Gminy Łęczycza](#)

Zdjęcie 2 Budynek folwarczny z poł. XIX w Błoniu

Źródło: [Urząd Gminy Łęczycza](#)

Zdjęcie 3 Kościół cmentarny p.w. Św. Rocha w Topoli Królewskiej

Źródło: [Urząd Gminy Łęczycza](#)

Zdjęcie 4 Młyn z XX w. w Siedlcu

Źródło: [Urząd Gminy Łęczycza](#)

Oprócz wyżej wymienionych, na terenie gminy znajdują się inne obiekty dziedzictwa kulturowego, pozwalające zachować historię tego miejsca, jak m. in. zbiorowa mogiła w Wichrowie, cmentarz ewangelicki we wsi Mikołajew, cmentarz wojenny, młyn parowy w Topoli Królewskiej, liczne stanowiska archeologiczne,

5.4.3 Planowanie przestrzenne

Gmina Łęczycza posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą nr XVI/83/2004 Rady Gminy w Łęczycy z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łęczycza, który obejmuje 98,1% powierzchni gminy. Powierzchnia Gminy Łęczycza nie objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. 1,9% stanowi własność Lasów Państwowych.

Rada Gminy w Łęczycy podjęła uchwałę Nr XXVI/160/2020 z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łęczycza. W listopadzie 2020 r. zaczęły się prace nad sporządzeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w granicach administracyjnych gminy Łęczycza.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, lokalne zasady gospodarowania przestrzenią przy uwzględnieniu celów i kierunków polityki przestrzennej, określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planie

zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju gminy. W tym zakresie fundamentalne znaczenie mają zasady ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Ład przestrzenny jest określany jako ukształtowanie powierzchni, które tworzy harmonijną całość i uwzględnia w sposób uporządkowany wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Z kolei zrównoważony rozwój jest to rozwój społeczno-gospodarczy, w którym występuje proces integracji działań politycznych, społecznych i gospodarczych, mając na względzie zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno w chwili obecnej jak i dla przyszłych pokoleń.

Studium jest sporządzane dla obszaru znajdującego się w granicach administracyjnych gminy oraz pełni trzy podstawowe funkcje:

- 1) stanowi akt polityki przestrzennej gminy, określający strategię rozwoju przestrzennego;
- 2) wpływa na zasady kształtowania przestrzeni, określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, koordynując ich ustalenia;

może stanowić ofertę dla przyszłych inwestorów, będąc jednym z ważniejszych elementów programu rozwoju gminy.

5.4.4 Mieszkalnictwo

Ważnym elementem rozwoju lokalnego w gminie jest mieszkalnictwo, związane z wielkością zasobów mieszkaniowych oraz warunkami mieszkaniowymi. Mieszkalnictwo ściśle wiąże się również z polityką przestrzenną, ze względu na jej rolę w kształtowaniu przestrzeni, decydując o sposobie użytkowania terenu. Według danych GUS z 2021 roku, na terenie gminy Łęczycza znajdowało się 2 428 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 250 651 m², a w stosunku do roku 2017 ich liczba wzrosła o 85.

Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Łęczycza w roku 2017 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Łęczycza w roku 2017 i 2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2021
Mieszkania	szt.	2 343	2 428
Izby	szt.	10 131	11 216
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	233 410	250 651

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Porównując wskaźniki, dotyczące wielkości zasobów mieszkaniowych w gminie Łęczycza ze wskaźnikami dla powiatu łęczyckiego i województwa łódzkiego za rok 2021 można zauważyć, że w zakresie przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, mieszkań na 1000

mieszkańców oraz przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie, kształtują się one niekorzystnie dla gminy Łęczyca. W gminie większa niż w powiecie i w województwie była przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania.

Dane dotyczące wskaźników z zakresu zasobów mieszkaniowych dla roku 2021 w gminie Łęczyca, powiecie łęczyckim i województwie łódzkim przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39 Wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Łęczyca, powiecie łęczyckim i województwie łódzkim dla roku 2021

Wskaźnik	Gmina Łęczyca	Powiat łęczycki	Województwo łódzkie
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	103,2	81,7	71,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w m²	30,2	29,2	31,3
Mieszkania na 1000 mieszkańców	292,8	357,8	437,9
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,41	2,79	2,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

O warunkach mieszkaniowych, oprócz takich czynników jak powierzchnia mieszkania, w tym powierzchnia przypadająca na 1 osobę, czy też przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie, decyduje również wyposażenie w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne, do których można zaliczyć łazienkę, ustęp spłukiwany, wodociąg, centralne ogrzewanie oraz gaz sieciowy.

Na przestrzeni ostatnich lat, ogółem w skali kraju można zauważyć wzrost liczby mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne. Najwięcej mieszkań na terenie gminy Łęczyca w 2020 roku wyposażonych było w wodociąg – 90,0 % ogółu mieszkań. Ustęp spłukiwany posiadało 81,7% ogółu mieszkań, łazienkę – 76,2 %, centralne ogrzewanie – 61,7 %, natomiast gaz sieciowy zaledwie 0,6% ogółu mieszkań. Od roku 2017 do końca 2020, liczba mieszkań przyłączonych do sieci wodociągowej, wyposażonych w ustęp spłukiwany, łazienkę oraz posiadających centralne ogrzewanie wzrosła o 62, z kolei dostęp do sieci gazowej uzyskało 6 mieszkań.

Liczbę mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne oraz ich udział w liczbie ogólnej mieszkań na terenie gminy Łęczyca w roku 2017 i 2020 przedstawia poniższa tabela. Na dzień opracowania Strategii brak było dostępnych danych z 2021 roku.

Tabela 40 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne i sanitarne na terenie gminy Łęczyca

Wyszczególnienie	2017		2020	
	Liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne	% ogółu mieszkań	Liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne	% ogółu mieszkań
Wodociąg	2 113	90,2	2 175	90,0
Ustęp splukiwany	1 912	81,6	1 974	81,7
Łazienka	1 780	76,0	1 842	76,2
Centralne ogrzewanie	1 428	60,9	1 491	61,7
Gaz sieciowy	9	0,4	15	0,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Na przestrzeni lat 2017-2021 na terenie gminy Łęczyca można zauważyć wzrost liczby mieszkań, co jest trendem zarówno w województwie łódzkim ogółem, jak i w skali kraju. W tym okresie oddano łącznie do użytkowania 110 mieszkań o powierzchni 15 334 m².

Tabela 41 Budownictwo mieszkaniowe w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017 - 2021

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	szt.	19	19	28	20	24
Oddane mieszkania ogółem	szt.	19	19	28	20	24
Ilość izb ogółem	szt.	114	115	151	111	119
Powierzchnia użytkowa ogółem	m ²	2 849	2 659	4 322	2 704	2 800

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Pomocne w określeniu sytuacji w budownictwie mieszkaniowym na danym obszarze oraz tendencji zachodzącej w tej kwestii, są opracowane przez GUS wskaźniki budownictwa mieszkaniowego, m. in. mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności, przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania oraz nowe budynki mieszkalne na 1000 ludności.

Według danych GUS z 2021 r., wartość wskaźnika liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności wyniosła w gminie Łęczyca – 2,9, co było wyższym wynikiem w stosunku do wartości wskaźnika dla powiatu łęczyckim (1,6) ale niższym niż dla województwa łódzkiego (5,0). Przyczyną takiego stanu rzeczy jest charakterystyka gminy, obejmującą tereny wiejskie, a budownictwo mieszkaniowe nie rozwija się tu tak, jak w przypadku dużych ośrodków miejskich, gdzie pojawia się między innymi spora liczba nowych osiedli budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Uwarunkowania demograficzne, a także rynek pracy mają zasadniczy wpływ na sytuację w budownictwie mieszkaniowym, co przejawia się skalą rozwoju mieszkalnictwa na danym obszarze.

Na terenie gminy Łęczyca do użytkowania oddawane są mieszkania w budynkach jednorodzinnych, brak natomiast jest oddawanych mieszkań w budynkach wielorodzinnych. Potwierdzają to wskaźniki przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania oddanego do użytkowania, a także nowych budynków mieszkalnych na 1000 ludności w stosunku do mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności – wskaźnik dotyczący mieszkań był równy wskaźnikowi dla budynków mieszkalnych. Najmniejszy udział mieszkań w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w stosunku do ogółu mieszkań oddanych do użytkowania występował w województwie łódzkim ogółem, gdzie przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była znacznie mniejsza niż w gminie oraz występowała dysproporcja pomiędzy wskaźnikami mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności, a nowymi budynkami mieszkalnymi na 1000 ludności.

Dane dotyczące wskaźników z zakresu budynków mieszkalnych i mieszkań oddanych do użytku dla roku 2021 w gminie Łęczyca, powiecie łęczyckim oraz w województwie łódzkim, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42 Wskaźniki dotyczące budownictwa mieszkaniowego w gminie Łęczyca, powiecie łęczyckim oraz w województwie łódzkim dla roku 2021

Wskaźnik	Gmina Łęczyca	Powiat łęczycki	Województwo łódzkie
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,9	1,6	5,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m²	116,7	134,1	97,2
Nowe budynki mieszkalne na 1000 ludności	2,9	1,6	2,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Łącznie w zasobie mieszkaniowym gminy Łęczyca znajdowało się w 2021 r. 23 mieszkania, w tym niewykorzystane były 2 mieszkania ze względu na ich stan techniczny.

5.4.5 Infrastruktura techniczna i gospodarka odpadami komunalnymi

Infrastruktura techniczna

Istotny wpływ na jakość życia na danym obszarze, ale także na procesy rozwojowe w gminie ma dostępna infrastruktura techniczna. Do głównych celów jednostek samorządu terytorialnego zalicza się tworzenie jak najlepszych warunków do zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej, realizacji usług społecznych, komunalnych oraz administracyjnych. Głównymi elementami infrastruktury technicznej, znacząco wpływającymi na jakość życia mieszkańców jest infrastruktura drogowa oraz infrastruktura wodno-kanalizacyjna, na którą składają się m. in. ujęcia i stacje uzdatniania wody, sieci przesyłowe i rozdzielcze, przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne, zbiorcze i indywidualne oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków oraz kanały ściekowe.

Infrastruktura drogowa ściśle wiąże się z dostępnością komunikacyjną gminy, która jest czynnikiem determinującym wielopłaszczyznowy rozwój społeczno – gospodarczy, a także czynnikiem napędu gospodarczego, będącym elementem kluczowym do poprawy jakości życia mieszkańców. Główny wpływ na dostępność komunikacyjną ma stan i rodzaj dróg oraz możliwe połączenia z innymi miastami i miejscami, będącymi celem podróży. Dostępność ma ogromne znaczenie zarówno dla transportu osobowego, jak i transportu towarowego.

Drogi publiczne ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2022 poz. 1693 z późn. zm.) na następujące kategorie:

- drogi krajowe,
- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Przez teren gminy Łęczycza prowadzi ruchliwa droga krajowa nr 91 – z Gdańska do Częstochowy oraz droga krajowa nr 60 łącząca Łęczycę z Ostrowią Mazowiecką oraz droga wojewódzka 703, która połączona jest z autostradą A2 węzłem Wartkowice, oraz z autostradą A1 węzłem Piątek.

Kolejnym typem dróg na terenie gminy Łęczycza są drogi powiatowe o łącznej długości ok. 376,337 kilometrów. Przez obszar gminy przebiegają następujące drogi powiatowe:

- 2501E Mazew – Siedlec,
- 2505 E Topola Królewska - Nędzrzew – Witonia,
- 2506 E Topola Królewska – Kłodawa,
- 2507 E Gołocice – Kozuby,
- 2520 E Łęczycza (ul. Belwederska, ul. Lotnicza) – Topola Katowa – gr. pow. Zgierskiego,
- 2521 E Topola Królewska - Błonie - Siemczyce - Chorki - Grabów - gr. woj. wlkp. (Dąbie),
- 2522 E Błonie - Łęka - Gać - Leszno - gr. woj. wlkp. -(Kupinin),
- 2523E Wilczkowice - Borek - Podłęże – Świnice Warckie – Rożniatów,
- 2524E Topola Katowa - Janków - Leźnica Mała,
- 2525 E Leszcze Obrywka - Leszcze n/Szosą,
- 2542 E Grabów - Pilichy – Siedlec,
- 5168 E Aleksandrów Łódzki. (ul. Wolności, ul. Piotrkowska, ul. Daszyńskiego) - Parzęczew - Lubień – Łęczycza,

Uzupełnieniem sieci dróg na terenie gminy Łęczycza są drogi gminne o charakterze lokalnym, zapewniające połączenia pomiędzy sołectwami, których łączna długość wynosi 226 km, a także drogi wewnętrzne. Drogi te znajdują się w zróżnicowanym stanie technicznym, a utrzymywane są poprzez przeprowadzanie remontów nawierzchni lub też przebudowę. Najwięcej trudności sprawia utrzymanie dróg o nawierzchni żwirowej oraz tłuczniowej, na których często na skutek niesprzyjających warunków atmosferycznych powstają liczne wyboje i koleiny, co daje konieczność kolejnych remontów. W miarę posiadanych środków finansowych na drogach gminnych są wykonywane nawierzchnie asfaltowe. Na bieżąco są również remontowane drogi dojazdowe do pól.

Niekorzystną cechą istniejącego układu komunikacyjnego w gminie Łęczyca jest brak podziału przestrzeni drogowej dla uczestników ruchu. Ten problem w szczególności dotyczy rowerzystów i pieszych, którzy z braku wydzielonych chodników i ścieżek rowerowych poruszają się po jezdni. Istniejące już chodniki wymagają uzupełnienia i rozwoju w kierunku rozbudowy. Niewielka część dróg gminnych o niskim natężeniu ruchu spełnia techniczne warunki ciągów pieszo – jezdnych.

Oprócz dróg kołowych przez teren gminy przebiega również linia kolejowa Łódź – Kutno oraz funkcjonuje kołowy transport zbiorowy.

Kolejnym elementem infrastruktury technicznej jest sieć wodociągowa. Zadania w zakresie dostarczania wody na terenie gminy Łęczyca realizowane są przez Urząd Gminy Łęczyca. Według danych GUS z 2021 roku, na terenie gminy Łęczyca długość eksploatowanej sieci wodociągowej wyniosła 188,3 km, natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 2180. Do sieci wodociągowej podłączonych było 97,9 % budynków mieszkalnych, a korzystało z niej 93,7% ogółu ludności gminy. Średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wyniosło 50,4 m³. Na terenie gminy znajdują się cztery ujęcia wody podziemne – dwa w miejscowości Bronno i dwa w Piekaciu.

Na terenie gminy Łęczyca znajdują się dwie stacje uzdatniania wody:

- Stacja Uzdatniania Wody w Piekaciu zaopatruje miejscowości - Pruszkki, Piekacie, Mikołajew, Dąbie, Łęka, Łęka Kolonia, Gawrony, Gawronki, Topola Królewska, Topola Szlachecka, Kozuby, Dobrogosty, Pilichy, Garbalin, Siemszyce, Zawada, Chrzastówek, Błonie, Siedlec, Siedlec Kolonia, Prądzew,
- Stacja Uzdatniania Wody w Bronnie zaopatruje miejscowości-Leźnica Mała, Topola Katowa, Leszcze, Borek, Borów, Bronno, Janków, Wichrów, Wilczkowice Dolna, Wilczkowice Średnie, Wilczkowice Górne, Wąkczew, Dzierzbietów Mały, Dzierzbietów Duży, Zduny, Lubień Borki, Karkosy, Krzepocin I , Krzepocin II.

Sprzedaż wody oraz ceny za 1m³ przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 43 Ilość sprzedanej wody w gminie Łęczyca w latach 2020 - 2021

ROK	Grupa_1 Gospodarstwa domowe – sprzedaż m³	Grupa_2 Pozostali odbiorcy - sprzedaż m³	Razem
2021	419 526,73 m ³	37 275,00 m ³	456 801,73 m ³
2020	360 647,30 m ³	45 608,00 m ³	406 253,30 m ³

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z gminy Łęczyca

Tabela 44 Ceny za 1m³ wody w gminie Łęczycza w latach 2020-2021

ROK	Grupa_1 Gospodarstwa domowe – cenna netto
2020	2,45 zł
	2,44 zł
2021	2,44 zł
	2,43 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z gminy Łęczycza

Wybrane dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie Łęczycza w roku 2017 i 2021, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45 Wybrane dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie Łęczycza w roku 2016 oraz 2021

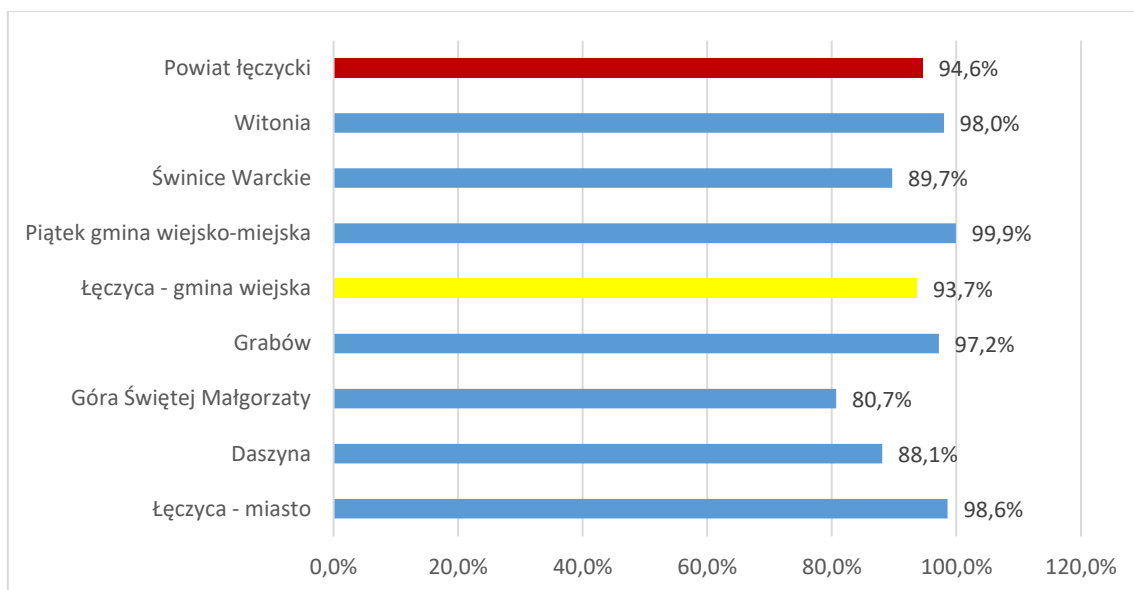
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2021
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	-	188,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 101	2 180
Budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej – w % ogółu budynków mieszkalnych	%	93,9	97,9
Korzystający z sieci wodociągowej – w % ogółu ludności	%	93,5	93,7
Awarie sieci wodociągowej	szt.	9	31
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	393,7	419,5
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	46,2	50,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Korzystnie pod względem udziału osób korzystających z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem, gmina Łęczycza wypada na tle gmin powiatu łęczyckiego. Powiat łęczycki jest zwodociągowany na średnim poziomie – 94,6 % ludności powiatu korzysta z sieci wodociągowej. Najmniejsza wartość w tej kwestii występuje w gminie Góra Świętej Małgorzaty – 80,7 %, natomiast najlepiej zwodociagowaną gminą w powiecie jest gmina miejsko-wiejska Piątek – 99,9 % korzystających z sieci wodociągowej.

Dane dotyczące udziału osób korzystających z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20 Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

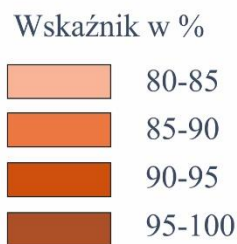

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Mapa 15 Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu Łeczyckiego w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków, tak samo jak w przypadku zaopatrzenia w wodę prowadzi Urząd Gminy Łęczycza. Gmina Łęczycza posiada jedną oczyszczalnię ścieków w miejscowości Błonie (IUNG).

Oczyszczalnię ścieków posiada 5 Szkół Podstawowych (w Siedlcu, Błoniu, Leźnicy Małej, Topoli Królewskiej, Wilczkowicach). Poza tym w Gminie Łęczycza brak jest zbiorowego systemu odprowadzania ścieków sanitarnych. Ścieki sanitarne oczyszczane są w systemach indywidualnych (przysiędomowe oczyszczalnie ścieków).

Według danych GUS, w 2021 roku długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 0,8 km, a podłączonych do niej było 0,3 % ogółu budynków mieszkalnych na terenie gminy i korzystało z niej 0,6 % ludności z terenu gminy Łęczycza. W stosunku do 2017 wartości te nieznacznie się zwiększyły.

Wybrane dane dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminie Łęczycza w roku 2017 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 46 Wybrane dane dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminie Łęczycza w roku 2017 oraz 2021

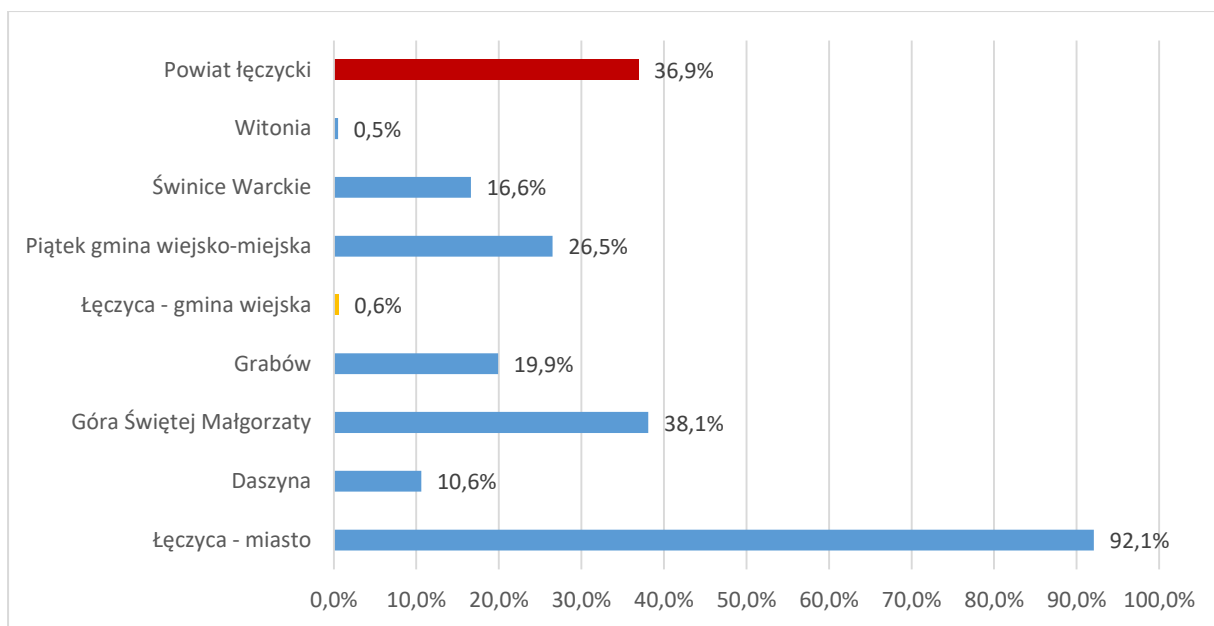
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2021
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	0,4	0,8
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	Km	0,4	0,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	11	15
Korzystający z sieci kanalizacyjnej – w % ogółu ludności	%	0,5	0,6
Budynki mieszkalne podłączone do sieci kanalizacyjnej – w % ogółu budynków mieszkalnych	%	0,0	0,3
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	2	2
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	5,7	3,2
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Osoba	40	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Pod względem udziału osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w liczbie ludności ogółem, gmina Łęczycza w 2021 r. osiągnęła jeden z najgorszych wyników w powiecie. Wartość ta kształtowała się na poziomie 0,6 %, natomiast średni wynik dla powiatu łęczyckiego wynosił 36,9%. Najlepiej skanalizowaną gminą w powiecie było miasto Łęczycza – 92,1 %.

Dane dotyczące udziału osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w liczbie ludności ogółem w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 21 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

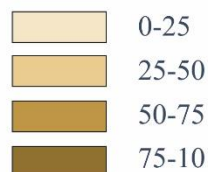
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Mapa 16 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach powiatu Łęczyckiego w 2021 roku

Wskaźnik w %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

W kwestii dostępu do sieci gazowej, w 2021 roku według danych GUS, odbiorcami gazu na terenie gminy Łęczyca było 45 gospodarstw domowych, a liczba ludności korzystająca z sieci gazowej wyniosła 123 osoby, tj. 1,5 % ogółu mieszkańców gminy. Długość czynnej sieci gazowej wynosiła natomiast ponad 15 km.

Wybrane dane dotyczące sieci gazowej na terenie gminy Łęczyca w roku 2017 i 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47 Wybrane dane dotyczące sieci gazowej w gminie Łęczyca w 2017 i 2021 roku

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	2021
Długość czynnej sieci gazowej	m	9 143	15 011
Czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	13	49
- w tym do budynków mieszkalnych	szt.	13	45
Liczba odbiorców gazu	gosp.	9	35
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	4	21
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	33	123
Korzystający z sieci gazowej – w % ogółu ludności	%	0,4	1,5
Zużycie gazu	MWh	203,1	451,9
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	88,3	202,2

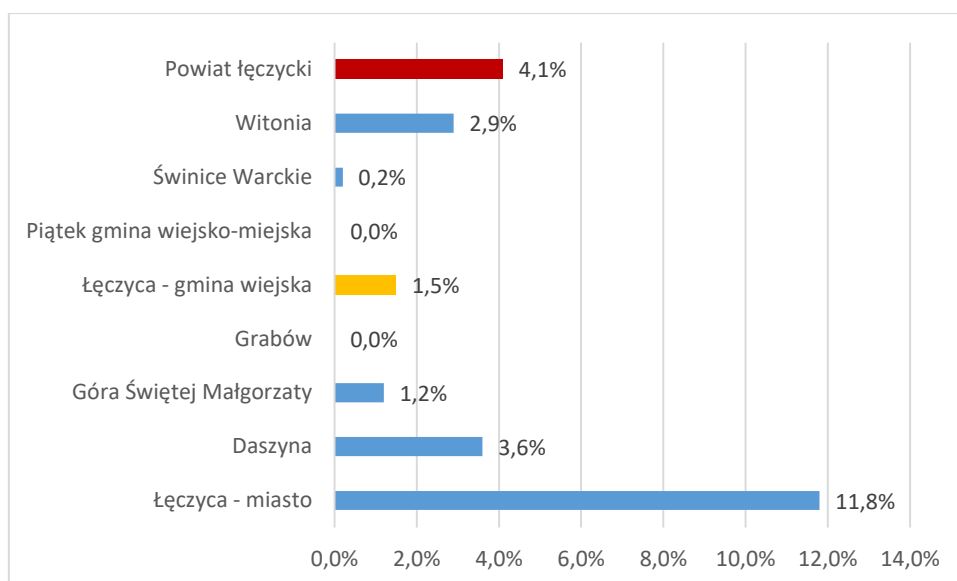
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na przestrzeni lat 2017-2021 zwiększyła się długość czynnej sieci gazowej oraz liczba odbiorców gazu, w tym również liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem. Może to świadczyć o zwiększeniu świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie wyboru źródeł ciepła niemających negatywnego wpływu na środowisko. Wciąż jest to jednak mały odsetek mieszkańców i konieczne jest podjęcie działań w tej kwestii.

W gminie Łęczyca w 2021 roku występował piąty najniższy poziom gazyfikacji spośród pozostałych gmin powiatu łęczyckiego, kształtujący się na poziomie 1,5 %. Dla porównania, poziom gazyfikacji w powiecie łęczyckim wynosił 4,1 %.

Dane dotyczące udziału osób korzystających z sieci gazowej w liczbie ludności ogółem w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 22 Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Gospodarka odpadami

Ważną kwestią, wpływającą na jakość życia mieszkańców w gminie jest gospodarka odpadami komunalnymi. Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.), przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, wyłączając pojazdy wycofane z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów (m. in. z sektora handlu i usług), które ze względu na swój charakter lub skład, podobne są do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 poz. 2519), utrzymanie czystości i porządku, a w tym kwestie związane z gospodarką odpadami komunalnymi na terenie gminy, należą do zadań własnych gminy. Gminy są zobowiązane do zorganizowania, odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych zebranych w nieruchomościach położonych na jej terenie.

Zgodnie z danymi GUS, w 2021 roku z terenu gminy Łęczyca zebrano ogółem 2 020,62 ton odpadów komunalnych, z czego 877,42 ton, tj. 43,4 % ogółu odpadów, stanowiły odpady zebrane w sposób selektywny. Masa wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca wyniosła natomiast 243 kg, a w stosunku do roku 2019 wartość ta wzrosła o 42 kg. Wskaźnik ten umożliwia monitorowanie postępów w dążeniu do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów oraz zmniejszenia negatywnego oddziaływania tych odpadów na środowisko, co jest jednym z celów polityki Unii Europejskiej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Ilość wytwarzanych odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, uzależniona jest w dużej mierze od czynników ekonomicznych i społecznych, głównie standardu życia ludności oraz wielkości i intensywności konsumpcji produktów.

Jednym ze sposobów ochrony środowiska w kwestii gospodarowania odpadami komunalnymi, jest ich segregacja. Zapewnienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmujących co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady, należy do zadań własnych gminy. Gminy zostały również zobowiązane do osiągnięcia, wskazanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użytku i odzysku oraz ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Zgodnie z danymi GUS, na przestrzeni lat 2017-2021 w gminie Łęczyca nie występował jednolity trend, jeśli chodzi o ilość odpadów zebranych ogółem, gdzie wartość ta w jednym roku wzrastała a w następnym malała. Jednolity trend rosnący nastąpił natomiast w przypadku ilości selektywnych odpadów komunalnych, których ilość w latach 2017-2020 z roku na rok wzrastała.

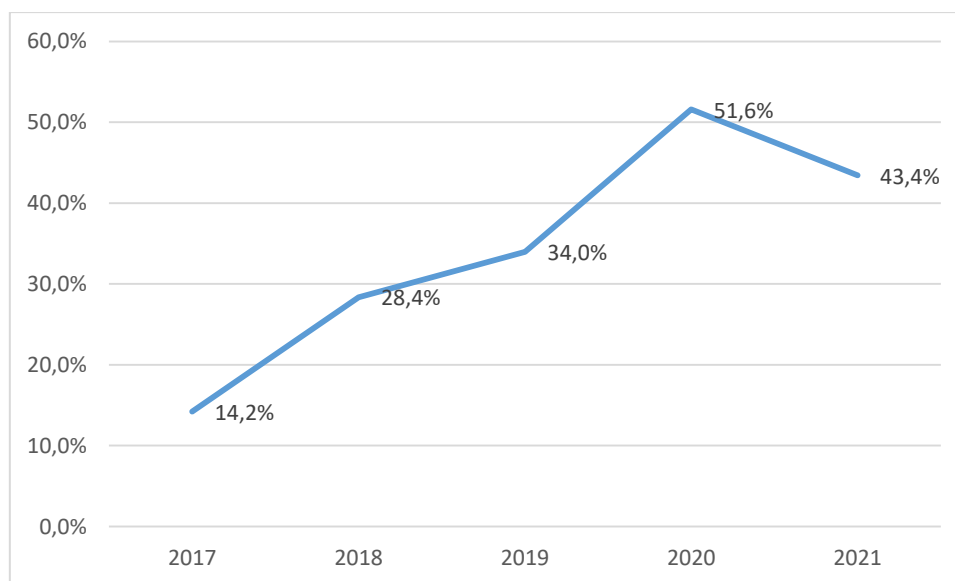
Dane dotyczące ilości odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Łęczyca w latach 2017-2021, przedstawiają poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 48 Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021

Rok	Odpady zebrane ogółem (w t)	Odpady zebrane selektywnie (w t)	Odpady zebrane zmieszane (w t)
2017	1 397,71	198,32	1 199,39
2018	1 296,19	367,67	928,52
2019	1 717,68	583,28	1 134,40
2020	2 085,02	1 075,97	1 009,05
2021	2 020,62	877,42	1 143,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Wykres 23 Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów zebranych ogółem na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Jak wynika z przedstawionych danych, na przestrzeni lat 2017-2021 udział odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny w ilości zebranych odpadów ogółem systematycznie wzrastał do 2020 r. i osiągnął 51,6%, po czym w 2021 r. spadł i wyniósł 43,4 %. Świadczy to o poprawnym funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz umożliwia gminie wywiązać się z obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu, określonych w ustawie.

Na terenie Gminy Łęczycza znajduje się jedno nieczynne składowisko odpadów komunalnych. Właścicielem ww. wysypiska jest PGKiM w Łęczycy.

Na terenie gminy Łęczycza występują również odpady w postaci wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z danymi zawartymi w Bazie Azbestowej, na obszarze gminy zinwentaryzowano 4 691 615 kg tych wyrobów. Gmina na bieżąco, w miarę posiadanych środków finansowych podejmuje działania w celu usunięcia wyrobów zawierających azbest, a do chwili obecnej wskutek podjętych działań usunięto 61 340 kg tych wyrobów.

Gmina Łęczycza realizowane są inwestycje obejmujące odnawialne źródła energii. W ostatnich latach na budynkach 5 szkół podstawowych, w tym w Błoniu, Wilczkowicach Górnych, Leźnicy Małej, Topoli Królewskiej zamontowano instalacje fotowoltaiczne.

Ponadto zamontowano 256 szt. instalacji fotowoltaicznych na budynkach oraz gruntach osób prywatnych, 97 szt. kolektorów słonecznych na budynkach osób prywatnych, zainstalowano 36 szt. pieców na pellet oraz 18 szt. pomp ciepła.

Na terenie całej gminy Łęczycza dostępny jest internet światłowodowy.

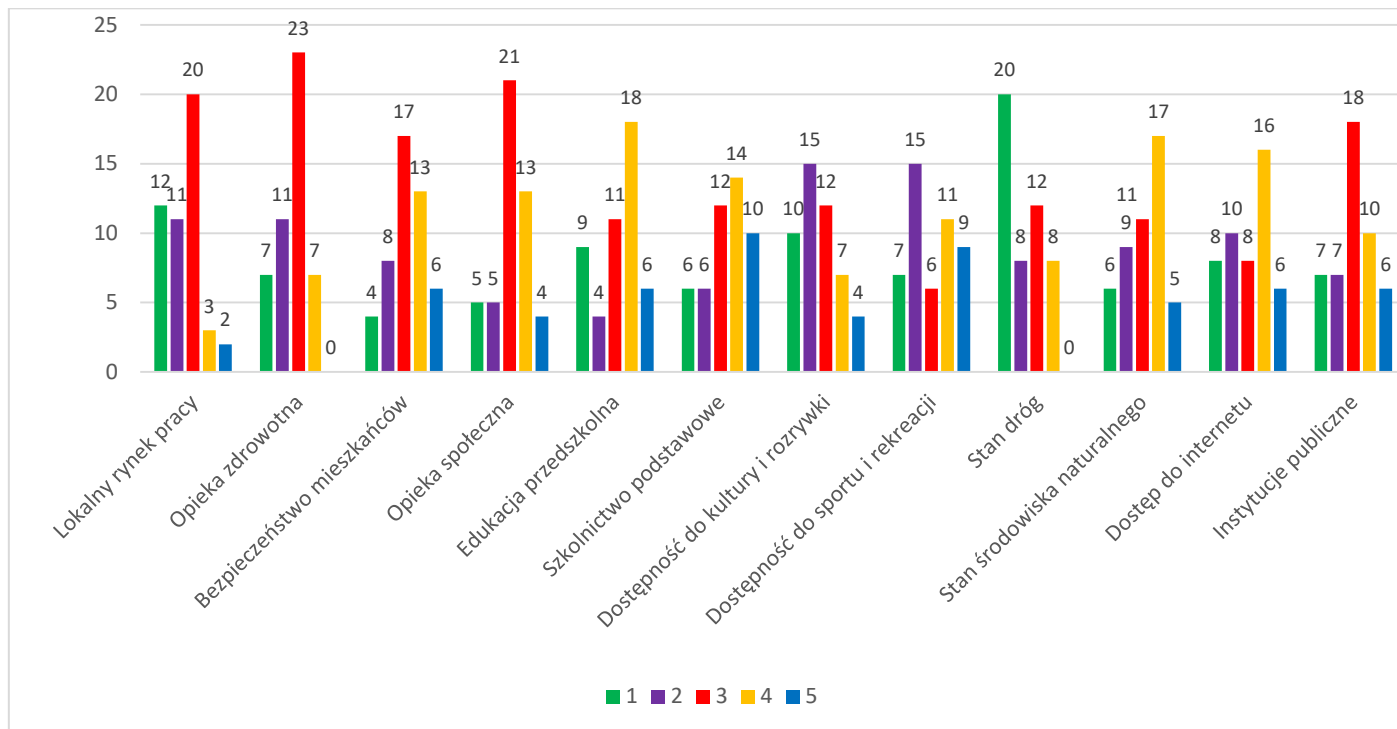
GMINA W OCZACH MIESZKAŃCÓW

W przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy Łęczyca ankiecie udział wzięło 48 osób, które dokonały oceny poszczególnych sfer życia w gminie, wskazały auty i działania priorytetowe na obszarze gminy, a także która branża gospodarki ma największy potencjał rozwojowy oraz co powinno być wizytówką gminy w 2030 r.

W ocenie poszczególnych sfer życia na terenie gminy, gdzie 1 jest oceną najniższą, natomiast 5 oceną najwyższą, mieszkańcy najlepiej ocenili edukację przedszkolną (50% ocen „4” -18 osób i „5” – 6 osób), edukację szkolną (50% ocen: „4” -14 osób i „5” – 10 osób) oraz stan środowiska naturalnego (46% ocen „4” -17 osób i „5” – 5 osób). Z kolei najwięcej ocen negatywnych pojawiło się przy ocenie stanu dróg (58% ocen: „1”- 20 osób i „2” – 8 osób) oraz dostępie do kultury i rozrywki (52% ocen: „1”- 10 osób i „2” – 15 osób).

Oceniając poszczególne sfery życia na terenie gminy, występuje konieczność podjęcia działań w celu poprawy stanu dróg oraz dostępu do kultury i rozrywki.

Wykres 24 Ocena poszczególnych sfer życia na terenie gminy (liczba udzielonych odpowiedzi)

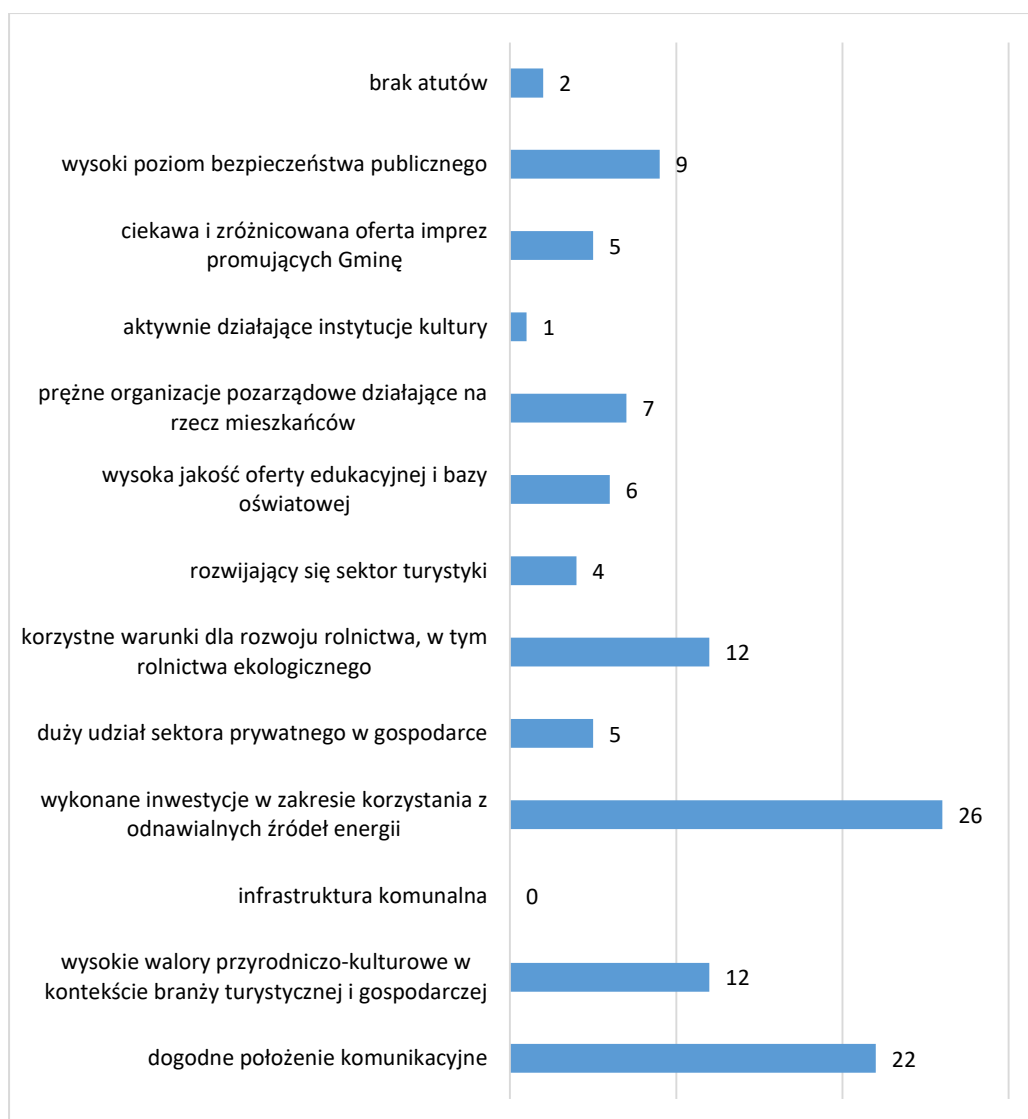

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Biorąc pod uwagę największe atuty gminy Łęczycyca, ankietowani wskazali na wykonanie inwestycji w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii 54% udzielonych odpowiedzi (26 głosów) oraz dogodne położenie komunikacyjne 46% udzielonych odpowiedzi (22 głosy). Znacznie mniej wskazań uzyskały następujące w kolejności odpowiedzi: korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, w tym rolnictwa ekologicznego oraz wysokie walory przyrodniczo-kulturowe w kontekście branży turystycznej i gospodarczej - po 25 % udzielonych odpowiedzi (po 12 głosów).

Najmniej głosów zostało oddanych na odpowiedź „aktywnie działające instytucje kultury” – 2% (1 głos), „brak atutów” 4% (2 głosy) oraz „rozwijający się sektor turystyki” – 8% (4 głosy). Brak głosów na „infrastrukturę komunalną”.

Wykres 25 Atuty gminy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

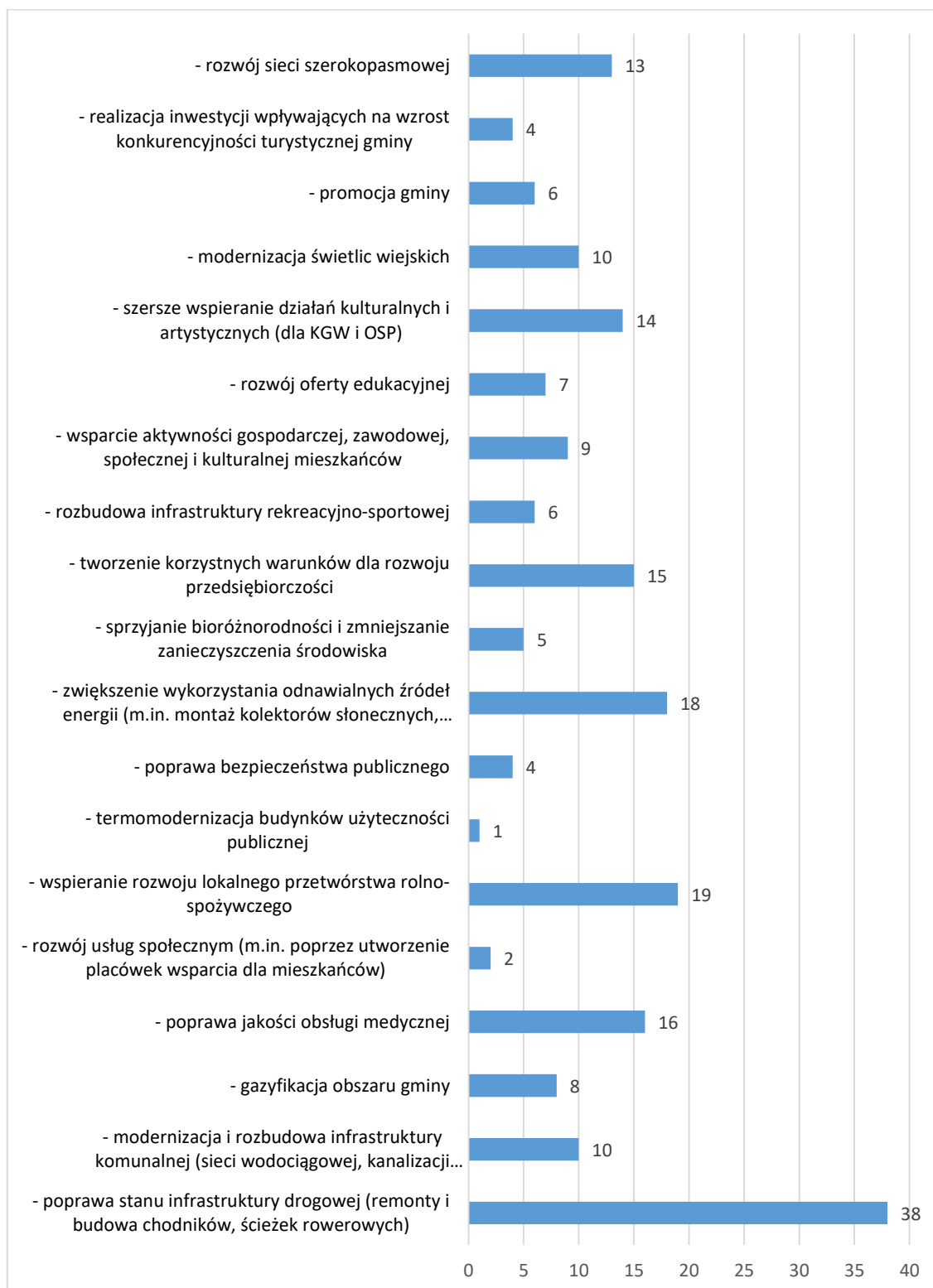
Poniższy wykres ilustruje, jakie według ankietowanych są priorytetowe działania do wykonania na terenie gminy, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju i dobrego funkcjonowania gminy i jej mieszkańców.

Analizując udzielone odpowiedzi, zauważyć można, że najwięcej osób (79% - 38 głosów) wskazało poprawę stanu infrastruktury drogowej, w tym budowę i remonty chodników. Drugą najwyższą ocenianą odpowiedzią było wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego (39% - 19 głosów).

Duża liczba ankietowanych wskazała również zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, poprawa jakości obsługi medycznej oraz tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.

Najmniej osób wskazało termomodernizację budynków użyteczności publicznych, rozwój usług społecznych, poprawę bezpieczeństwa publicznego, realizację inwestycji wpływających na wzrost konkurencyjności turystycznej gminy.

Wykres 26 Priorytetowe działania do wykonania na terenie gminy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi)

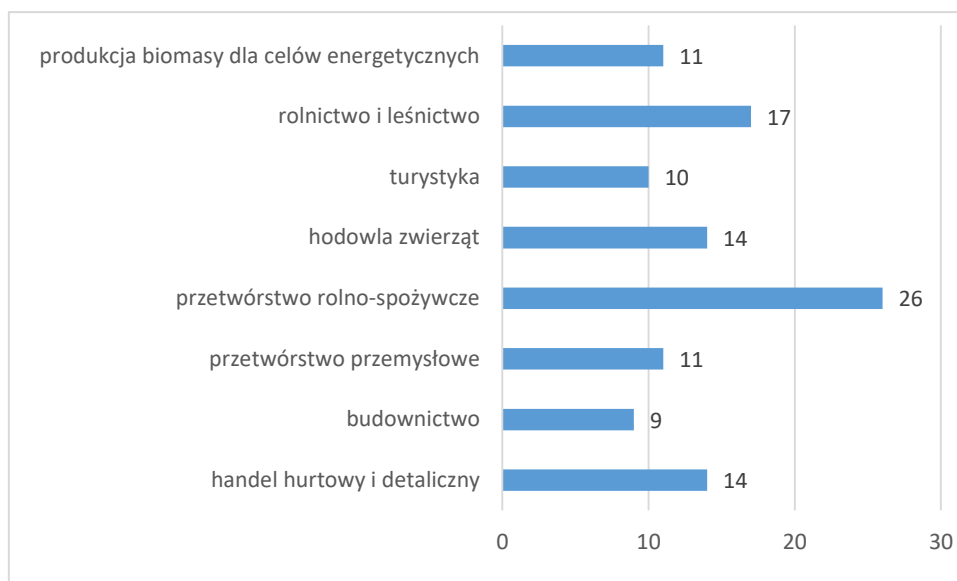

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Na pytanie o branżę gospodarczą, która posiada na terenie gminy największy potencjał rozwojowy, ankietowani najczęściej wskazywali przetwórstwo rolno-spożywcze - 54,2 %

udzielonych odpowiedzi (26 głosów), co ma związek z charakterystyką gminy. Najmniej głosów zostało udzielonych na budownictwo 18,7 % udzielonych odpowiedzi (9 głosów).

Wykres 27 Branża gospodarki posiadająca największy potencjał rozwojowy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Ankietowani wskazywali również co powinno być wizytówką gminy Łęczyca w 2030 r. Najwięcej wskazań w tej kwestii uzyskała odpowiedź udzielanie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw i rolników 62,5% (30 oddanych głosów) oraz wysoka dostępność i jakość usług publicznych 45,8% (22 oddane głosy). Na kolejnych miejscach znalazły się odpowiedzi: szeroki wachlarz ofert kulturalnych, rekreacyjnych oraz aktywni obywatele identyfikujący się z miejscem zamieszkania.

Wykres 28 Wizytówka gminy w 2030 r. według jej mieszkańców – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi)

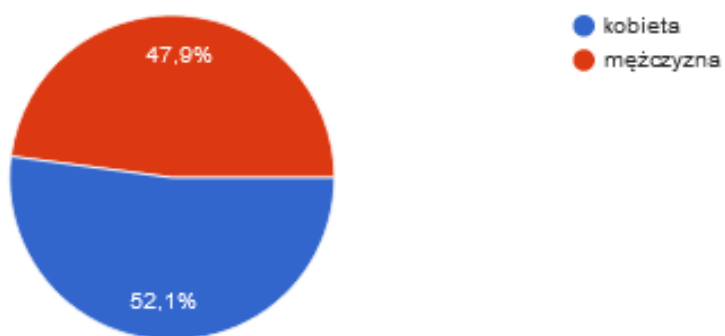

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

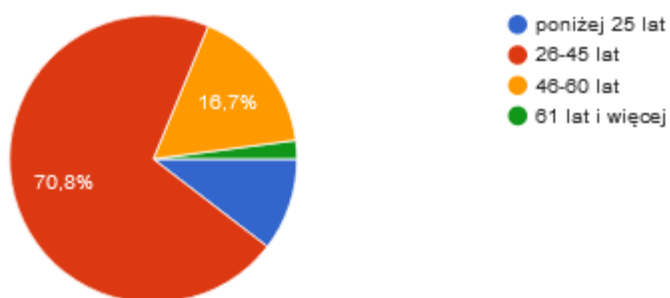
Informację dotyczącą ankietowanych mieszkańców gminy Łęczycza przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 29 Informacje dot. ankietowanych mieszkańców gminy Łęczycza

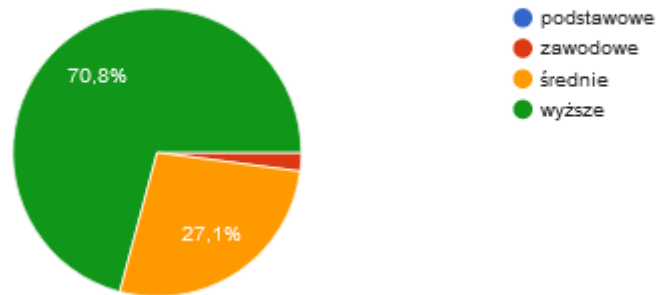
Płeć

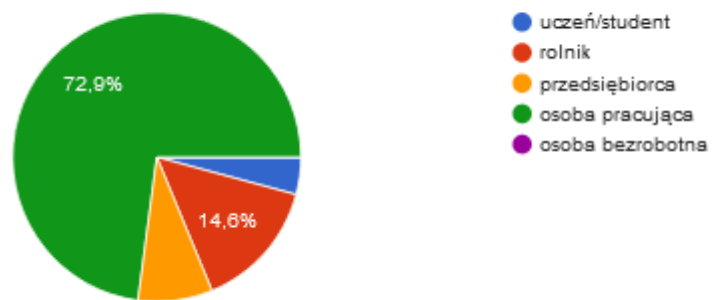
Wiek

Wykształcenie

Zatrudnienie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

WNIOSKI Z DIAGNOZY

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi strategii rozwoju gminy, opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 poprzedzone zostało przygotowaniem „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”, która stanowi kluczowy etap w kompleksowej ocenie ponadlokalnych zasobów oraz w wypracowaniu strategicznych rozwiązań.

Wnioski z diagnozy stanowiły podstawę opracowania części kierunkowej Strategii, która zawiera wizję, cele strategiczne, kierunki działań, kluczowe projekty do realizacji oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z rekomendacjami w zakresie polityki przestrzennej i wskazaniem obszarów strategicznej interwencji.

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze wnioski z diagnozy, wynikające z poszczególnych obszarów tematycznych, tworzących strukturę diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Łęczyca, tj. obszaru społecznego, gospodarczego oraz

przestrzenno-środowiskowego, uzupełnione o oceny z przeprowadzonych wśród mieszkańców ankiet oraz w oparciu o spotkania z pracownikami Urzędu Gminy Łęczycy oraz z Radnymi Rady Gminy Łęczycy.

7.1. Obszar społeczny

Liczba ludności gminy Łęczycy spada, przede wszystkim z uwagi na ujemny przyrost naturalny

Gmina Łęczycy jest drugą pod względem liczby mieszkańców gminą w powiecie łęczyckim, a zamieszkiwało ją na koniec 2021 roku 8 291 osób. Od 2017 roku liczba mieszkańców spadła o 247 osób, a biorąc pod uwagę prognozę dotyczącą liczby ludności do roku 2030, negatywny trend ma się w dalszym ciągu utrzymywać, co stanowić będzie poważną barierą w rozwoju gminy.

Głównym powodem spadającej liczby mieszkańców jest ujemny przyrost naturalny. W latach 2017-2021 w każdym roku przyjmował wartości ujemne. Liczba zgonów przez te lata utrzymywała się na podobnym poziomie. Dopiero w 2018 roku z uwagi na rekordowo niską liczbę urodzeń przyrost naturalny wystąpił na rekordowo niskim poziomie i wyniósł - 40. Łączna liczba urodzeń na przestrzeni lat 2017-2021 wyniosła 394, natomiast liczba zgonów 525.

W analizowanym okresie gminę opuściło 397 osób, natomiast przybyło 433, a różnica spowodowała przyrost 36 mieszkańców gminy w przeciągu 5 lat. Najwięcej osób opuściło gminę w 2021 roku. Powszechnie wiadomo jednak, że dane meldunkowe nie są najbardziej rzetelnym źródłem danych, a rzeczywista liczba mieszkańców gminy i ich aktualnego miejsca pobytu może być jeszcze bardziej niekorzystna.

Wyzwaniem samorządu w nadchodzących latach będzie zatrzymanie mieszkańców w gminie oraz pozyskanie nowych.

Spoleczeństwo gminy starzeje się

Z perspektywy ekonomicznych grup wiekowych, najliczniejszą grupą w gminie Łęczyca są osoby w wieku produkcyjnym. Niemniej, analiza liczby osób w poszczególnych grupach wiekowych na przestrzeni lat 2017-2021 ukazuje, że ludność gminy starzeje się, co przejawia się wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz ich udziału w liczbie ludności ogółem. Zgodnie z prognozą liczby ludności do roku 2030, trend ten w najbliższych latach będzie z dużym prawdopodobieństwem postępował. Powoduje to, że konieczne będzie ukierunkowanie działań na rzecz seniorów, przede wszystkim w zakresie tworzenia infrastruktury społecznej, typu dom dziennego pobytu lub klub seniora, a także infrastruktury zapewniającej opiekę całodobową dla osób starszych.

Podstawowe usługi medyczne na terenie gminy Łęczyca świadczy 2 podmioty. Na poziomie specjalistycznym opiekę zdrowotną zapewniają placówki zlokalizowane w mieście Łęczyca. Mieszkańcy mogą również korzystać z apteki ogólnodostępnej oraz punktu aptecznego. W ocenie mieszkańców gminy, a także pracowników Urzędu i radnych, jakość opieki medycznej na terenie gminy jest na średnim poziomie, co z perspektywy postępującego procesu starzenia się społeczeństwa oznacza, że osobom starszym brakuje zadowalających warunków ochrony zdrowia i staje się poważnym problemem, wpływającym na jakość życia.

Infrastruktura społeczna w gminie wymaga uzupełnienia oraz modernizacji istniejących budynków

W zakresie infrastruktury społecznej, na terenie gminy Łęczyca brakuje wspomnianych wcześniej obiektów przeznaczonych dla potrzeb osób starszych, ale także placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3, typu żłobek lub klub dziecięcy, co niekorzystnie może wpływać na rynek pracy. Oprócz wyżej wspomnianych braków w infrastrukturze, koniecznością jest dalsze dostosowywanie budynków użyteczności publicznej dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych oraz dalsze przeprowadzenie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej. Pozytywnie natomiast oceniany jest stopień wyposażenia gminnych placówek oświatowych oraz jakość kształcenia w tych placówkach.

Poziom zaangażowania obywatelskiego mieszkańców jest niski w przypadku działalności lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych oraz w przypadku wyborów

Na terenie gminy Łęczyca działalność prowadzą lokalne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, zarówno w sferze kulturalnej, kultywowaniu tradycji i obyczajów, sportowej w oparciu o istniejącą infrastrukturę. Ważną rolę pełnią w tym funkcjonujące koła gospodyń wiejskich oraz zespoły artystyczne, które promują gminę w regionie. W 15 miejscowościach funkcjonują także ochotnicze straże pożarne. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców przyjmuje w gminie wartość jedną z najniższych w powiecie łęczyckim oraz poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego.

Niska, w stosunku do pozostałych gmin powiatu łęczyckiego, jest natomiast aktywność obywatelska mieszkańców, przejawiająca się frekwencją wyborczą, co niekorzystnie świadczy o zaangażowaniu mieszkańców w sprawy Państwa.

7.2. Obszar gospodarczy

Gospodarka gminy Łęczycza powiązana z działalnością rolniczą

Gmina Łęczycza jest gminą typowo wiejską i na jej terenie nie funkcjonują większe zakłady produkcyjne, a znaczna część mieszkańców ukierunkowana jest na działalność usługowo-handlową. Z tego względu wśród przedsiębiorstw zdecydowanie dominują podmioty, których przedmiotem działalności jest handel hurtowy i detaliczny, budownictwo oraz transport.

Trzon gospodarki gminy Łęczycza stanowią mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 pracowników, które stanowiły 97,4 % wszystkich podmiotów gospodarczych.

Zgodnie z danymi GUS, na terenie gminy w 2021 roku pracowało 938 osób, co stanowiło zaledwie 19 % liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wartości wskaźników dotyczących rynku pracy w zakresie liczby pracujących na 1000 mieszkańców oraz liczby pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym, przedstawiały się niekorzystnie dla gminy Łęczycza, na tle pozostałych gmin powiatu łęczyckiego. Wyniki te wynikają jednak z metodologii Głównego Urzędu Statystycznego, który w statystykach dot. pracujących nie bierze pod uwagę podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących nie przekraczającej 9 osób oraz pracujących w rolnictwie w ramach indywidualnych gospodarstw. Ze względu na turystyczny charakter gminy małe przedsiębiorstwa stanowią dominującą gałąź gospodarki, dlatego statystyki te nie oddają rzeczywistego poziomu zatrudnienia w gminie Łęczycza.

Z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc pracy, część mieszkańców gminy pozostaje zarejestrowana jako osoby bezrobotne, na co wpływ ma też brak większych zakładów pracy na terenie gminy oraz specyfika lokalnego rynku pracy, przez co udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w gminie Łęczycza w 2021 r. 3,6 %. Niemniej, ważnym zagadnieniem jest również zjawisko bezrobocia ukrytego, tj. pozostawanie bez pracy i nierejestrowanie się jako osoba bezrobotna, a także zjawisko „szarej strefy”, tj. nielegalne

zatrudnienie, bez opłacania składek oraz podatku dochodowego, przez co trudno jest oszacować faktyczną skalę bezrobocia.

Użytki rolne stanowią 77% powierzchni gminy. Zgodnie z opublikowanymi wstępnymi wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2020 na terenie gminy Łęczycza w 2020 roku znajdowało się 1 257 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 12 192,40 ha. Biorąc pod uwagę liczbę pracujących w gospodarstwach rolnych, na terenie gminy Łęczycza pracowało łącznie 2545 osób, tj. 30,7 % ogółu mieszkańców gminy. Główną powierzchnię zasiewów stanowiły zboża.

7.3. Obszar przestrzenno-środowiskowy

Walory przyrodnicze i położenie atutem gminy

Gmina Łęczycza cechuje się atrakcyjnym położeniem geograficznym w obrębie dwóch makroregionów. W południowo-zachodniej części jest to Nizina Południowowielkopolska z mezoregionem Kotliną Kolską oraz Nizina Środkowomazowiecka z mezoregionami: Równiną Łowicko – Błońską (pradolina oraz część południowa gminy). Położenie gminy przekłada się na jej walory przyrodnicze – zróżnicowanie rzeźby terenu, rozczłonowanie dolinami rzek oraz podmokłymi terasami zalewowymi urozmaiconymi licznymi zalanyymi wodą dołami potorfowymi, torfowiskami oraz rowami melioracyjnymi będącymi antropogeniczną formą tego terenu. Występujące tu obszary leśne, podmokłe, łąki pastwiska, doliny rzeczne, bagna i torfowiska, całe to bogactwo siedlisk powoduje, że chętnie bytuje tu wiele gatunków ptaków, gadów i płazów, ssaków oraz bardzo bogaty świat owadów. Walory przyrodnicze mogą wpływać na przyciąganie w te strony turystów, pragnących uciec od życia miejskiego, poszukujących ciszy i czystości naturalnego środowiska. Stąd ważne są działania ukierunkowane na zachowanie czystości środowiska oraz dobrą jakość powietrza. Lasy stanowią blisko 6,4 % powierzchni gminy, a ochrona przyrody na tym terenie występuje w kilku formach, tj. Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny

Warszawsko-Berlińskiej, obszarami Natura 2000 – obszar specjalny ochrony ptaków – Pradolina Warszawsko-Berlińska, a także specjalny obszar ochrony siedlisk – Pradolina Bzury-Neru, a także pomniki przyrody.

Bogate dziedzictwo kulturowe, wpływające na lokalną tożsamość

Dziedzictwo kulturowe gminy, wynikające z wielokulturowej historii dotyczy przede wszystkim zabytków architektury sakralnej, dworsko-pałacowej, a także cmentarza wojennego i miejsc martyrologii.

Gmina Łęczycza posiada bardzo bogatą i wielowiekową historię. Gmina położona jest w centrum Ziemi Łęczyckiej i dawnego województwa łęczyckiego. Gmina bezpośrednio sąsiaduje z miastem Łęczycza, którego początki sięgają VIII wieku. Okolice Łęczyczy, położone nad górną i środkową Bzurą, były miejscem rozwoju społeczności ludzkich począwszy od środkowego paleolitu. Z tego okresu pochodzą najstarsze ślady osadnictwa ludzkiego z okolic Łęczyczy.

Ziemia Łęczycka doświadczyła licznych wojen, głodu i zarazy. Każdy okres w historii Polski zostawił na tej ziemi ślady.

Infrastruktura techniczna wymaga nakładów inwestycyjnych w celu poprawy jakości życia mieszkańców

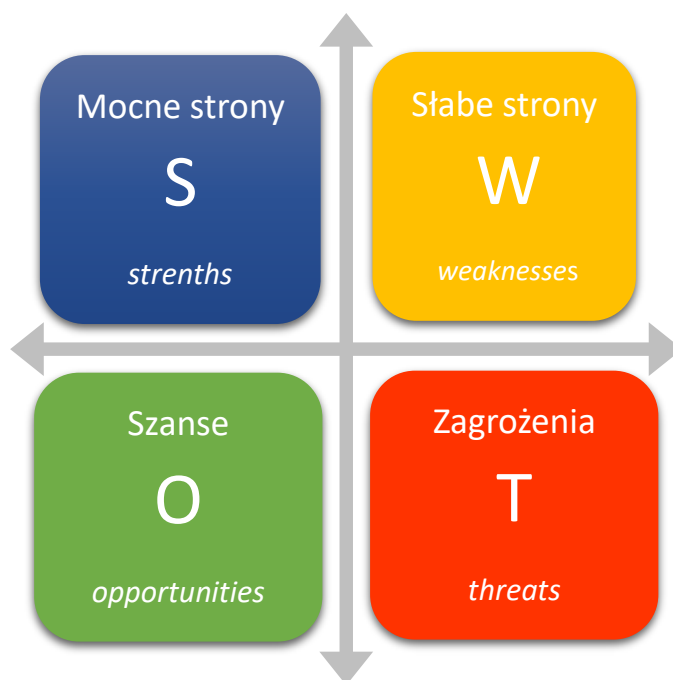
System komunikacyjny gminy oparty jest na ruchliwej drodze krajowej nr 91, która przebiega Gdańska do Częstochowy oraz drodze krajowej nr 60 łączącej Łęczycę z Ostrowią Mazowiecką a także rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych, pozwalające łączyć poszczególne miejscowości. Ponadto przez teren gminy przebiega droga wojewódzka 703, która połączona jest z autostradą A2 węzłem Wartkowice, oraz z autostradą A1 węzłem Piątek. Głównym problemem infrastruktury drogowej pozostaje brak podziału przestrzeni drogowej dla uczestników ruchu, przejawiający się brakiem chodników i ścieżek rowerowych w znacznej części obszaru gminy. Istniejące już chodniki wymagają natomiast rozbudowy.

Z sieci wodociągowej w 2021 r. korzystało prawie 93,7 % ogółu mieszkańców gminy Łęczycza, z kolei z sieci kanalizacyjnej jedynie 0,6 % ogółu mieszkańców. Była to jedna z najmniejszych wartości w powiecie łęczyckim, co pokazuje, że w najbliższych latach wyzwaniem dla gminy będzie poprawa poziomu skanalizowania gminy. Oprócz tego, w gminie występuje niski stopień gazyfikacji – w 2021 roku z sieci gazowej korzystało tylko 1,5 % ogółu mieszkańców gminy.

7.4. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana przez jednostki administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej, opartej na wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowaniach mających wpływ na rozwój danego obszaru. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie.

Analizy dokonano w oparciu o dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z gmin oraz ze źródeł zewnętrznych oraz wniosków z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Wymiar społeczny	
Czynniki wewnętrzne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • poprawiająca się sytuacja społeczna i życiowa mieszkańców, • działające organizacje pozarządowe w obszarze nauki i kultury, <ul style="list-style-type: none"> • dobrze funkcjonujące placówki oświatowe pod względem posiadanego wyposażenia oraz jakości kształcenia, • dobrze funkcjonujące placówki przedszkolne, • spadająca liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy, <ul style="list-style-type: none"> • poziom dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych, 	<ul style="list-style-type: none"> • spadająca liczba ludności na terenie gminy, <ul style="list-style-type: none"> • ujemny przyrost naturalny, • migracje ludzi młodych i wykształconych, <ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej, • rosnąca z roku na rok liczba osób starszych (wzrastający współczynnik obciążenia demograficznego), • mała ilość organizowanych imprez masowych, • brak żłobków, klubów malucha, miejsc zapewniających opiekę nad najmłodszymi dziećmi, <ul style="list-style-type: none"> • mała oferta kulturalna, • niska aktywność obywatelska mieszkańców, w zakresie działalności lokalnych stowarzyszeń • frekwencja wyborcza w wyborach powszechnych poniżej średniej powiatowej, • brak aktywizacji osób starszych, • spadek czytelnictwa w gminie,
Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • korzystna struktura wiekowa mieszkańców gminy – najliczniej reprezentowaną grupą wiekową są osoby w wieku produkcyjnym, • zmniejszająca się liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej, • rozwój polityki senioralnej, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, • dostosowanie infrastruktury budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, • pozyskiwanie środków zewnętrznych na wspieranie działań rozwoju kapitału ludzkiego, • wzrost integracji międzypokoleniowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnące koszty modernizacji, remontów i utrzymania placówek oświatowych, • migracje mieszkańców do większych miast, <ul style="list-style-type: none"> • bierna postawa mieszkańców, ograniczone potrzeby integracji społecznej, • pojawienie się sytuacji zewnętrznej powodującej wzrost liczby mieszkańców potrzebujących wsparcia i pomocy społecznej, • zagrożenie izolacją i wykluczeniem społecznym osób starszych, <ul style="list-style-type: none"> • wzrost problemów opiekuńczo wychowawczych, • zwiększające się kwoty wydatkowane na świadczenia społeczne.

Wymiar gospodarczy	
Czynniki wewnętrzne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • spadająca liczba zarejestrowanych bezrobotnych, <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszający się udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, • systematycznie wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy, • duża liczba podmiotów gospodarczych świadczących usługi handlu, • systematycznie zmniejszająca się liczba osób trwale bezrobotnych, • systematyczny wzrost dochodów w latach 2017-2021r, a zwłaszcza uzyskiwanych dochodów majątkowych, • wysokość dochodów pozyskanych z programów i projektów unijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • spadek liczby osób pracujących na terenie gminy, • wskaźniki dotyczące liczby osób pracujących na terenie gminy poniżej średniej dla powiatu łęczyckiego, • postępujący wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku liczby osób w wieku produkcyjnym, • mała liczba osób pracujących na terenie gminy – mała liczba zakładów pracy, <ul style="list-style-type: none"> • dominacja mikroprzedsiębiorstw zatrudniających do 9 osób, • mała liczba przedsiębiorstw na lokalnym rynku, zatrudniających powyżej 50 pracowników, • rozdrobnienie gospodarstw rolnych które są mało dochodowe i mało istotne dla gospodarki, • migracje zarobkowe mieszkańców, • brak terenów inwestycyjnych w gminie, <ul style="list-style-type: none"> • rynek pracy, <ul style="list-style-type: none"> • brak infrastruktury noclegowej, • brak infrastruktury turystycznej, • zbyt mała promocja gminy.
Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost liczby osób pracujących na terenie gminy – powstanie nowych zakładów pracy zapewniających zatrudnienie, • dalszy spadek poziomu bezrobocia na terenie gminy, • efektywniejsze wykorzystanie walorów przyrodniczych do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, • efektywniejsza promocja produktów regionalnych, <ul style="list-style-type: none"> • rozwój rolnictwa ekologicznego, <ul style="list-style-type: none"> • rozwój agro-turystyki, • rozwój społeczeństwa informacyjnego, • skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków zewnętrznych na własny rozwój, • ograniczenie możliwości pozyskania środków zewnętrznych na rozwój gminy, <ul style="list-style-type: none"> • nasilenie barier ograniczających aktywność zawodową osób ze szczególnymi potrzebami, • występowanie barier i ograniczeń w rozwoju związanych z ochroną przyrody i środowiska, • brak środków na rozwój gospodarczy i turystyczny, <ul style="list-style-type: none"> • brak większych inwestorów.

Wymiar przestrzenno-środowiskowy	
Czynniki wewnętrzne	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> korzystna lokalizacja gminy pod kątem walorów przyrodniczych i kulturowych, bogate walory przyrodnicze gminy, <ul style="list-style-type: none"> potencjał zasobów naturalnych, dziedzictwo kulturowe, potencjał rozwojowy gminy w oparciu o turystykę, dobra dostępność komunikacyjna gminy, <ul style="list-style-type: none"> dobra infrastruktura sportowa, wysoki poziom wyposażenie gospodarstw domowych w infrastrukturę wodociągową, 98,1% powierzchni gminy objęte planem zagospodarowania przestrzennego, wzrost poziomu odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny, w stosunku do ogółu zebranych odpadów, 	<ul style="list-style-type: none"> mała lesistość terenu, teren gminy silnie zagrożony suszą, brak podziału przestrzeni drogowej dla uczestników jej ruchu – brak ścieżek rowerowych i niewystarczająca długość ciągów pieszych na terenie gminy, <ul style="list-style-type: none"> niewłaściwy system ogrzewania gospodarstw domowych, niski poziom wyposażenia gospodarstw domowych w infrastrukturę kanalizacyjną i gazową, wzrost liczby odpadów komunalnych, zły stan nawierzchni dróg gminnych,
Czynniki zewnętrzne	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> pełne wykorzystanie potencjału turystycznego i infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, rewitalizacja obiektów zabytkowych, wzrost zainteresowania turystyką rowerową, wykorzystanie możliwości dalszego rozwoju infrastruktury drogowej, rozbudowa infrastruktury technicznej, rozwój elektromobilności na terenie gminy oraz odnawialnych źródeł energii, wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój turystyczny gminy, <ul style="list-style-type: none"> wzrost usług turystycznych i gastronomicznych, aktywna postawa gminy w procesie gospodarki niskoemisyjnej, wzrastająca świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> niewykorzystanie potencjału rozwojowego gminy, wskutek ograniczeń finansowych lub organizacyjnych, niedostateczne działania gminy w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej i gastronomicznej, a także infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, brak środków finansowych na realizację polityki rozwoju, niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków OZE, wymianę pieców itp.

7.5. Główne problemy w obszarach Strategii

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, jak również analiza SWOT pozwoliły na zebranie najważniejszych problemów/barier rozwojowych gminy Łęczyca. Celem ich uporządkowania i usystematyzowania zebrano je w formie tabelarycznej oraz podzielono na obszary: społeczny, gospodarczy, przestrzenno - środowiskowy.

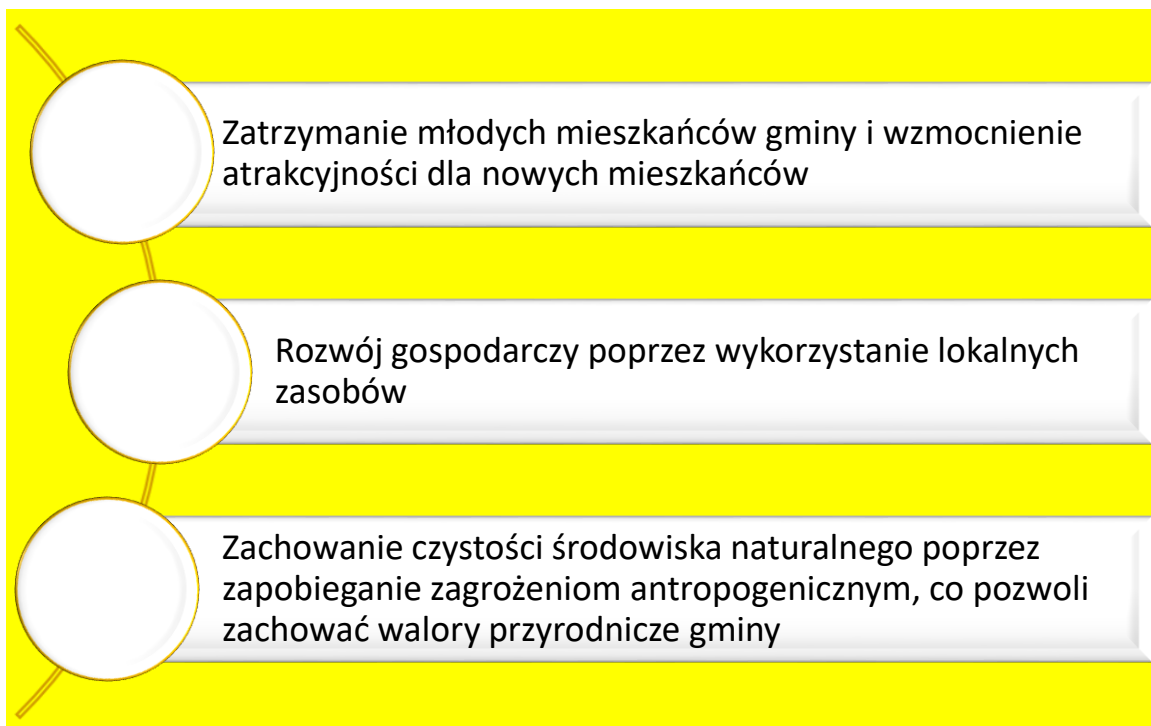
Tabela 49 Najważniejsze problemy Gminy Łęczyca

Obszar	Problemy
Społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • Negatywne trendy zmian demograficznych wynikające z ujemnego salda migracji oraz niekorzystnej struktury wiekowej. • Brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3. • Niezapewnienie dostępności budynków komunalnych dla osób ze szczególnymi potrzebami; • Niska jakość opieki zdrowotnej, w tym niewystarczający zakres usług w zakresie specjalistycznej opieki medycznej. • Brak infrastruktury społecznej przeznaczonej dla osób starszych.
Gospodarczy	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujący spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, przy równoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym, co niekorzystnie wpływać będzie na lokalny rynek pracy. • Mała liczba osób pracujących na terenie gminy oraz wysoka liczba bezrobotnych do 30 r.ż i długotrwale bezrobotnych, • Mała liczba dużych przedsiębiorstw, zakładów pracy,
Przestrzenno-środowiskowy	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny niektórych elementów infrastruktury drogowej. • Niski poziom wyposażenia gospodarstw domowych w infrastrukturę kanalizacyjną i gazową,

Źródło: Opracowanie własne

7.6. Wyzwania

Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT i określonych najważniejszych problemów i barier rozwojowych gminy Łęczycza, określone zostały kluczowe wyzwania jakie stoją przed gminą Łęczycza, aby przeciwdziałać wskazanym problemom i barierom oraz w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju:

PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁĘCZYCA NA LATA 2023-2030 ORAZ KIERUNKI INTERWENCJI ROZWOJU GMINY

8.1 Misja i wizja

Wizję, określającą w jaki sposób przyjęta polityka prorozwojowa wpłynie na Gminę, jak ją zmieni i jaka się ona stanie po jej wprowadzeniu, sformułowano następująco:

***Gmina Łęczyca przyjazna przestrzeń dla mieszkańców
i przedsiębiorców realizująca wyzwania zrównoważonego rozwoju***

W ramach wizji ujęto podstawowe założenie strategiczne, określające, iż rozwój będzie prowadzony w sposób zrównoważony, skupiony zarówno na poprawie jakości życia mieszkańców, jak również zapewniającym atrakcyjne i bezpieczne warunki zamieszkania i rozwoju dla mieszkańców i przedsiębiorców. Podkreślono, iż konieczne jest wykorzystanie posiadanych zasobów i walorów, które zidentyfikowano i opisano w diagnozie strategicznej. Dzięki oparciu polityki prorozwojowej o zasadę zrównoważonego rozwoju, przedsięwzięcia strategiczne będą miały na celu takie wykorzystanie istniejącego potencjału Gminy i wewnętrznych czynników rozwojowych, by nie zostały one nadmiernie eksploatowane, lecz oddziaływały na sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną Gminy w sposób długofalowy. Doprowadzi to do trwałego zwiększenia jakości życia, poprawy funkcjonowania otoczenia gospodarczego oraz funkcjonalnego zagospodarowania gminnej przestrzeni. Wizja ta jest zgodna ze strategiczną wizją całego regionu, w której główny nacisk położono na zrównoważony rozwój województwa, z racjonalnym wykorzystaniem specyfiki społeczno-gospodarczej i zasobów środowiska.

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie gminnej polityki prorozwojowej, koordynowanie wszystkich jej interesariuszy oraz wdrożenie Strategii Rozwoju jest Gmina Łęczyca. Misję Gminy określono jako:

Rozwój Gminy w harmonii z dziedzictwem kulturowo przyrodniczym zapewniający atrakcyjną i wysoką jakość życia mieszkańców.

Z misji gminy Łęczyca wynika dążenie do wypełnienia potrzeb wspólnoty oraz tworzenia warunków i przestrzeni dla harmonijnego rozwoju w oparciu o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze gminy. Istotą działań podejmowanych przez samorząd gminny jest poprawa odporności terytorium w wielu wymiarach integrując inwestycje i działania tak, by zapewnić bezpieczeństwo, wysoką jakość przestrzeni, usług publicznych i warunków do rozwoju osobistego i wspólnoty.

Podkreślić należy konieczność wzmocnienia więzi i relacji, stanowiących podstawę dla przepływu wiedzy, informacji i innowacji w gminie zarówno w ujęciu wewnętrznym (samorząd–wspólnota) jak i zewnętrznym (gmina – otoczenie).

Wizja, misja oraz przyjęte zasady wdrażania przedsięwzięć strategicznych gwarantują odpowiednie ukierunkowanie polityki rozwoju na terenie Gminy.

8.2 Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Cele strategiczne rozwoju, kierunki działań i wskaźniki osiągnięcia celów

Wnioski z opracowanej *Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Łęczycza* oraz z przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami Gminy stały się podstawą dla opracowania części programowej *Strategii*, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego.

Plan operacyjny *Strategii* składa się z trzech priorytetów:

- Społeczeństwo,
- gospodarka
- przestrzeń i środowisko.

CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne grupują długofalowe, trwałe efekty wdrażanych przedsięwzięć strategicznych i opisują ich oddziaływanie na proces rozwoju w przyjętym horyzoncie czasowym. Zostały wyznaczone na bazie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego, są konsekwencją przyjętej wizji i obranych zasad polityki rozwoju. Zgodnie z założeniami, ich realizacja prowadzić będzie do poprawy poziomu rozwoju gospodarczego i jakości życia lokalnej społeczności. Zaproponowane poniżej cele rozwoju Gminy Łęczycza są konsekwencją zidentyfikowanych wyzwań rozwoju. Tworzą one spójny i wzajemnie uzupełniający się układ, w którym efekty jednych celów generują i wzmacniają efekty realizacji innych.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Łęczycza i wykonaną na jej podstawie analizę SWOT, sformułowane zostały cele strategiczne i operacyjne. Zgodnie z logiką cele strategiczne odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie przeprowadzonej analizy Gminy oraz konsultacji społecznych (ankietyzacji). Głównym argumentem przemawiającym za opracowaniem *Strategii*, jest możliwość planowanego realizowania zadań mających na celu wykreowanie jak najlepszych warunków dla rozwiązywania najbardziej naglących problemów. Niezwykle istotne jest także osiągnięcie najbardziej pożądaných, z punktu widzenia społeczności lokalnej efektów, przy jednoczesnym wykorzystaniu dostępnych zasobów naturalnych, finansowych, organizacyjnych i ludzkich.

Struktura celów strategicznych:

Cel strategiczny I.

Jakość życia mieszkańców stanowią możliwości podejmowania aktywności społecznej i korzystania z oferty usług dostosowanej do potrzeb i problemów każdego z mieszkańców. Mając na względzie wyzwania demograficzne stojące przed gminą Łęczycza, kluczowe w rozwoju społecznym są obszary: zdrowia publicznego oraz pomocy społecznej. Dodatkowo, czynnikami poprawiającymi komfort życia mieszkańców są dostęp do oferty kulturalnej, sportowej czy rekreacyjnej. Jako uzupełniające działania, stymulujące poprawę konkurencyjności w zakresie zamieszkiwania, są usługi opieki nad dziećmi do 3 lat i edukacji. W zapewnianiu odpowiedniej jakości usług społecznych ważne są potrzeby wszystkich mieszkańców gminy, a także poszczególnych grup kategoryjnych mieszkańców. Trendy demograficzne pokazują, że wyzwaniem rozwojowym stojącym przed gminą jest starzenie się społeczeństwa i konieczność dostosowania usług społecznych do potrzeb osób o szczególnych potrzebach, chorych i z niepełnosprawnością.

Ważnym elementem rozwoju społecznego jest wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców i zwiększenie ich zaangażowania w życiu gminy. Aktywizacja społeczna ma na celu kształtowanie postawy współdziałania i samoorganizacji mieszkańców, wzmacniając więzi społeczne i kapitał społeczny gminy, zwiększa umiejętności mieszkańców do radzenia sobie w trudnych życiowo sytuacjach, a docelowo wspiera zdolności do podejmowania aktywności gospodarczej. W tym obszarze rozwój usług społecznych może wykorzystywać ekonomię społeczną jako narzędzie rozwoju włączającego.

Działania skupione wokół rozwoju społecznego obejmować będą zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, jak i programy społeczne i nieinwestycyjne działania rozwojowe.

Cel strategiczny II.

Rozwój sfery gospodarczej na bazie posiadanych zasobów i potencjału skupia cele operacyjne i przedsięwzięcia, które będą wywierać trwałe, długofalowe efekty na sferę gospodarczą. Zakłada się, że przedsięwzięcia wdrożone w ramach tego celu w długim okresie doprowadzą do wzrostu aktywności gospodarczej i inwestycyjnej oraz rozwoju przedsiębiorczości.

Rolniczy charakter gminy dostarcza wysokiej jakości produktów rolnych, które mogą samodzielnie być przedmiotem sprzedaży oraz stanowić podstawę do rozwoju przetwórstwa i sektora rolno-spożywczego. Dodatkowo, gmina dysponuje cennymi walorami przyrodniczymi, które z jednej strony należy chronić, a z drugiej strony udostępniać na specjalnych zasadach dla celów turystycznych, edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych.

Rozwój gospodarczy powinien opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju, co w praktyce oznacza dążenie do równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami ochrony środowiska. W tym zakresie ważna jest poprawa jakości świadczonych usług komunalnych i infrastruktury sieciowej, zapewniających zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. Podejmowane działania inwestycyjne oraz wdrażane programy, wspierając powinny dostosowanie lokalnych gospodarstw rolnych do wyzwań rynkowych, a także wspomagać rozwój działalności okołorolniczej, stwarzającej warunki dywersyfikacji źródła dochodów gospodarstw rolnych. Budowa i modernizacja elementów infrastruktury technicznej oraz społecznej wpływa na poprawę warunków środowiskowych i zdrowotnych oraz wzrost atrakcyjności tych terenów dla zewnętrznych przedsiębiorców, co przyczynia się do wzrostu liczby nowych mieszkańców. Jakość życia na obszarach wiejskich coraz bardziej będzie zależała od zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiskowymi. W tym zakresie ważne jest gospodarowanie zasobami wód, troska o jakość powietrza oraz ochronę ziemi.

Współcześnie, niezbędnym elementem zintegrowanego rozwoju jest tworzenie warunków do rozwoju innowacji oraz zapewnienie dostępności do usług cyfrowych. Budowanie standardu inteligentnej wsi, powinno opierać się na lokalnych potrzebach i będzie wspierać tworzenie miejsc pracy i rozwój gospodarczy wsi. Niską mobilność zawodową mieszkańców wsi oraz deficyty wykształcenia można zniwelować poprzez wzrost kompetencji cyfrowych mieszkańców i dostępności do usług smart i Internetu. Transfer nowych technologii i innowacji do lokalnej gospodarki, przełoży się na rozwój nowych sektorów gospodarki tj. biogospodarka, zielona gospodarka, OZE, gospodarka społeczna. Przyjmuje się, że rozwój zielonej gospodarki będzie się opierał na transformacji dziesięciu kluczowych sektorów, tj.: rolnictwo, budownictwo, energetyka, rybołówstwo, leśnictwo, przemysł energetyczny, turystyka, transport, gospodarka odpadami i gospodarka zasobami wodnymi.

Cel strategiczny II został tak sformułowany, by podkreślić istotność wykorzystania posiadanych przez Gminę zasobów do poprawy funkcjonowania lokalnej gospodarki. Strategicznie prowadzone działania w sferze gospodarczej umożliwią pełniejsze wykorzystanie posiadanego przez gminę potencjału oraz ułatwia stworzenie kompleksowego, komplementarnego planu działań skoncentrowanego na kreowaniu pożądanych zjawisk gospodarczych.

Cel strategiczny III.

Podstawą działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców jest troska, przejawiająca się w dostosowaniu warunków inwestowania do zdiagnozowanych wyzwań i trendów rozwojowych oraz zapewnienie odpowiedniej spójności między organizowaniem przestrzeni publicznej - wspierającej funkcjonalnie rozwój społeczny i gospodarczy, a troską o środowisko naturalne. Ład przestrzenny uwzględniający godzenie wymagań społecznych, gospodarczych, technicznych, funkcjonalnych i kulturowych ze środowiskiem naturalnym, stanowi podstawy idei zrównoważonego rozwoju.

W obszarze tym ważne jest skoncentrowanie się na dwóch poziomach: relacji zewnętrznych poprzez wzmocnienie spójności komunikacyjnej z otoczeniem, stanowiącej warunek brzegowy rozwoju obustronnych relacji na linii miasto – wieś oraz relacji wewnętrznych skupionych na poprawie bezpieczeństwa publicznego, w tym ruchu drogowego i funkcjonalności przestrzennej gminy. Powiązanie funkcjonalne obszarów wiejskich z małymi miastami zapobiegać może deficytom w rozwoju infrastruktury i w dostępie do usług publicznych na obszarach wiejskich.

W ramach realizacji celu strategicznego mieszczą się wszelkie działania odnoszące się do odnowy wsi, w tym estetyzacja przestrzeni publicznych. Działania te będą uwzględniały aspekty społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne, środowiskowe (w tym kwestie związane z adaptacją do zmian klimatu).

W wymiarze celu strategicznego znajdować się będą również przedsięwzięcia odnoszące się do warunków klimatycznych i ochrony zasobów środowiska. Wyzwaniem zrównoważonego rozwoju jest podejmowanie na poziomie lokalnym działań wspierających proces adaptacji i przeciwdziałania zmianom klimatu, i na tej płaszczyźnie tworzenie warunków do kształtowania przestrzeni przyjaznej mieszkańcom. Lokalna gospodarka - działalność rolnicza jest szczególnie wrażliwa na zmiany klimatyczne przejawiające się coraz większą niestabilnością warunków pogodowych i gwałtownymi zjawiskami atmosferycznymi.

Cele szczegółowe:

Cele strategiczne		
I. Rozwój społeczny Gminy łączyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym	II. Rozwój gospodarczy Gminy łączyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy	III. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby mieszkańców i środowiska naturalnego
Cele operacyjne		
I.1. Zwiększenie dostępności do usług społecznych dedykowanych osobom	II.1. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej, w tym modernizacji gospodarstw rolnych i	III.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego

starszym i o specjalnych potrzebach	działalności okołorolniczej, np. przez rozwój rolnictwa społecznego	
I.2. Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży.	II.2. Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze	III.2 Odnowa wsi oraz poprawa bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznych
I.3. Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców	II.3. Poprawa jakości usług komunalnych i warunków prowadzenia działalności gospodarczej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego	III.3 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom
I.4. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i budowania oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania	II.4. Prowadzenie działań promocyjnych wspierających rozwój gospodarczy i rozwój zdolności współpracy w wymiarze terytorialnym	
I.5. Wsparcie inicjatyw oddolnych i warunków rozwoju kapitału społecznego gminy		
OSI I	OSI II	OSI III

I. Rozwój społeczny Gminy Łęczyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym

Cel operacyjny I.1. Zwiększenie dostępności do usług społecznych dedykowanych osobom starszym i o specjalnych potrzebach

Cel grupuje zadania, które będą podejmowane na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (takich jak osoby z niepełnosprawnościami, osoby w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej, osoby starsze), ich aktywizacji oraz integracji społecznej. Cel będzie realizowany poprzez działania inwestycyjne jak i miękkie obejmujące m.in. zapewnienie usług specjalistycznych czy opieki.

Cel operacyjny I.2. Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży.

Wzrost kapitału ludzkiego i wykształcenie przyszłych pokoleń społecznego jest warunkiem koniecznym do funkcjonowania w nowoczesnych uwarunkowaniach technologicznych i zapewnienia długofalowego rozwoju gminy. Cel ten zakłada poprawę jakości kształcenia młodzieży poprzez odpowiednie wyposażenie szkół jak i organizację pozaszkolnych zajęć edukacyjnych, sportowych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży. Ważnym elementem jest również zapewnienie opieki najmłodszym dzieciom. Cel zakłada rozwój kluczowych

kompetencji oraz szkolnictwa, które są warunkiem kształtowania nowych, elastycznych postaw adaptowalnych dla zmieniających się warunków otoczenia.

Cel operacyjny I.3. Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców

Ważne w dobrze funkcjonującym społeczeństwie jest balans pomiędzy pracą i wypoczynkiem. Podejmowane w tym kierunku działania powinny uwzględniać oczekiwania osób ze szczególnymi potrzebami, możliwość zabawy i wypoczynku połączonego z edukacją ekologiczną. Rozwijać powinna się także infrastruktura rekreacyjna i oferta spędzania wolnego czasu ukierunkowana na potrzeby mieszkańców. To może z uwagi na posiadane walory przyrodnicze i krajobrazowe przyczynić się do rozwoju turystyki.

Cel operacyjny I.4. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i budowania oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania

Wzmocnienie lokalnej tożsamości w oparciu o walory historyczne i kulturowe będzie ważnym elementem realizacji strategii. Odbywać się to będzie poprzez wsparcie instytucji działających w sferze kulturalnej jak również lokalnych grup. Takie działania będą wpływać na poczucie przynależności do lokalnej społeczności.

Cel operacyjny I.5. Wsparcie inicjatyw oddolnych i warunków rozwoju kapitału społecznego gminy

Cel zakłada realizację przedsięwzięć, mających na celu wsparcie oddolnych inicjatyw, kreowanie lokalnych liderów itp. Wszelkie działania w tym zakresie pozwolą zarówno na wspieranie indywidualnego rozwoju, jak też na integrację lokalnej społeczności, co jest szczególnie ważne na obszarach wiejskich. Działania tego typu pozwalają na angażowanie mieszkańców w organizację i udział w różnorodnych przedsięwzięciach, co jeszcze bardziej wzmocnia więzi społeczne i zachęca do czynnego udziału w życiu lokalnej społeczności.

II. Rozwój gospodarczy Gminy Łęczyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy

Cel operacyjny II.1. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej, w tym modernizacji gospodarstw rolnych i działalności okołorolniczej, np. przez rozwój rolnictwa społecznego

Dywersyfikacja źródeł dochodów jest bardzo ważna na obszarach typowo rolniczych. Cel ten będzie realizowany poprzez różnego rodzaju działania przyczyniające się do podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w rolnictwie, jak również prowadzenie kampanii edukacyjnej związanej z promocją drobnej wytwórczości, rzemiosła i małego przetwórstwa. Tego typu działania w dłuższej perspektywie będą się przyczyniać do tworzenia nowych miejsc pracy na terenie gminy. Ponadto cel ten będzie również realizowany poprzez działania mające na celu modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych, poprawę wydajności, rozwój współpracy pomiędzy grupami producenckimi. Wsparcie będzie również udzielane w budowie lokalnych

rynków rolno-spożywczych oraz w tworzeniu gospodarstw ekologicznych i produkcji żywności ekologicznej. Rozwój ten będzie przebiegał z uwzględnieniem działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszeniu niedoboru wody.

Cel operacyjny II.2. Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze

Turystyka nie jest jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki Gminy Łęczycza. Biorąc jednak pod uwagę jej położenie geograficzne i komunikacyjne może się to zmienić. Aby jednak mieszkańcy i turyści mogli czerpać większe korzyści z przyrody i bogatej historii gminy konieczny jest rozwój bazy noclegowej oraz dywersyfikacja oferty rekreacyjnej i spędzania wolnego czasu.

Cel operacyjny II.3. Poprawa jakości usług komunalnych i warunków prowadzenia działalności gospodarczej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego

Wyposażenie obszaru w infrastrukturę techniczną jest bezpośrednio odczuwane przez mieszkańców, z tego względu rozwój tej infrastruktury należy do najczęściej postulowanych celów strategicznych. Odpowiednio rozwinięta infrastruktura, m. in. w postaci sieci wodociągowej i kanalizacyjnej umożliwi zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych. Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury telekomunikacyjnej wpłynie również na podniesienie jakości życia. Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego celu zakładają osiągnięcie trwałej, długookresowej poprawy jakości infrastruktury technicznej, ochrony środowiska co w istotnym stopniu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców oraz poprawy funkcjonowania sfery gospodarczej i społecznej.

Cel operacyjny II.4. Prowadzenie działań promocyjnych wspierających rozwój gospodarczy i rozwój zdolności współpracy w wymiarze terytorialnym

W ramach celu operacyjnego zakłada się realizację przedsięwzięć, które pozwolą na wzrost aktywności gospodarczej obszaru, sprzyjanie rozwojowi przedsiębiorczości oraz poprawę atrakcyjności obszaru Gminy dla inwestorów zewnętrznych.

Podejmowane działania w zakresie rozwoju lokalnej gospodarki oraz oferty turystycznej, aby przynosić wymierne efekty, muszą zostać odpowiednio wypromowane. Z tego względu planuje się kontynuację oraz podjęcie szeregu nowych działań mających na celu zapoznanie odpowiednich grup interesariuszy z przygotowaną dla nich ofertą i możliwościami rozwoju. Postępujący rozwój technologiczny wymusza na lokalnych władzach konieczność modyfikacji stosowanych obecnie i tworzenia nowych kanałów promocji, w tym wykorzystania środków masowego przekazu, mediów społecznościowych, stron internetowych i różnego rodzaju aplikacji. Jednocześnie musi być ona spersonalizowana i trafiać do ściśle określonych grup, zainteresowanych danym rodzajem działalności.

III. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby mieszkańców i środowiska naturalnego

Cel operacyjny III.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego

Jakość skomunikowania Gminy z innymi ośrodkami na terenie województwa stanowić będzie w przyszłości podstawę dla jej dalszego rozwoju gospodarczego oraz społecznego z uwagi na atrakcyjność turystyczną tego obszaru. Sieć drogowa na terenie Gminy będzie sukcesywnie modernizowana w celu polepszenia jej stanu technicznego. Zwiększeniu bezpieczeństwa oraz komfortu użytkowania dróg służyć będzie rozbudowa systemu ścieżek pieszo-rowerowych oraz modernizacja źródeł oświetlenia w poszczególnych miejscowościach na terenie Gminy.

Cel operacyjny III.2 Odnowa wsi oraz poprawa bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznych

Na atrakcyjność obszaru wpływa zagospodarowanie przestrzeni publicznej, poprawiające estetykę miejscowości. Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego celu zakładają rewitalizację przestrzeni publicznej, poprawę bezpieczeństwa oraz likwidację barier architektonicznych. Działania realizowane w tym zakresie będą miały na celu ochronę dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu gminy, kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych.

Te działania w istotnym stopniu przyczynią się do podniesienia jakości życia mieszkańców oraz poprawy funkcjonowania sfery gospodarczej i społecznej.

Cel operacyjny III.3 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

Zasoby środowiska naturalnego Gminy są narażone na ryzyko degradacji zarówno z powodu czynników wewnętrznych (np. problemy z odprowadzaniem ścieków, ogrzewanie budynków za pomocą nieefektywnych, emitujących duże ilości zanieczyszczeń źródeł ciepła), jak też z przyczyn zewnętrznych, do których należą m.in. globalne problemy związane z pogarszaniem stanu środowiska i zmiany klimatyczne. W ramach celu operacyjnego zakłada się podjęcie działań mających na celu utrzymanie czystości środowiska naturalnego i walorów przyrodniczo-krajobrazowych Gminy, by możliwe było ich racjonalne wykorzystanie w procesie zrównoważonego rozwoju.

Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych

Kierunki działań oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków podejmowanych przez Gminę Łęczyca oraz jej partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Odpowiadają na pytanie „co jest do zrobienia?”, a także służą realizacji założonych celów i są podstawą wdrażania strategii. Strategia powinna określać kierunki działań lub tam gdzie to jest możliwe, konkretne działania.

I. Rozwój społeczny Gminy Łęczyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym

Cel operacyjny I.1. Zwiększenie dostępności do usług społecznych dedykowanych osobom starszym i o specjalnych potrzebach

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozwój działalności instytucji i usług wspierających seniorów i opiekę nad osobami zależnymi, tj.: klub seniora, usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania,
- rozwój usług asystenckich, gospodarstw opiekuńczych, gospodarstw społecznych, z wykorzystaniem instrumentu ekonomii społecznej,
- zapewnienie usług specjalistycznych / poradnictwa w formie pomocy psychologicznej, prawnej, pielęgniarek, rehabilitantów, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
- zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy Łęczyca, w tym realizacja programów profilaktyki zdrowotnej,

Cel operacyjny I.2. Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży.

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozwój form opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat na terenie gminy Łęczyca,
- wzrost dostępności i jakości usług opieki przedszkolnej na terenie gminy Łęczyca,
- poprawa jakości kształcenia w gminie Łęczyca przez wzrost dostępności do dodatkowych zajęć edukacyjnych ukierunkowanych m.in. na rozwój kompetencji kluczowych, umiejętności społecznych, cyfryzacji edukacji oraz usług edukacyjnych dla dzieci o szczególnych potrzebach,
- zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych dla dzieci, zarówno na poziomie szkolnym, jak i przedszkolnym poprzez zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych;
- organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych, sportowych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży;
- poprawa jakości kształcenia w gminie Łęczyca przez przygotowanie nauczycieli do wykorzystania narzędzi cyfrowych w nauczaniu,
- poprawa infrastruktury dydaktyczno - sportowej szkół podstawowych z terenu gminy Łęczyca oraz tworzenie warunków dla poprawy jakości kształcenia.

Cel operacyjny I.3. Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- utworzenie stref rekreacji dla mieszkańców gminy Łęczyca, z elementami edukacji przyrodniczej place zabaw (w tym zielone place zabaw),
- budowa szlaków pieszych, rowerowych, nordic walking z elementami edukacji kulturowo - przyrodniczej, wykorzystujących potencjał przyrodniczy gminy Łęczyca,

Cel operacyjny I.4. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i budowania oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozwój oferty kulturalnej wspierającej tożsamość lokalną i integrację mieszkańców gminy Łęczyca,
- działania na rzecz zwiększenia aktywności lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych;
- modernizacja i zakup wyposażenia do świetlic wiejskich zlokalizowanych w budynkach OSP wspierającego budowanie oferty kulturalnej dla mieszkańców gminy Łęczyca,
- budowanie poczucia przynależności do lokalnej społeczności, kultywowanie tradycji, zachowanie pamięci o lokalnej historii,
- wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej i wspólnotowości przez rozwój infrastruktury i zakup wyposażenia dla Gminnej Biblioteki Publicznej z siedzibą w Siedlcu.

Cel operacyjny I.5. Wsparcie inicjatyw oddolnych i warunków rozwoju kapitału społecznego gminy

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- wzmocnienie kompetencji społecznych i umiejętności organizacyjnych lokalnych liderów,
- wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców,
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych i współpraca z nimi;
- promocja wolontariatu wśród młodzieży,
- rozwój usług aktywizujących mieszkańców gminy Łęczyca w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami

II. Rozwój gospodarczy Gminy Łęczyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy

Cel operacyjny II.1. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej, w tym modernizacji gospodarstw rolnych i działalności okołorolniczej, np. przez rozwój rolnictwa społecznego

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych i doradztwo zawodowe mieszkańców gminy Łęczyca, umożliwiające łączenie pracy zawodowej z aktywnością w rolnictwie,
- rozwój poradnictwa biznesowego świadczącego profesjonalne usługi dla przedsiębiorców i gospodarstw rolnych,
- rozwój szkoleń i doradztwa zawodowego dla młodzieży na potrzeby lokalnego rynku pracy,
- prowadzenie kampanii edukacyjnej związanej z promocją drobnej wytwórczości, rzemiosła i małego przetwórstwa,
- promocja produktów lokalnych dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi np. kołami gospodyń wiejskich;

- wsparcie przedsiębiorców w rozwoju działalności gospodarczej i tworzeniu nowych miejsc pracy.
- modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych, w tym rodzinnych, m.in. poprzez poprawę struktury obszarowej (scalenia gruntów), wsparcie specjalizacji produkcji rolnej,
- poprawę wydajności i dostosowanie do zmieniających się warunków rynkowych oraz wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego, w tym wykorzystanie odpadów rolnych oraz odpadów i pozostałości z sektora spożywczego,
- wzmocnienie procesów integracji poprzez rozwój kooperacji między producentami, ułatwienie organizacji rolników w grupy producentów rolnych, wzmacnianie powiązań gospodarstw rolnych z zakładami przetwórstwa rolno-spożywczego, skracanie łańcuchów dostaw,
- wspieranie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich,
- wspieranie tworzenia gospodarstw ekologicznych oraz produkcji żywności wysokiej jakości: ekologicznej, tradycyjnej, regionalnej,
- wsparcie budowy i modernizacji lokalnych rynków rolno-spożywczych i targowisk oraz wspieranie krótkich łańcuchów dostaw,
- promocja i wspieranie dystrybucji produktów lokalnych i tradycyjnych,
- wspieranie tworzenia zrównoważonego i konkurencyjnego przemysłu rolno-spożywczego,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, w tym stosowanie upraw roślin bardziej odpornych na susze; przebudowa systemów melioracyjnych odwadniających na odwadniająco-nawadniające wraz z uwzględnieniem systemu małej retencji; międzyplonów; utrzymywanie istniejących oraz tworzenie nowych ostoi różnorodności biologicznej (m.in. miedze, sady z tradycyjnymi odmianami drzew owocowych); zastosowanie Internetu Rzeczy;
- redukcja emisji gazów cieplarnianych ze źródeł rolniczych.

Cel operacyjny II.2. Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- wsparcie edukacyjne i doradcze w zakresie tworzenia gospodarstw: edukacyjnych, przygodowych, wiosek tematycznych, ośrodków zajmujących się animacją kultury,
- programy aktywizacji gospodarczej i wsparcia na rzecz prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o lokalne zasoby,
- wspieranie rozwoju agroturystyki.

Cel operacyjny II.3. Poprawa jakości usług komunalnych i warunków prowadzenia działalności gospodarczej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej wraz z monitoringiem systemu,
- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
- dostosowanie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych poprzez rozwój infrastruktury,
- wspieranie utrzymania, rozbudowy i budowy liniowych elementów sieci światłowodowych,
- współpraca z operatorami w zakresie rozbudowy sieci gazociągowej;
- usuwanie wyrobów zawierających azbest z obiektów użyteczności publicznej i zabudowy jednorodzinnej.

Cel operacyjny II.4. Prowadzenie działań promocyjnych wspierających rozwój gospodarczy i rozwój zdolności współpracy w wymiarze terytorialnym.

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozwój terenów inwestycyjnych,
- promocja gospodarcza Gminy Łęczycza w zakresie oferty inwestycyjnej,
- promocja działalności gospodarczej zwiększających mobilność mieszkańców, tj. telepieka, usługi transportu door - to door.

III. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby mieszkańców i środowiska naturalnego

Cel operacyjny III.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- poprawa dostępności komunikacyjnej przez modernizację sieci dróg gminnych i powiatowych,
- budowa mostów, przepustów na terenie gminy
- tworzenie bezpiecznych przejść dla pieszych, z modernizacją oświetlenia przejść,
- rozbudowa ciągów pieszych, chodników,
- budowa miejsc postojowych wraz z montażem stojaków rowerowych,

Cel operacyjny III.2. Odnowa wsi oraz poprawa bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznych

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Łęczycza,
- modernizacja skwerów wraz z elementami zieleni publicznej,

- likwidacja barier architektonicznych,
- odnowa przestrzeni publicznej;
- ochrona dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu gminy, kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy wpisanych w kontekst krajobrazowy,

Cel operacyjny III.3. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

Kierunki działań w ramach celu operacyjnego:

- wdrażanie działań adaptacyjnych i mitygacyjnych z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury w przestrzeni publicznej i na obiektach użyteczności publicznej Gminy Łęczyca,
- tworzenie stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Gminy Łęczyca
- wdrażanie programów edukacji ekologicznej w szkołach i wśród mieszkańców gminy.
- promocja rozwiązań komunikacji bez samochodu przez rozwój sieci ścieżek rowerowych wzmacniających dostępność komunikacyjną gminy,
- edukacja w zakresie wdrażania działań służących przeciwdziałaniu i adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony zasobów wodnych.
- montaż zbiorników na wodę opadową w zabudowie jednorodzinnej i przy obiektach użyteczności publicznej
- ograniczenie emisji powierzchniowej, w tym m.in. termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła na proekologiczne w budynkach użyteczności publicznej i prywatnych,
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, np. kolektory słoneczne, fotowoltaika, pompy ciepła, ekologiczne kotły grzewcze.
- rozwój systemu ratownictwa poprzez zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych dla Ochotniczych Straży Pożarnych,
- kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa (SOCh), którego strategicznym elementem w gminie Łęczyca jest Obszar Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej,
- utrzymanie istniejących form ochrony przyrody wraz z ochroną wzbogacaniem i odtwarzaniem różnorodności biologicznej,
- zagospodarowanie wody opadowej w miejscu jej powstawania, w tym zastosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie;
- realizacja inwestycji przeciwpowodziowych i racjonalne gospodarowanie obszarami zagrożenia powodziowego,
- wprowadzanie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji,
- unikanie „betonowania” przestrzeni – stosowanie powierzchni przepuszczalnych, powierzchni ażurowych.

Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa

Strategia Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 wpisuje się w ustalenia nadrzędnego dokumentu na poziomie regionalnym, jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Poniżej wykazano spójność celów zdefiniowanych w niniejszej Strategii z celami określonymi w strategii na szczeblu wojewódzkim.

Tabela 50 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 ze Strategią rozwoju województwa – Łódzkie 2030

Strategia Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023 – 2030	Strategia rozwoju województwa - Łódzkie 2030
Cel strategiczny I Rozwój społeczny Gminy Łęczyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym	Sfera Gospodarcza – Cel Strategiczny: Nowoczesna I Konkurencyjna Gospodarka Sfera Społeczna – Cel Strategiczny: Obywatelskie Społeczeństwo Równych Szans
Cel operacyjny I.1. Zwiększenie dostępności do usług społecznych dedykowanych osobom starszym i o specjalnych potrzebach	Cel operacyjny 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Cel operacyjny 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego
Cel operacyjny I.2. Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży.	Cel operacyjny 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego
Cel operacyjny I.3. Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców	Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego
Cel operacyjny I.4. Wzmocnienie lokalnej tożsamości i budowania oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania	Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego
Cel operacyjny I.5. Wsparcie inicjatyw oddolnych i warunków rozwoju kapitału społecznego gminy	Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego
Cel strategiczny II Rozwój gospodarczy Gminy Łęczyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy	Sfera Gospodarcza – Cel Strategiczny: Nowoczesna I Konkurencyjna Gospodarka Sfera Społeczna – Cel Strategiczny: Obywatelskie Społeczeństwo Równych Szans Sfera Przestrzenna – Cel Strategiczny: Atrakcyjna I Dostępna Przestrzeń
Cel operacyjny II.1. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej, w tym modernizacji gospodarstw rolnych i działalności okołorolniczej, np. przez rozwój rolnictwa społecznego	Cel operacyjny 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego Cel operacyjny 1.4. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności
Cel operacyjny II.2. Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji	Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego

wykorzystującej lokalnej zasoby kulturowe i przyrodnicze	
Cel operacyjny II.3. Poprawa jakości usług komunalnych i warunków prowadzenia działalności gospodarczej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego	Cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska
Cel operacyjny II.4. Prowadzenie działań promocyjnych wspierających rozwój gospodarczy i rozwój zdolności współpracy w wymiarze terytorialnym	Cel operacyjny 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP
Cel strategiczny III Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby mieszkańców i środowiska naturalnego	Sfera Przestrzenna – Cel Strategiczny: Atrakcyjna I Dostępna Przestrzeń
Cel operacyjny III.1 Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego	Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej
Cel operacyjny III.2 Odnowa wsi oraz poprawa bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznych	Cel operacyjny 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu
Cel operacyjny III.3 Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom	Cel operacyjny 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska

Źródło: Opracowanie własne

Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Rezultaty są bezpośrednim efektem planowanych do realizacji działań strategicznych. Opisują zmiany, jakie mają zostać wywołane dzięki wdrażanym przedsięwzięciom. Z uwagi na fakt, iż muszą być one mierzalne i weryfikowalne, określa się je w ujęciu wskaźnikowym.

Określono, iż planowane do realizacji w ramach strategii przedsięwzięcia przyczynią się do osiągnięcia następujących rezultatów:

Oczekiwany rezultat planowanych działań	Wskaźnik produktu	Wartość bazowa (2021 r).	Wartość docelowa (2030 r.)
Sfera społeczna			
Zwiększenie dostępności do usług społecznych dedykowanych osobom starszym i o	liczba nowych przedsięwzięć adresowanych do seniorów (szt.)	0	2
	liczba nowych usług społecznych (szt.),	0	2
	liczba wybudowanych obiektów infrastruktury społecznej (szt.)	0	1

specjalnych potrzebach	liczba mieszkańców korzystających z nowych usług społecznych (os.),	0	30
	liczba zmodernizowanych/doposażonych obiektów infrastruktury społecznej (szt.)	0	1
Poprawa jakości opieki i kształcenia dzieci i młodzieży.	liczba placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3 (szt.)	0	1
	liczba zmodernizowanych/doposażonych placówek oświatowych (szt.)	2	3
Rozwój oferty aktywnego wypoczynku mieszkańców	liczba nowych i zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych (szt.)	2	5
	Liczba utworzonych stref rekreacji dla mieszkańców (szt.)	0	1
	liczba wybudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej (szt.),	1	2
Wzmocnienie lokalnej tożsamości i budowania oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania	liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Gminę Łęczyca	1	3
	liczba zmodernizowanych i/lub wyposażonych obiektów wykorzystywanych na cele kulturalne (szt.),	0	1
Wsparcie inicjatyw oddolnych i warunków rozwoju kapitału społecznego gminy	liczba nowych przedsięwzięć integracyjnych mieszkańców (szt.)	0	2
	liczba organizacji pozarządowych i grup nieformalnych (szt.),	28	28
	liczba oddolnych inicjatyw realizowanych przez mieszkańców (szt.),	4	10
Sfera gospodarcza			
Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej, w tym modernizacji gospodarstw rolnych i działalności okołorolniczej, np. przez rozwój rolnictwa społecznego	liczba działań ukierunkowanych na wsparcie rozwoju przedsiębiorczości (szt.),	0	2
	liczba podjętych działań edukacyjnych w zakresie małego przetwórstwa, rzemiosła i drobnej wytwórczości (szt.)	0	2
Wzmacnianie znaczenia w gospodarce gminy turystyki i rekreacji wykorzystującej lokalnej zasoby	liczba działań na rzecz edukacji i doradztwa rozwoju przedsiębiorczości opartej o zasoby kulturowe i przyrodnicze (szt.),	0	3
	liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gminy (szt.)	580	630

kulturowe i przyrodnicze			
Poprawa jakości usług komunalnych i warunków prowadzenia działalności gospodarczej z poszanowaniem stanu środowiska naturalnego	udział osób korzystających z sieci wodociągowej w liczbie ludności ogółem (%)	93,7%	97%
	udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w liczbie ludności ogółem (%)	0,6 %	0,6 %
	udział osób korzystających z sieci gazowej w liczbie ludności ogółem (%)	1,5	3%
	liczba nowo zamontowanej infrastruktury OZE (szt.)	407	700
	liczba wdrożonych rozwiązań poprawiających warunki prowadzenia działalności gospodarczej, sprzyjających ochronie środowiska naturalnego (szt.)	0	1
	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych (kg)	61 340	63 000
Prowadzenie działań promocyjnych wspierających rozwój gospodarczy i rozwój zdolności współpracy w wymiarze terytorialnym	liczba przedsięwzięć promujących gminę jako obszar atrakcyjny dla inwestorów (szt.)	0	2
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych (ha)	15	15
Strefa przestrzenna			
Poprawa dostępności komunikacyjnej i poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego	długość rozbudowanych/zmodernizowanych dróg (km),	8	20
	liczba przebudowanych mostów i przepustów (szt.)	0	1
	długość wybudowanych ciągów pieszych (km),	8	10
	ilość infrastruktury poprawiającej stan bezpieczeństwa pieszych (szt.)	0	2
Odnowa wsi oraz poprawa bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni publicznych	liczba działań poprawiających ład i estetyzujących przestrzeń Gminy Łęczycza (szt.)	0	4
	liczba zrealizowanych przedsięwzięć odnowy przestrzeni publicznej (szt.)	0	2
	liczba odnowionych miejsc i obiektów zabytkowych (szt.)	2	4
	liczba budynków użyteczności publicznej, w których zlikwidowano bariery architektoniczne (szt.)	2	4

Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom	liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt.)	1	2
	liczba wdrożonych działań adaptacyjnych i mitygacyjnych, wykorzystujących zieloną i niebieską infrastrukturę (szt.)	2	4
	liczba utworzonych stacji ładowania samochodów elektrycznych (szt.)	0	3

Wskaźniki zostały przyporządkowane do planowanych podstawowych efektów dla każdej ze sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzennej. Uporządkowane są od wskaźników produktu, opisujących bezpośredni skutek wdrożenia inwestycji lub przedsięwzięcia, przez rezultat - efekt uzyskany dzięki wykorzystywaniu produktów, po oddziaływanie - szerszy wpływ przedsięwzięcia na dane zjawisko.

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Nieodzownym elementem każdej Strategii Rozwoju jest Wieloletni Plan Inwestycyjny, zawierający kluczowe i strategiczne inwestycje planowane do wykonania w celu realizacji założeń i priorytetów, wskazanych w dokumencie strategicznym. Poniżej zamieszczono tabelę z kartami zadań, zawierającymi wybrane inwestycje kluczowe dla mieszkańców i władz gminy, których realizacja w szczególny sposób wpłynie na zmianę standardu życia mieszkańców.

Wybrane inwestycje, przedstawione poniżej nie wyczerpują katalogu przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach niniejszej strategii, lecz będą bezpośrednio wpisywać się w realizację wskazanych w rozdziale 8 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju gminy.

Przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji wynikają z diagnozy społeczno – gospodarczo - przestrzennej gminy Łęczyca, przeprowadzonej na jej podstawie analizy SWOT oraz w oparciu o opinie mieszkańców wyrażone w czasie badania ankietowego jak również w oparciu o potrzeby zgłoszone przez władze gminy.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia i zakres	Okres realizacji	Szacunkowa wartość inwestycji w zł	Źródła finansowania	Cel operacyjny (oznaczenie)
Karta zadania nr 1	Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną: - budowa/modernizacja sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej. - rozbudowa sieci kanalizacyjnej. - modernizacja oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków na terenie miejscowości Leszcze i Topola Królewska	2023-2030	8 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Środki własne.	II.3
Karta zadania nr 2	Budowa sieci dróg rowerowych (ścieżek rowerowych) na terenie miejscowości Wilczkowice, Lubień, Borki	2023-2030	5 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	III.3.
Karta zadania nr 3	Budowa, przebudowa modernizacja, sieci dróg, mostów, przepustów na obszarze Gminy Łęczyca	2023-2030	20 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Środki własne.	III.1.

Karta zadania nr 4	Pozyskiwanie terenów pod inwestycje oraz ich uzbrojenie na terenie miejscowości Lubień, Chrzęstówek	2023-2030	50 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	II.4
Karta zadania nr 5	Modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego na obszarze Gminy Łęczycza (zmiana oświetlenia na hybrydowe	2023-2030	25 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	III.2
Karta zadania nr 6	Modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników na terenie miejscowości Wilczkowice Dolne	2023-2030	15 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	III.1
Karta zadania nr 7	Montaż stacji ładowania samochodów elektrycznych a także rowerów oraz hulajnóg na terenie miejscowości Topola Królewska, Leźnica Mała, Siedlec	2023-2030	150 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	III.3
Karta zadania nr 8	Modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie miejscowości Wilczkowice, Leźnica Mała, Topola Królewska, Siedlec, Błonie	2023-2030	1 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	I.2
Karta zadania nr 9	Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Łęczycza	2023-2030	50 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko;	III.3

				Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	
Karta zadania nr 10	Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych i innych odpadów zawierających azbest z obszaru Gminy Łęczyca	2023-2030	350 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Środki własne.	II.3
Karta zadania nr 11	Montaż koszy na śmieci, ławek w ogólnodostępnych miejscach na terenie Gminy Łęczyca	2023-2030	50 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	III.2
Karta zadania nr 12	Budowa zaplecza sportowo-rekreacyjnego na terenie miejscowości Topola Królewska (m.in. place zabaw, siłownie napowietrzne, boiska wielofunkcyjne, kręgielnia, ławki, punkty widokowe, ścieżki ekologiczne, smart ławek, wyznaczenie miejsc na terenie Gminy na latanie dronami, budowę multidyscyplinarnych, modułowych, całorocznych obiektów sportowych przewidzianych w sezonie zimowym np. w formie lodowisk oraz w sezonie letnim przekształconych np. w formę: torów rolkowych/wrotkarskich, rolkowisk, pumptracków bądź skateparków itp.)	2023-2030	7 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Ministerstwo Sportu i Turystyki, Środki własne.	I.3.
Karta zadania nr 13	Niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznej na terenie miejscowości Leźnica Mała, Błonie	2023-2030	400 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; PFRON, Środki własne.	III.2
Karta zadania nr 14	Termomodernizacja oraz modernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Łęczyca	2023-2030	370 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027;	III.3

				Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Środki własne.	
Karta zadania nr 15	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury oświatowo – edukacyjnej na terenie miejscowości Wilczkowice, Leźnica Mała, Topola Królewska	2023-2030	400 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Środki własne.	I.2.
Karta zadania nr 16	Rozbudowa infrastruktury społecznej typu Dom Seniora, Klub Seniora, świetlice środowiskowe na terenie miejscowości Topola Królewska	2023-2030	10 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027; Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych; Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Środki własne.	I.1.

Charakterystyka wybranych projektów:

1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej wraz z monitoringiem systemu:

Planowana jest budowa sieci wodociągowej (rozdzielczej) w miejscowości Borek, gm. Łęczycza, dz. nr ewid. 138. Inwestycja związana jest z uzbrojeniem terenu dla działek budowlanych zlokalizowanych w rejonie działki nr 138. Zasilanie w wodę dla niniejszego wodociągu odbywać się będzie poprzez istniejący system wodociągowy Gminy Łęczycza zasilany ze Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Bronno. Odcinek stanowić będzie uzupełnienie istniejącego systemu wodociągowego Gminy Łęczycza. Długość planowanej sieci wodociągowej: 957,0 m.

2. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków:

- a) Planowana budowa systemu kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej wraz z przebudową drogi wewnętrznej i drogi gminnej i budową w niej kanalizacji deszczowej z odprowadzeniem do rowu w miejscowości Leszcze, gm. Łęczycza:

- sieć kanalizacji ciśnieniowej o długości ok. 2000m i średnicach dobranych odpowiednio do wymaganej przepustowości,
- studnia pomiarowa z przepływomierzem elektromagnetycznym (zasilanie akumulatorowe) dobranym do przepływów obliczeniowych,
- przyłącza ciśnieniowe od posesji do sieci kanalizacyjnej wraz z urządzeniami zbiornikowo-tłocznymi w ilości ok. 32 szt.
- przebudowa wewnętrznej drogi gminnej o dł. ok. 240 m i budowę w niej kanalizacji deszczowej odprowadzonej do rowu,

Zakładane rozwiązania techniczne kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej – tłocznej:

- urządzenie zbiornikowo – tłoczne – studzienka wyposażona w pompę wysokociśnieniową z rozdrabniaczem, instalacja hydrauliczną oraz własny układ sterowania.

Zastosowana w przepompowni przydomowej pompa będzie pompą śrubową (ślimakową) o podnoszeniu do 60 m słupa wody, co da możliwość przetłaczania ścieków na wielokilometrowe odległości. Wydajność pompy umożliwi wypompowanie ścieków bytowych z 4-5 osobowego domostwa w czasie 10-15 minut na dobę. Instalacja hydrauliczna w studziencie składać się będzie z zaworu odcinającego, zwrotnego i bezpieczeństwa.

- studnia pompowa – studnia szczelna wykonana z tworzywa o średnicy 0,8m, głębokość studni ok. 2,5m, wszystkie wejścia do studni wykonane zostaną szczelnie za pomocą adapterów i uszczelek.

- b) Przydomowe oczyszczalnie ścieków – Gmina Łęczycza planuje realizację programu dofinansowań udzielanych mieszkańcom Gminy do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności do 5,0 m³ na dobę.

Ponadto Gmina planuje budowę przydomowej oczyszczalni ścieków w miejscowości Gawrony, dz. nr ewid. 328/3 dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego będącego własnością Gminy Łęczycza. Planowana do budowy oczyszczalnia ścieków spełniają wymogi Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24.07.2006 (Dz.U. nr 137; poz. 984) w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków jakim powinny odpowiadać ścieki odprowadzane do wód lub ziemi. Na podstawie wykonanej odkrywki oraz przeprowadzonego testu perkolacyjnego w miejscu planowanej inwestycji, grunty klasyfikuje się jako piaski grube i gliny piaszczyste. Ciąg technologiczny oczyszczalni składać się będzie z następujących urządzeń:

- przykanał DN 160
- reaktora oczyszczalni, zintegrowanego ze studnią rozdzielczą
- studzienki rozdzielczej
- drenażu rozsączającego (odbiornik ścieków oczyszczonych - ilość uzależniona od rodzaju gruntu i ilości użytkowników oczyszczalni) lub alternatywnie rurociągów z sączkami.

3. Współpraca z operatorami w zakresie rozbudowy sieci gazowej:

Ewentualną realizacją inwestycji w przyszłości zajmować się będzie Spółka Gazowa. Zaangażowanie Gminy Łęczycza sprowadza się jedynie do organizacji spotkań z mieszkańcami zainteresowanymi przyłączeniem do sieci gazowej.

4. Rozwój terenów inwestycyjnych:

Przeznaczenie terenów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego: 1 PU. Tereny przeznaczone do sprzedaży, a zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego ich podstawowym przeznaczeniem jest przemysł oraz usługi.

5. Poprawa dostępności komunikacyjnej przez modernizację sieci dróg gminnych i powiatowych:

Remont drogi gminnej nr 104157E w miejscowości Prądzew, gm. Łęczyca – dł. 2,030km, remont ma na celu wzmocnienie istniejącej nawierzchni bitumicznej na przedmiotowym odcinku drogi gminnej.

Przebudowa drogi gminnej nr 104174E na odcinku Leźnica Mała - Bronno, gmina Łęczyca – dł. 1,966km, szer. pasa ruchu 4,5m, podstawowy zakres inwestycji obejmie: wykonanie poszerzeń, wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej, wykonanie poboczy, wykonanie nowego oznakowania pionowego, budowa chodnika jednostronnego na długości ok 1130 m, wykonanie solarnego oświetlenia drogi.

Przebudowa dróg gminnych nr 104170E (312325) oraz 104181E (312326) w miejscowości Prusinowice, gm. Łęczyca – dł. 1,468km, podstawowy zakres inwestycji obejmie: wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej, wykonanie poboczy, wykonanie nowego oznakowania pionowego, montaż oświetlenia solarnego. Wykonane zostanie odwodnienie powierzchniowe na przyległe pobocza pasa drogowego oraz poprzez tereny zielone. Ponadto w ramach inwestycji planowana jest budowa kanalizacji kablowej stawiającej kanał technologiczny.

6. udowa mostów, przepustów na terenie Gminy:

Planowane do remontu przepusty:

- miejscowość Liszki – inwestycja polegać będzie na remoncie betonowego przepustu pod drogą dojazdową do pól i łąk,
- miejscowość Topola Szlachecka - inwestycja polegać będzie na remoncie betonowego przepustu pod drogą dojazdową do pól i łąk,

Planowany do remontu przepust i most:

Przepust dz. nr ewid. 192, obręb Dzierżbiewów Duży, planowany remont betonowego przepustu pod drogą wewnętrzną prowadzącą do użytków rolnych oraz planowanego do remontu mostu. Most zlokalizowany nad rzeką Bzurą, na dz. nr ewid. 286, obręb Dzierżbiewów Duży. Planowana przebudowa mostu polegać będzie na dołożeniu pomiędzy istniejącymi przęsłami dodatkowych dwóch. Ponadto zmieniony zostanie płaszcz mostu poprzez dwie warstwy drewna. Ponadto zainstalowane zostaną bariery zabezpieczające użytkowników przed upadkiem z mostu. Most o długości ok. 10m.

7. Wykorzystanie OZE

Złożony został wniosek o dofinansowanie montażu instalacji fotowoltaicznych o mocy 4kW na budynkach mieszkalnych oraz gruntach należących do mieszkańców Gminy Łęczycza. Realizacja uzależniona od pozyskanego dofinansowania. Planowany montaż ok. 300 instalacji.

Gmina planuje złożenie wniosku na montaż wysokotemperaturowych pomp ciepła powietrze/woda w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Łęczycza. Planowany montaż ok. 100 instalacji.

KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI GMINY ORAZ OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

10.1 Model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obrazuje strategiczne pomysły na rozwój gminy zorientowane terytorialnie i jest efektem zintegrowanego procesu planistycznego. W swym założeniu ma stanowić porządkujący składnik strategii, źródło i rodzaj najważniejszych ustaleń rozwojowych osadzonych przestrzennie. Bazą modelu jest przestrzeń, która jest dobrem i zasobem o strategicznym znaczeniu dla społeczności lokalnych. Przestrzeń ma określoną powierzchnię, posiada konkretną wartość, a jednocześnie zmienia się pod wpływem trendów

globalnych (np. zmiany klimatyczne) oraz lokalnych (np. podlega silnej presji rozwojowej i zawłaszczaniu przez indywidualnych właścicieli).

Model rozumiany jest jako przedstawienie długookresowej strategicznej wizji rozwoju gminy wynikającej z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb rozwojowych i posiadanego potencjału, z uwzględnieniem jego specyfiki i zróżnicowania wewnętrznego. Model wskazuje obszary, które strategia rozwoju uznaje za istotne dla osiągnięcia celów rozwoju, obszary wymagające ochrony oraz rodzaje powiązań funkcjonalnych występujących pomiędzy poszczególnymi obszarami.

Główne zadania modelu to:

- obrazować kierunki rozwoju przestrzennego,
- opisywać spodziewane efekty przekształceń przestrzeni wynikające z realizacji celów strategii oraz wyjaśniać spójność interwencji dedykowanych danym obszarom,
- określać i hierarchizować obszary o różnych charakterystykach oraz powiązaniach między nimi, formułować ogólne zalecenia (rekomendacje) i zasady dotyczące gospodarowania przestrzenią (ze szczególnym uwzględnieniem obszarów istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy),
- ustalać ramy współpracy z interesariuszami na obszarach realizacji wyznaczonych celów rozwoju (np. właścicielami nieruchomości, instytucjami rządowymi i JST, inwestorami, przedsiębiorcami),
- tłumaczyć wartości ważne w długiej perspektywie czasowej, wyrażane w wizji rozwoju decydujące o prowadzonej polityce rozwoju,
- definiować interes publiczny poprzez ustalenie ram działania dla strategii, polityk i użytkowania przestrzeni, a w konsekwencji pełnić funkcje prewencyjne przed ewentualnymi konfliktami – społecznymi, przestrzennymi, środowiskowymi (np. dotyczącymi lokalizowania kontrowersyjnych inwestycji).

W ramach najważniejszych zadań inwestycyjnych na obszarze gminy Łęczyca można wymienić:

Infrastruktura komunikacyjna:

- budowa sieci dróg rowerowych (ścieżek rowerowych, zaplecza technicznego typu miejsca postojowe, elektryczne stacje ładowania rowerów itp.),
- modernizacja i rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego (wymiana i montaż nowych lamp energooszczędnych),
- budowa, przebudowa modernizacja, sieci dróg, mostów, przepustów,
- modernizacja i budowa dróg lokalnych i chodników.

Infrastruktura rekreacyjno-sportowa:

- rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,
- modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych,
- budowa zaplecza sportowo-rekreacyjnej - m.in. place zabaw, boiska sportowe, boisko wielofunkcyjne, basen, punkty widokowe, ścieżki ekologiczne, smart ławki, budowę multi-dyscyplinarnych, modułowych, całorocznych obiektów sportowych

przewidzianych w sezonie zimowym np. w formie lodowisk oraz w sezonie letnim przekształconych np. w formę: torów rolkowych/wrotkarskich, rolkowisk, pumptracków bądź skateparków itp.

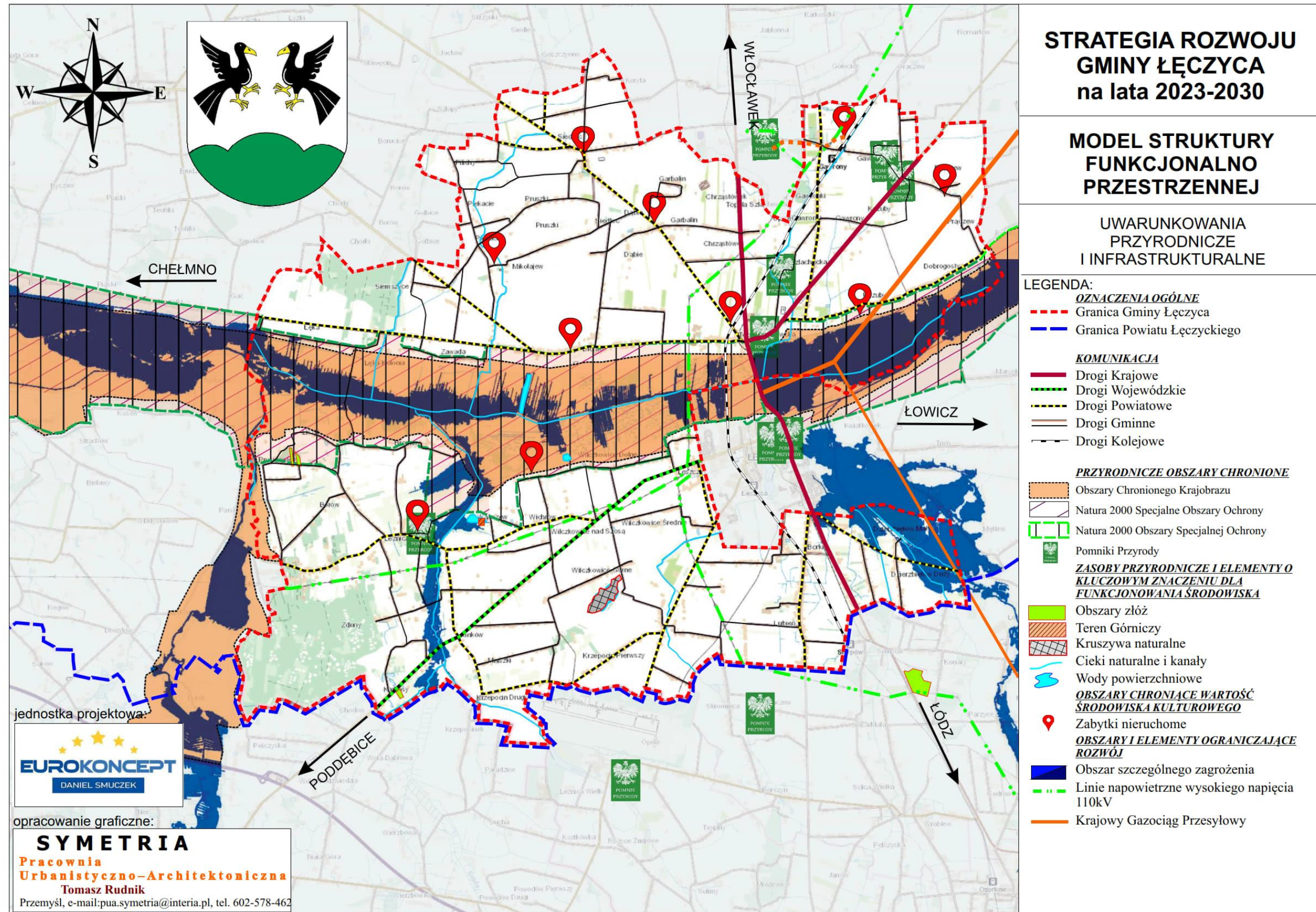
Infrastruktura techniczna i przestrzeń publiczna:

- inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną:
 - budowa oraz rozbudowa sieci kanalizacji i sieci wodociągowej oraz modernizacja sieci istniejących,
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - modernizacja oczyszczalni ścieków, przepompowni ścieków oraz stacji uzdatniania wody wraz z hydroforniami,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- rewitalizacja przestrzeni publicznej,
- remont i modernizacja zabytkowych obiektów dziedzictwa kulturowego,
- termomodernizacja oraz modernizacja budynków użyteczności publicznej.

Infrastruktura społeczna:

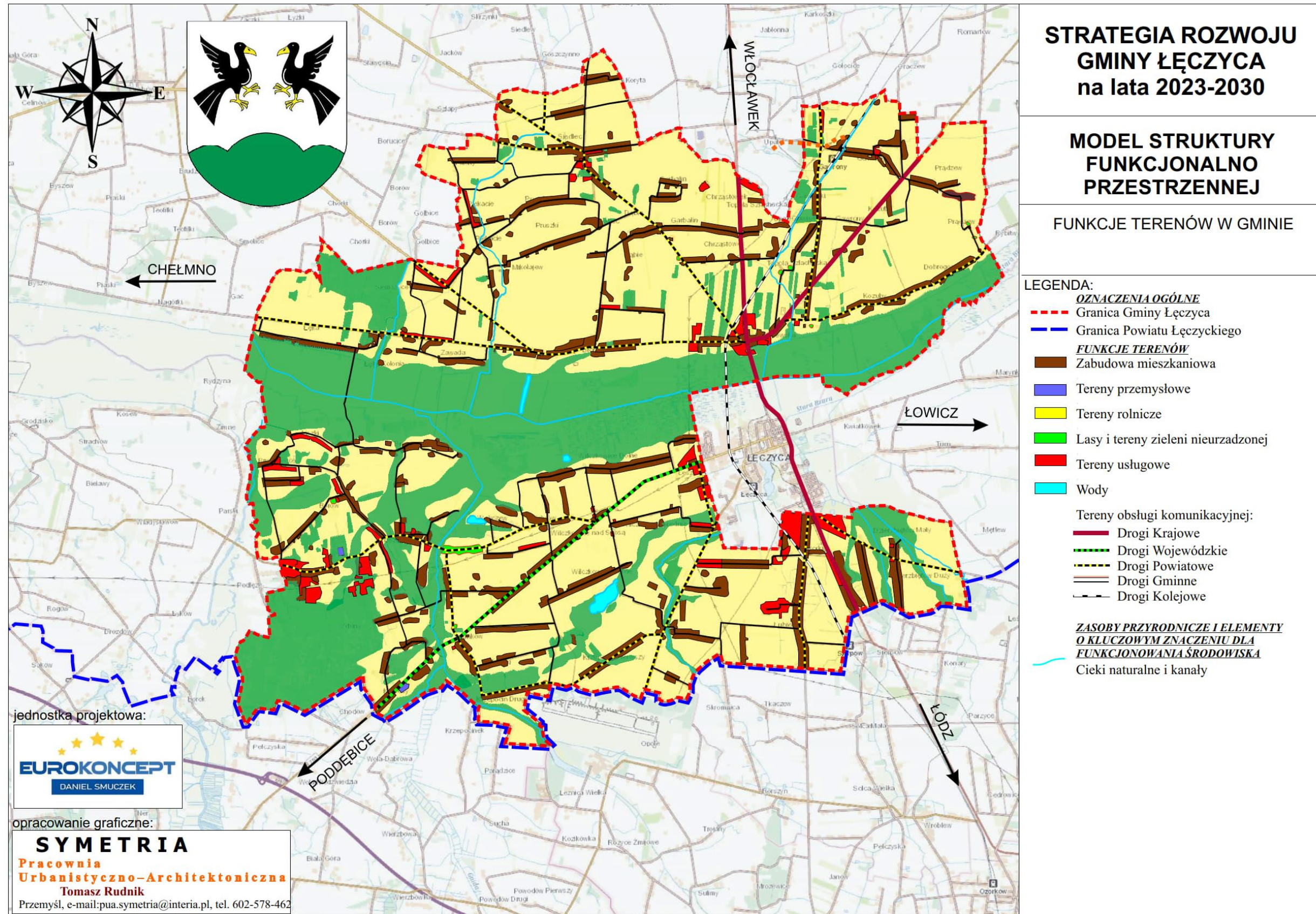
- niwelacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych i starszych, w szczególności budynkach użyteczności publicznych,
- budowa infrastruktury społecznej typu Dom Seniora, Klub Seniora, świetlice środowiskowe,
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury oświatowo – edukacyjnej,
- budowa infrastruktury zapewniającej opiekę najmłodszym dzieciom, w tym budowa żłobka.

Wskazane w rozdziale 9 zadania inwestycyjne wynikają z diagnozy społeczno-gospodarczo-przestrzennej gminy, jak również zostały wskazane przez mieszkańców jako konieczne do realizacji w celu rozwoju gminy. Z uwagi na to, iż Strategia jest dokumentem wskazującym kierunki rozwoju w perspektywie kilkuletniej i na etapie jej opracowania trudno jest z dokładnością określić, w których miejscowościach gminy łączyca poszczególne projekty będą realizowane, na Modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy łączyca - Wieloletni Plan Inwestycyjny projekty te zostały wskazane przy wszystkich miejscowościach gminy. Takie podejście nie będzie również ograniczało gminy i jej miejscowości jedynie do realizacji zadań inwestycyjnych wskazanych w strategii pozwoli również na elastyczne planowanie rozwoju gminy w oparciu o jej miejscowości z uwzględnieniem możliwości finansowych.

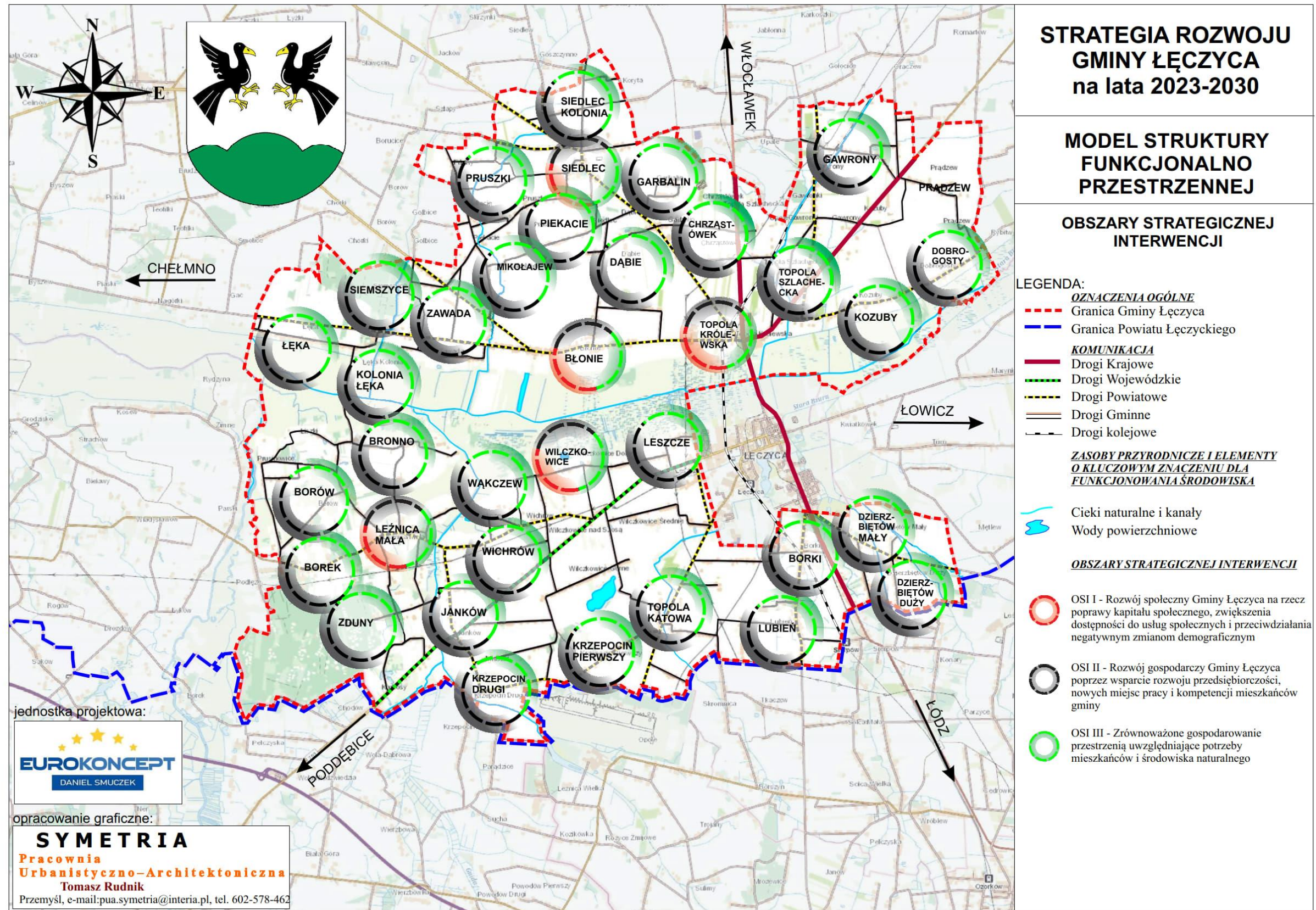
Źródło: Opracowanie własne

Mapa 18 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczyca – Funkcje terenów w Gminie

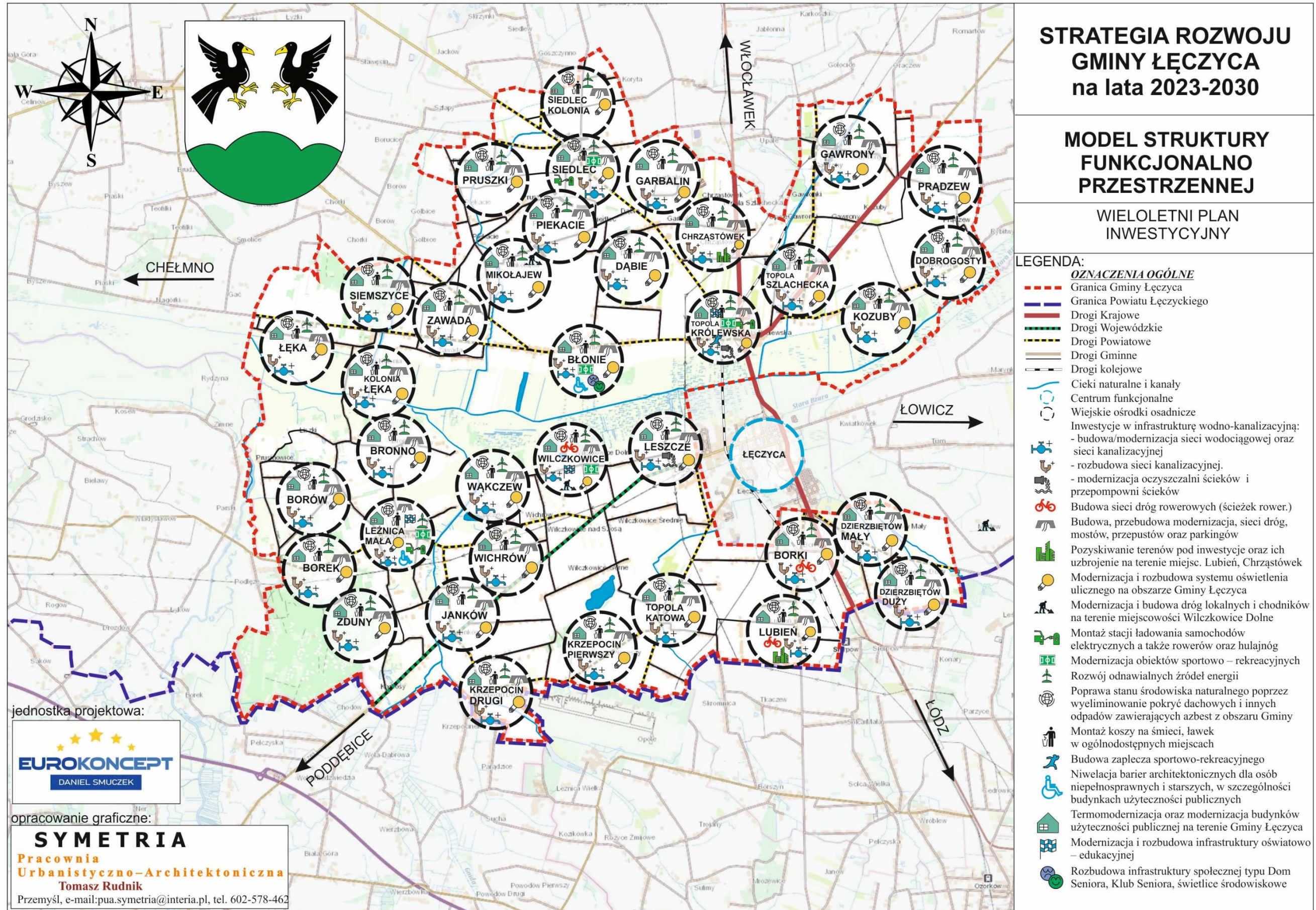

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 19 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczycza Obszar strategicznej interwencji

Źródło: Opracowanie własne

Źródło: Opracowanie własne

10.2 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje dotyczące prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łęczyca zostały opracowane na podstawie diagnozy stanu obecnego, istniejących uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych.

Obszary o walorach przyrodniczo-krajobrazowych:

- zachowanie istniejących form zagospodarowania (lasy, zasoby wodne, torfowiska),
- dążenie do zachowania i odtworzenia naturalnych form krajobrazu i równowagi ekologicznej podstawowych ekosystemów,
- tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego, uwzględniającego i zapewniającego ochronę podstawowych procesów ekologicznych
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z warunkami stref ochronnych, na terenie których położona jest gmina, w tym uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- optymalne zagospodarowanie szlaków pieszych i rowerowych, wyznaczenie miejsc odpoczynku, biwakowania, ścieżek edukacyjnych, punktów widokowych, zgodnie z zasadami ochrony terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- kształtowanie spójnego regionalnego systemu obszarów chronionych województwa (SOCh) z uwzględnieniem jego strategicznego elementu w gminie Łęczyca – istniejącego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej” oraz ochroną, wzbogacaniem i odtwarzaniem różnorodności biologicznej,
- zwiększenie retencji wodnej na terenach leśnych poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

Obszary lokalizacji zasobów dziedzictwa kulturowego:

- ochrona konserwatorska i renowacja zabytków,
- eksponowanie i wykorzystywanie zabytków w celach turystycznych w sposób zrównoważony, umożliwiający zachowanie i utrzymanie zabytku,
- zachowanie zieleni w otoczeniu zabytków,
- promowanie zasobów dziedzictwa kulturowego w formie kompleksowej, by stanowiły całościowy zasób kulturowy udostępniony odwiedzającym,
- odpowiednie oznakowanie miejsc o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych i zabytków.

Obszary lokalizacji infrastruktury społecznej:

- modernizacja i poprawa stanu siedzib gminnych instytucji, w tym także ich estetyki,
- likwidacja barier architektonicznych i poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami różnego typu,
- zapewnienie dogodnej dostępności komunikacyjnej obiektów użyteczności publicznej, udogodnienia dla rowerzystów, bezpieczne przejścia dla pieszych,
- dbałość o ład przestrzenny i estetykę przestrzeni publicznych wokół obiektów użyteczności publicznej,
- zwiększanie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej i w miarę możliwości łączenie różnych, uzupełniających się funkcji w jednym obiekcie.

Obszary o rozwiniętej lub przeważającej funkcji mieszkaniowej:

- zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez dostęp do wysokiej jakości infrastruktury technicznej: dróg, chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- kształtowanie funkcjonalnych układów zabudowy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, dostępnych komunikacyjnie, wyposażonych w niezbędną infrastrukturę i mających dostęp do funkcji pozamieszkaniowych,
- zapewnienie zieleni oraz dostępu do terenów rekreacji i wypoczynku,
- zapobieganie niekontrolowanemu rozpraszaniu się zabudowy, dbałość o optymalne wykorzystanie obecnych terenów zabudowanych, skupianie zabudowy i zachowywanie ciągłości układów przestrzennych,
- lokalizacja usług nieuciążliwych, wynikających z uzasadnionych potrzeb mieszkańców, w obrębie istniejących układów przestrzennych,
- ograniczenie zabudowy na obszarach gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych poza zwartą zabudową, dopuszczenie w tych miejscach zabudowy gospodarczej związanej z produkcją rolną,
- dbałość o ład przestrzenny terenów mieszkaniowych,
- zwiększenie retencji wodnej na terenach zurbanizowanych poprzez prawidłowe użytkowanie gleb, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

Obszary o funkcji gospodarczej

- stworzenie warunków do przestrzennej koncentracji usług,
- zapewnienie miejscom koncentracji usług dostępu do niezbędnej infrastruktury technicznej,
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów koncentracji usług na sąsiadujące z nimi tereny mieszkaniowe, środowisko, krajobraz,

- rozwój bazy gastronomiczno-noclegowej na rzecz rozwoju turystyki, zgodnie z zasadami prowadzenia usług, w tym nieuciążliwych na terenach mieszkaniowych,
- zapewnienie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia działalności przemysłowej lub usługowej, w tym infrastruktury wodno-ściekowej.

Obszary o przeważającej funkcji rolniczej:

- ochrona gleb poprzez hamowanie procesów degradacyjnych oraz zakaz zabudowy na terenach o wysokich klasach bonitacyjnych gleb,
- zachowanie istniejących zadrzewień śródpolnych,
- dbałość o właściwe stosunki wodne obszaru,
- wyposażenie obszarów produkcji rolnej w niezbędną infrastrukturę,
- wspieranie zwiększania areału gospodarstw,
- wspieranie rozwoju gospodarstw specjalistycznych,
- zakaz lokalizacji działalności uciążliwej lub szkodliwej dla rolnictwa na obszarach wykorzystywanych rolniczo,
- rozwój drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego, opartego na ekologicznych technologiach produkcji,
- zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwozyjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł, retencionowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

Obszar całej Gminy:

- zachowanie ładu i spójności przestrzennej poprzez kontynuowanie tradycyjnych form osadnictwa, utrzymanie skali i struktury jednostek osadniczych, kształtowanie formy architektonicznej nowych obiektów w nawiązaniu do istniejącej architektury, aktualizowanie miejscowego planów zagospodarowania przestrzennego,
- utrzymanie skali i struktury jednostek gospodarczych,
- ograniczenie rozproszenia zabudowy przez rozwój budownictwa na zasadzie dogęszczania istniejących jednostek osadniczych,
- organizacja przestrzeni publicznej, miejsc wypoczynku, rekreacji, skwerów, placów, zieleni urządzonej,
- poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, np. nie nawożenie, nie składowanie nawozów i kiszzonek w pobliżu cieków,

- poprawa stanu powietrza atmosferycznego i dbałość o wpływ na zmiany klimatu poprzez zwiększenie stopnia wykorzystania OZE, termomodernizację budynków, obiektów użyteczności publicznej i siedzib przedsiębiorstw.
- ochrona terenów szczególnie ważnych z punktu widzenia publicznych celów ponadlokalnych i lokalnych jak: realizacja inwestycji komunalnych, usług publicznych, infrastruktury technicznej, realizacji dróg.

10.3 Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

Gmina Łęczyca położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach wojewódzkich. W celu ich identyfikacji zostały przeanalizowane następujące dokumenty:

- **Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030;**

Przez obszary specjalne rozumie się:

- **OF (obszary funkcjonalne)** – obszary, na których występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego). Szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;
- **OSI (obszary strategicznej interwencji)** – określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna, łącząca inwestycje - w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub dotyczące zasobów ludzkich, finansowane z różnych źródeł lub przez rozwiązania regulacyjne.

OSI Regionalne - Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

W ramach OSI regionalnych Gmina Łęczyca została zakwalifikowana do:

- **Obszaru Zielonej Gospodarki:**

Obszar ten obejmuje 94 gmin położonych poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowanych do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego (doliny rzek, obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo) i dziedzictwa kulturowego (obszary i obiekty zabytkowe), a także zagospodarowanie turystyczne.

W gminach, w których potencjał rolnictwa jest wysoki, grunty rolne powinny być chronione, a wiodąca funkcja rozwijana. Istotne będą działania związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, w tym m.in. właściwym doбором upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystaniem potencjału produkcyjnego trwałych użytków

zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalnym stosowaniem nawożenia i środków ochrony roślin. W zakresie zwiększania opłacalności produkcji rolnej istotne będzie polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk. Ważnym kierunkiem działań będzie wspieranie przetwórstwa rolno-spożywczego. Na obszarze gmin położonych w sąsiedztwie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo wskazaniem dla gospodarowania będzie system rolnictwa zrównoważonego, produkcja żywności wysokiej jakości, w tym rozwój produkcji ekologicznej.

Istotne będzie również wspieranie działań umożliwiających dywersyfikację gospodarczą tych obszarów związanych m.in. z rozwojem turystyki aktywnej, wspieraniem bazy turystycznej (w tym ekoturystyki i agroturystyki), rozbudową szlaków turystycznych i infrastruktury rowerowej, kreowaniem marki i popytu na usługi balneologiczne, uzdrowiskowe i rehabilitacyjne, budowaniem zintegrowanych produktów turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych oraz kultywowaniu tradycji, wykreowaniem wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie, które będą sprzyjać budowaniu rozpoznawalnej marki turystycznej województwa.

Zarówno dla rozwoju funkcji rolniczej, jak i turystycznej ważne będą działania związane z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne. Wymagać to będzie interwencji z zakresu m.in. zwiększania zdolności retencyjnych zlewni (m.in. wprowadzania zalesień, zakrzewień, zadrzewień, budowy i modernizacji zbiorników wodnych, rozwoju systemów melioracyjnych, odtwarzania oczek wodnych i mokradła) oraz rozwiązań ukierunkowanych na ochronę środowiska (m.in. poprawę czystości wód, w tym tworzenie wysokoefektywnych stref ekotonowych, renaturalizację siedlisk i cieków wodnych, zwiększanie powierzchni obszarów objętych ochroną prawną), a także inwestycji w infrastrukturę przeciwwązrożeń (m.in. przeciwpowodziową, przeciwpożarową). Ważną rolę w Obszarze Zielonej Gospodarki odgrywać będą miasta – ośrodki wsparcia dla funkcji rozwijanych na terenach wiejskich.

Mapa 21 Obszar zielonej gospodarki

Źródło: Strategia rozwoju województwa – łódzkiego 2030

OSI – Lokalne - Strategia Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030

W ramach Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 wyodrębniono trzy cele strategiczne, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

- **Cel strategiczny I: Rozwój społeczny Gminy Łęczyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym**
- **Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy Łęczyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy**
- **Cel strategiczny III: Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby mieszkańców i środowiska naturalnego**

Cele te powiązane są ze zidentyfikowanymi lokalnymi obszarami strategicznej interwencji, co zostało przedstawione w załączniku graficznym, stanowiącym *mapę nr 19 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łęczyca - Obszary strategicznej interwencji* w rozdziale 10.2 Model strukturalny funkcjonalno – przestrzennej gminy. Z kolei działania planowane do realizacji w ramach wyznaczonych obszarów strategicznym, w ujęciu graficznym przedstawia *mapa nr 20 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łęczyca – Wieloletni Plan Inwestycyjny*.

11.1 System realizacji strategii

W procesie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 niezmiernie ważnym elementem jest jej monitoring. Poprzez gromadzenie i analizę danych wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego m.in. program ochrony środowiska, gminny program opieki nad zabytkami, strategia rozwiązywania problemów społecznych, strategia rozwoju kultury czy programy jednoroczne.

Wdrażając strategię, gmina Łęczyca będzie dbała o dobrą współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, otoczeniem społeczno-gospodarczym, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 2 ustawy

o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.” Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Podstawę do podjęcia działań naprawczych i ewentualnej aktualizacji strategii będzie stanowił system monitorowania i ewaluacji. Aktualizacja strategii następować będzie w przypadku, gdy: stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów, zaistnieje potrzeba wprowadzenia do strategii nowego zadania, zmiany harmonogramu realizacji, planu finansowego lub konieczność aktualizacji wskaźników. Wprowadzenie ewentualnych poprawek i aktualizacji strategii będzie wymagało przyjęcia odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy Łęczycy, tak aby program mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne. W celu zachowania przejrzystości strategii wszelkie zmiany będą sygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały Rady Gminy w postaci rejestru zmian.

Jednocześnie wszelkie zmiany w dokumencie strategicznym będą musiały posiadać swoje uzasadnienie merytoryczne. W trakcie wdrażania strategii będą mogli być również uwzględnieni dodatkowi partnerzy (zupełnie nowi, jak i zastępujący dotychczas funkcjonujących w strategii). Akceptowane będą te inicjatywy, które mogą się przyczynić do sukcesu wdrożenia dokumentu.

Nie przewiduje się zmiany celów strategicznych w całym horyzoncie strategii. Procedura aktualizacji strategii obejmuje następujące elementy:

- zgłoszenie przez interesariuszy (mieszkańcy, podmioty działające na obszarze gminy) przedsięwzięć/kierunków działań przyczyniających się do realizacji celów strategii lub innej proponowanej zmiany. Propozycje będzie można zgłaszać w formie pisemnej do Urzędu Gminy Łęczycy przy wykorzystaniu karty projektu oraz formularza zgłaszania uwag umieszczonych na stronie internetowej gminy oraz dostępnych w ww. urzędzie,
- weryfikacja zgłoszonych przedsięwzięć - kierunków działań lub propozycji innych zmian przez jednostkę, wydział bądź pracownika odpowiedzialnego za aktualizację strategii,
- podjęcie decyzji o włączeniu lub odmowie włączenia zgłoszonych działań/kierunków działań bądź innej proponowanej zmiany do strategii oraz konieczności jej aktualizacji,
- przyjęcie odpowiedniej uchwały przez Radę Gminy Łęczycy.

11.2 Wdrażanie Strategii

Za wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Łęczycy na lata 2023-2030 odpowiedzialny jest Wójt Gminy Łęczycy, który corocznie składa Radzie Gminy Łęczycy sprawozdanie z jej realizacji. Wójt odpowiedzialny jest ponadto za bieżący nadzór nad realizacją Strategii, dbałość o zagwarantowanie środków finansowych na jego skuteczną realizację oraz pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania, a także podejmowanie decyzji o potrzebie dokonania zmian dokumentu.

Wójt Gminy Łęczyca oraz Rada Gminy Łęczyca, jako Samorząd Gminy będą zaangażowani w realizację Strategii poprzez następujące obszary aktywności:

- **OBSZAR BEZPOŚREDNICH KOMPETENCJI** - Samorząd jest odpowiedzialny za programowanie i późniejszą koordynację wdrażania dokumentu strategicznego. Główna jego rola sprowadza się do sprawowania funkcji strategiczno-kontrolnej nad wdrażaniem Strategii. Równolegle Samorząd jest wykonawcą działań przypisanych kompetencyjnie tej jednostce samorządu terytorialnego i wykonuje je w ramach własnych struktur (Urząd Gminy Łęczyca i gminne jednostki organizacyjne) bądź we współpracy z jednostkami autonomicznymi wobec samorządu lokalnego.
- **OBSZAR POŚREDNIEGO ODDZIAŁYWANIA** - obejmuje animacje projektów i działań, które finalnie realizowane będą przez partnerów społeczno-gospodarczych. W przypadku przedsięwzięć podejmowanych wspólnie przez Samorząd Gminy Łęczyca z innymi partnerami społeczno-gospodarczymi, Samorząd może zapewnić udział i realizację roli lidera w partnerstwie oraz partycypację finansową.

Zgodnie z właściwością gminy, zarządzanie i koordynacja wdrażania Strategii prowadzona będzie w strukturach organizacyjnych Urzędu Gminy Łęczyca w ramach Referatu Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych i Promocji Gminy. Zadania realizowane przez każdego z pracowników, wchodzących w skład Referatu wykonywane będą w ramach swoich kompetencji.

Do zadań pracowników Referatu Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych i Promocji Gminy będzie należało:

- przygotowanie, koordynowanie oraz wdrażanie przedsięwzięć ujętych w ramach wykazu kierunków działań służących realizacji celów Strategii,
- uaktualnianie i kontynuacja procesu planowania, także w odniesieniu do poszerzenia Strategii o działania uwzględniające inne kategorie,

- dalsze programowanie procesów rozwojowych, wykraczających poza okres realizacji niniejszego dokumentu strategicznego (tj. po roku 2030),
- koordynowanie, animowanie i inspirowanie działań społeczności lokalnej służących wdrożeniu zamierzeń Strategii,
- monitorowanie realizacji i ewaluacja procesu wdrażania Strategii;
- przygotowywanie sprawozdań i dokonywanie wewnętrznej oceny efektów wdrażania Strategii,
- harmonizowanie i poszerzanie partnerstwa,
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania działań.

Zespół pracowników Urzędu Gminy na potrzeby corocznego obowiązkowego Raportu o stanie gminy (do końca maja) będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii w poprzednim roku, zawierające informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nierozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień. Konsekwencją wniosków, zawartych w sprawozdaniu może być propozycja nanoszenia zmian w dokumencie, polegających na przykład na zmianach terminów, usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

W proces opracowania, wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030 zaangażowane zostały różne grupy podmiotów i instytucji, w tym m.in.:

- Administracja rządowa – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- Administracja samorządowa – w tym m.in. sąsiednie gminy i Zarząd Województwa Łódzkiego;
- Instytucje i podmioty sektora społecznego – w tym m.in. organizacje pozarządowe, organizacje społeczne, fundacje;
- Instytucje i podmioty sektora gospodarczego- w tym m.in. przedsiębiorstwa, grupy producentów oraz instytucje otoczenia biznesu.

Istotną rolę we wdrażaniu Strategii będą odgrywali partnerzy społeczno-gospodarczy, w tym m.in. jednostki sektora publicznego (administracja rządowa, samorządowa) i organizacje sektora społecznego, instytucje i organizacje sektora gospodarczego (adekwatnie do zakresu ich kompetencji) i inne. Przedmiotowa rola sprowadzać się będzie w głównej mierze do realizacji projektów własnych poszczególnych podmiotów, jak również inicjowanie działań na rzecz zmian organizacyjnych czy legislacyjnych tak, by rozwiązania systemowe wspierały realizację ustaleń Strategii. Na szczególną uwagę zasługuje tu również idea partnerstwa, której głównym zamierzeniem jest uzyskanie efektu synergii prowadzonych działań. Dlatego też partnerstwa zawierane w celu realizacji różnego rodzaju zamierzeń będą stanowiły niezwykle istotny mechanizm włączania partnerów społeczno-gospodarczych w proces rozwoju lokalnego.

11.3 System monitorowania i ewaluacji Strategii

Monitoring jest systematycznym i szczegółowym badaniem realizacji Strategii. Koncentruje się na ocenie przebiegu prawidłowości wdrażania działań i zadań realizacyjnych

w odniesieniu do przyjętego planu oraz stopnia osiągnięcia produktów i rezultatów. Monitoring przeprowadzany powinien być w trakcie realizacji i obejmuje: harmonogram, budżet oraz weryfikację zaplanowanych rezultatów poszczególnych zadań. Za monitoring odpowiada Referat Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych i Promocji Gminy Urzędu Gminy Łęczyca.

Monitorowanie realizacji Strategii powinno odbywać się na bieżąco, natomiast zaleca się sporządzanie rocznych raportów z oceny stopnia realizacji celów i rezultatów. Monitoring obejmuje następujące działania:

- zbieranie i analizowanie danych,
- formułowanie wniosków, tworzenie raportów i ewaluację.

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030:

Ewaluacja jest cyklicznym badaniem wybranych elementów strategii i powinna się koncentrować na stopniu realizacji celów strategicznych oraz spełnienia wizji strategicznej. Ewaluacja powinna następować w kluczowych momentach realizacji Strategii. Ewaluacja jest przeprowadzana na podstawie danych uzyskanych podczas monitoringu. Monitoring i ewaluacja są, zatem przeprowadzane na dwóch poziomach: pierwszy dotyczy monitorowania realizacji działań i zadań, drugi monitorowania i ewaluacji osiągnięcia celów strategicznych.

Ewaluacja strategii rozwoju społeczno-gospodarczego obejmuje następujące elementy:

- ewaluacja ex-ante - ewaluacja przed rozpoczęciem procesu wdrażania, która oceni trafność założeń oraz sposobów realizacji,
- ewaluacja on-going - ewaluacja w trakcie realizacji, w połowie wdrażania, która oceni poziom realizacji celów strategicznych oraz zidentyfikuje czynniki mające wpływ na realizację zaplanowanych działań strategicznych,
- ewaluacja ex-post - ewaluacja po zakończeniu okresu obowiązywania strategii, która

podsumuje efekty działań strategicznych oraz pozwoli na wyciągnięcie wniosków, które winny stanowić jedną z podstaw dotyczących dalszych kierunków rozwoju oraz do podjęcia działań mających na celu ulepszenie procesu strategicznego zarządzania rozwojem społeczno-gospodarczym.

Ocena zawarta w ewaluacji powinna opierać się na poniższych kryteriach:

- trafność – pozwala ocenić, w jakim stopniu wyznaczone podczas konsultacji społecznych cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom lub potrzebom interesariuszy,
- skuteczność – określa stopień realizacji celów,
- efektywność – pozwala określić stosunek poniesionych nakładów (finansowe, ludzkie, czas) do osiągniętych rezultatów,
- oddziaływanie – określa wpływ osiągniętych rezultatów na grupę interesariuszy,
- trwałość efektów – pozwala określić, czy pozytywne efekty mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego.

Do efektywnego monitorowania procesów wdrażania Strategii należy posłużyć się wskaźnikami ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK) dla projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz wskaźnikami własnymi. Przykładowe wskaźniki wskazano w rozdziale 8 Plan operacyjny Strategii Rozwoju Gminy Łęczycza na lata 2023-2030 oraz kierunki interwencji rozwoju gminy osiągnięcia celów. Wskazane wskaźniki stanowią katalog otwarty. Dobór właściwych wskaźników rezultatu, produktu oraz oddziaływania umożliwi efektywne monitorowanie procesu wdrażania Strategii, w tym:

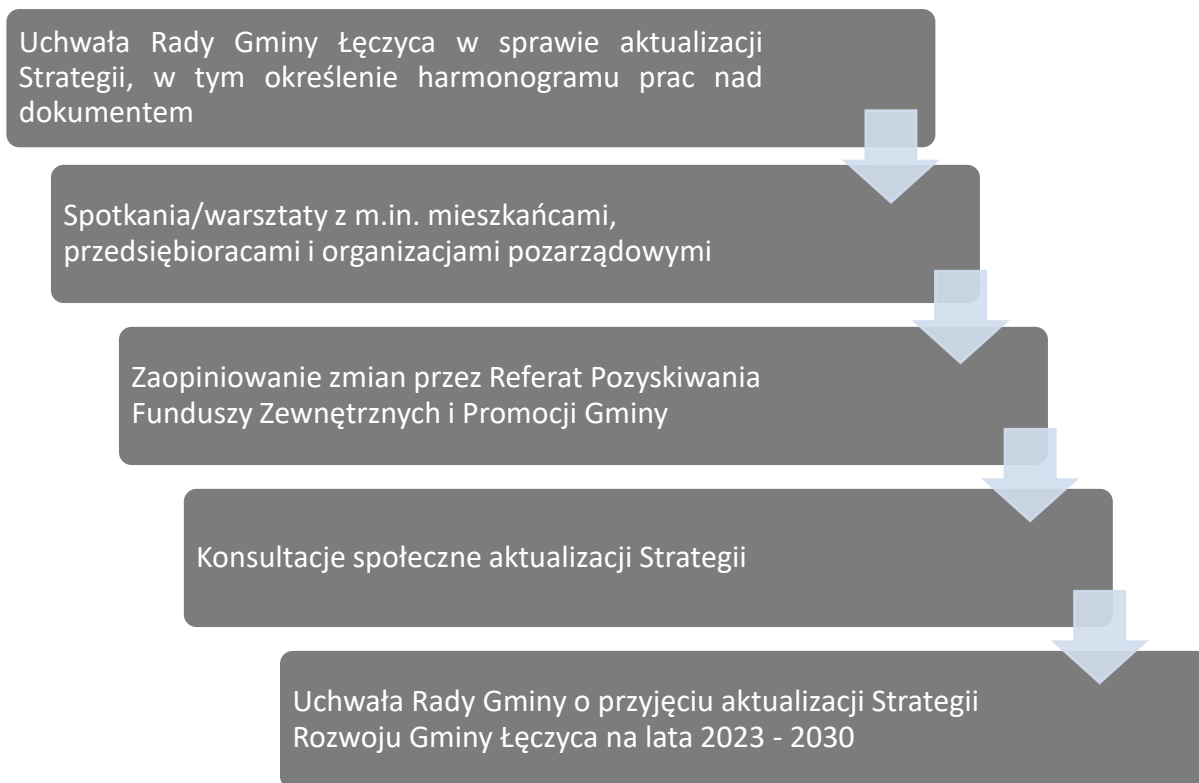
- wskaźniki produktu – określają bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (np. długość wybudowanych dróg gminnych);
- wskaźniki rezultatu – określają bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno–ekonomiczne uzyskany natychmiast po zakończeniu projektu (np. liczba osób korzystających z infrastruktury społecznej);
- wskaźniki oddziaływania – określają długookresowy wynik realizacji strategii (np. poprawa sytuacji na rynku pracy).

11.4 Ewaluacja – ocena skutków wdrażania zapisów Strategii

W przypadku stwierdzenia zmian warunków i bieżącej sytuacji gminy podczas monitorowania i ewaluacji Strategii, konieczna jest aktualizacja dokumentu. W tym celu niezbędne jest zaangażowanie m.in. mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, organizując spotkania/warsztaty mające na celu zaktualizowania celów i kierunków działań gminy. Materiały powinny być na bieżąco analizowane i uwzględniane przez Referat Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych i Promocji Gminy w trakcie ewaluacji. Pomysły i nowe projekty powinny być zamieszczane w Karcie Projektu, która powinna zawierać minimum składające się z następujących elementów: nazwa, podmiot odpowiedzialny za realizację zadania,

opis zadania, cel, termin realizacji, koszty, źródła finansowania, zgodność ze Strategią, wskaźniki produktu, rezultatu oraz oddziaływania oraz wskazanie osoby zgłaszającej projekt.

W przypadku zasadniczych zmian celów i kierunków rozwoju gminy Łęczyca, należy uchwałą Rady Gminy Łęczyca zaktualizować zapisy Strategii. Aktualizacja Strategii powinna odbywać się według poniższego schematu:

11.5 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej („Strategia rozwoju gminy – poradnik praktyczny” luty 2021 r.) jako dokumenty wykonawcze względem strategii rozwoju, należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie.

Należy także pamiętać, iż podczas tworzenia nowych bądź aktualizacji istniejących sektorowych gminnych planów i programów, powinny być one spójne ze Strategią Rozwoju Gminy Łęczyca na lata 2023-2030. Zaleca się również wykorzystanie odpowiednich wskaźników niniejszej Strategii w procedurze monitorowania strategii rozwoju gminy.

Do dokumentów wykonawczych dla strategii rozwoju gminy należą m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Lokalny program rewitalizacji/Gminny program rewitalizacji,
- Program ochrony środowiska,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej,
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych,

- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Gminny program opieki nad zabytkami,
- Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Łęczyca 2023-2030 posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmieniać dane kwoty. Po analizie zebranych danych z **rozdziału 8 Wieloletni Plan Inwestycyjny** szacunkowo określono ramy finansowe w poszczególnych obszarach:

Cel strategiczny I	Cel strategiczny II
Rozwój społeczny Gminy Łęczyca na rzecz poprawy kapitału społecznego, zwiększenia dostępności do usług społecznych i przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym 18 400 000 zł	Rozwój gospodarczy Gminy Łęczyca poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, nowych miejsc pracy i kompetencji mieszkańców gminy 58 350 000 zł

Cel strategiczny III
Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią uwzględniające potrzeby
mieszkańców i środowiska naturalnego

115 970 000 zł

Cele strategiczne i operacyjne opracowane w ramach niniejszej Strategii, które stanowią podstawę do podejmowania i realizacji konkretnych projektów, mogą być finansowane z dochodów własnych gmin oraz ze środków zewnętrznych. Wśród tych ostatnich wyróżnić możemy m.in. środki z:

- Funduszy Europejskich dla Łódzkiego na lata 2021-2027,
- Wspólnej Polityki Rolnej (WPR 2021-2027),
- Krajowego Planu Odbudowy (KPO),
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
- dofinansowania od Wojewody Łódzkiego,
- dofinansowania od Marszałka Województwa Łódzkiego,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- pożyczek i kredytów bankowych,
- środków własnych.

Nowy okres programowania środków unijnych stwarza możliwość pozyskania przez gminy objęte Strategią dotacji na działania służące stricte realizacji celów zawartych w przedmiotowym dokumencie strategicznym. Wykorzystanie tych możliwości w istotnym stopniu uzależnione jest od aktywności władz poszczególnych samorządów i ich aktywności w pozyskiwaniu nowych środków zewnętrznych. Poniżej prezentujemy krótki opis poszczególnych programów mogących stanowić źródło finansowania projektów opisanych w Strategii.

Instrumenty wynikające z polityk rozwojowych Unii Europejskiej

Samorząd będzie mógł korzystać z instrumentów przygotowywanych na nową perspektywę finansową 2021-2027, a w przypadku PROW z dodatkowej puli wynikającej z wydłużenia horyzontu realizacji tego programu.

- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)**

Następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. Fundusz wesprze również inwestycje transportowe oraz zapewni równy dostęp do opieki zdrowotnej oraz poprawi odporność systemu ochrony zdrowia, wzmocni rolę kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)**

Program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). Program ma na celu zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii; wzrost konkurencyjności MŚP; rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości; transformację gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji.

- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)**

Następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu:

- poprawy sytuacji osób na rynku pracy,
- zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- zapewnienia opieki nad dziećmi,
- podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji,
- integracji społecznej,
- rozwoju usług społecznych i
- ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)**

Program jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców.

- **Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027**

Na poziomie regionalnym środki polityki spójności będą dostępne w ramach kontynuacji dotychczasowych Regionalnych Programów Operacyjnych Województwa Łódzkiego.

- **Programy dedykowane obszarom wiejskim**

Na nową perspektywę finansową przygotowywany został Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, który będzie realizował 9 celów szczegółowych WPR:

- wspieranie **godziwych dochodów gospodarstw rolnych** i ich odporności w całej Unii w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego,
- zwiększenie **zorientowania na rynek i konkurencyjności**, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację,
- **poprawa pozycji rolników** w łańcuchu wartości,
- przyczynianie się do **łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej**, a także do zrównoważonej produkcji energii,
- wspieranie zrównoważonego rozwoju i **wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze**,
- przyczynianie się do **ochrony różnorodności biologicznej**, wzmocnienie usług ekosystemowych oraz **ochrona siedlisk i krajobrazu**,
- **przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej** na obszarach wiejskich,

- **promowanie zatrudnienia**, wzrostu, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa,
- **poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia**, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i **zrównoważonej żywności**, jak też **dobrostanu zwierząt**

- **Krajowy Plan Odbudowy (KPO) przygotowywany na podstawie Europejskiego Planu Odbudowy**

Przeznaczony na zwiększenie produktywności gospodarki oraz tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy w wybranych obszarach.

Inicjatywy zarządzane z poziomu europejskiego (np. **Erasmus+**, **LIFE**, **Cyfrowa Europa**, **Interreg**) lub dostępne na podstawie umów międzynarodowych (**Norweski Mechanizm Finansowy** oraz **Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego**).

Instrumenty finansowane z budżetu państwa, funduszy celowych i innych krajowych środków publicznych

Poza środkami wsparcia UE samorzady i ich interesariusze (m.in. organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy) będą mogli ubiegać się o dofinansowanie działań w ramach dostępnych instrumentów krajowych. Do najważniejszych należą:

- **Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych**, mający na celu bezzwrotne dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce;
- **Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg**, w ramach którego finansowane będą projekty związane z budową, przebudową, remontem dróg powiatowych lub dróg gminnych oraz przebudową dróg wewnętrznych, które po uzyskaniu właściwych parametrów technicznych będzie można zaliczyć do odpowiedniej kategorii dróg publicznych;
- **Program Rozwoju Elektromobilności**, w ramach którego finansowane będą projekty związane z rozwojem elektromobilności oraz transportem opartym na paliwach alternatywnych;
- **Program Społecznych Inicjatyw Mieszkaniowych** – to instrument wsparcia samorządów, które będą mogły realizować inwestycje w formule społecznego budownictwa czynszowego;
- pozostałe programy finansowane z budżetu państwa, m.in.: w zakresie ochrony środowiska - realizowane przez NFOŚiGW, właściwy WFOŚiGW; w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi – realizowane przez PFRON, a także **Program Senior+**, **Program „Aktywni+” na lata 2021-2025**; w zakresie kultury, itd.

Wskazane powyżej źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom, czas realizacji projektów nastąpi w latach 2023-2030. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie pojawią się również inne programy dofinansowujące skierowane na rozwój inwestycji w samorządach. Identyfikacja i wybór potencjalnych źródeł, z których mogą być finansowane poszczególne przedsięwzięcia w ramach Strategii wymaga właściwej organizacji i koordynacji procesu pozyskiwania tych środków. W związku z powyższym zakłada się bieżące monitorowanie źródeł finansowania przez pracowników poszczególnych urzędów, co daje gwarancje ciągłej aktualizacji i dostosowywania najlepszych źródeł finansowych do realizacji zamierzonych inwestycji.

SPIS TABEL

Tabela 1 Powierzchnia gmin powiatu łęczyckiego oraz ich udział w powierzchni powiatu.....	15
Tabela 2 Wykaz sołectw i miejscowości gminy Łęczycza	15
Tabela 3 Liczba ludności oraz średnia gęstość zaludnienia gmin powiatu łęczyckiego w 2017 i 2021 roku.....	18
Tabela 4 Struktura mieszkańców gminy Łęczycza według trzech grup wiekowych w 2017 oraz 2021 roku.....	22
Tabela 5 Wskaźniki obciążenia demograficznego w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego oraz w województwie łódzkim w 2021 roku	23
Tabela 6 Prognoza ludności gminy Łęczycza na lata 2017-2030.....	25
Tabela 7 Ruch naturalny i wędrowniczy w gminie Łęczycza w latach 2017-2030.....	25
Tabela 8 Liczba uczniów w szkołach podstawowych, gimnazjum oraz oddziałach przedszkolnych na terenie gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021	27
Tabela 9 Liczba uczniów i liczba oddziałów w szkołach i przedszkolach, oddziałach przedszkolnych – „O” w roku szkolnym 2022/2023	27
Tabela 10 Zatrudnienie kadry pedagogicznej (wymiar etatów) w poszczególnych placówkach w roku szkolnym 2021/2022, w podziale na stopnie awansu zawodowego	28
Tabela 11 Wyniki egzaminów ósmoklasisty w poszczególnych placówkach oświatowych na terenie gminy Łęczycza w 2022 roku.....	29
Tabela 12 Dane dotyczące opieki zdrowotnej w gminie Łęczycza w 2017 oraz 2021 roku	31
Tabela 13 Liczba rodzin korzystających z pomocy z uwzględnieniem powodów udzielania pomocy i wsparcia w gminie Łęczycza w latach 2020-2021	33
Tabela 14 Liczba korzystających ze świadczeń rodzinnych na terenie gminy Łęczycza oraz kwoty wypłacanych świadczeń w latach 2017-2021.....	34
Tabela 15 Struktura wiekowa czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej z siedzibą w Siedlcu 2021	36
Tabela 16 Szczegółowe dane dotyczące klubów sportowych oraz liczby osób ćwiczących na terenie gminy Łęczycza w roku 2018 i 2020	37
Tabela 17 Dane dotyczące frekwencji w wyborach na terenie gmin powiatu łęczyckiego w latach 2019-2020.....	41
Tabela 18 Miejscowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia występujące na terenie gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2019-2021.....	42
Tabela 19 Działania ratownicze podejmowane przez OSP na terenie gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2019-2021	42
Tabela 20 Najważniejsze zakłady pracy na terenie Gminy Łęczycza.....	44
Tabela 21 Pracujący na terenie Łęczycza w latach 2017 - 2021.....	45
Tabela 22 Wskaźniki pracujących na 1000 ludności w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	45
Tabela 23 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Łęczycza w latach 2017 - 2021	47
Tabela 24 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Łęczycza w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle powiatu łęczyckiego według płci.....	47
Tabela 25 Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gmin powiatu łęczyckiego w 2017 i 2021 roku.....	50
Tabela 26 Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na terenie gminy Łęczycza w 2017 i 2021 roku	51
Tabela 27 Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD oraz sektorów własnościowych zarejestrowane na terenie gminy Łęczycza w 2017 i 2021 roku.....	51

Tabela 28 Wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarki narodowej dla obszaru gminy Łęczycza oraz powiatu łęczyckiego za lata 2017 i 2021	53
Tabela 29 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych, ich powierzchnia oraz powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw na terenie gminy Łęczycza	55
Tabela 30 Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych i użytków rolnych wchodzących w ich skład, struktura użytkowania gruntów przez gospodarstwa rolne, powierzchnia zasiewów wybranych upraw oraz liczba pracujących w gospodarstwach rolnych i źródła dochodów gosp	57
Tabela 31 Realizacja budżetu gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021 w zł	60
Tabela 32 Kształtowanie się dochodów majątkowych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021	64
Tabela 33 Udział wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach budżetowych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021	64
Tabela 34 Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021	68
Tabela 35 Wskaźnik lesistości w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku	68
Tabela 36 Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy Łęczycza	71
Tabela 37 Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na terenie gminy Łęczycza	74
Tabela 38 Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Łęczycza w roku 2017 i 2021	89
Tabela 39 Wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Łęczycza, powiecie łęczyckim i województwie łódzkim dla roku 2021	90
Tabela 40 Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne i sanitarne na terenie gminy Łęczycza	91
Tabela 41 Budownictwo mieszkaniowe w gminie Łęczycza na przestrzeni lat 2017 - 2021	91
Tabela 42 Wskaźniki dotyczące budownictwa mieszkaniowego w gminie Łęczycza, powiecie łęczyckim oraz w województwie łódzkim dla roku 2021	92
Tabela 43 Ilość sprzedanej wody w gminie Łęczycza w latach 2020 - 2021	94
Tabela 44 Ceny za 1m ³ wody w gminie Łęczycza w latach 2020-2021	95
Tabela 45 Wybrane dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie Łęczycza w roku 2016 oraz 2021	95
Tabela 46 Wybrane dane dotyczące sieci kanalizacyjnej w gminie Łęczycza w roku 2017 oraz 2021	97
Tabela 47 Wybrane dane dotyczące sieci gazowej w gminie Łęczycza w 2017 i 2021 roku	99
Tabela 48 Odpady komunalne zebrane na terenie gminy Łęczycza na przestrzeni lat 2017-2021	101
Tabela 49 Najważniejsze problemy Gminy Łęczycza	120
Tabela 50 Zgodność celów Strategii Rozwoju Gminy Łęczycza na lata 2023-2030 ze Strategią rozwoju województwa – łódzkie 2030	137

SPIS MAP

Mapa 1 Gmina Łęczyca na tle województwa łódzkiego	14
Mapa 2 Gmina Łęczyca na tle powiatu łęczyckiego	15
Mapa 3 Układ osadniczy gminy Łęczyca.....	17
Mapa 4 Wskaźniki obciążenia demograficznego w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	24
Mapa 5 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku	40
Mapa 6 Wskaźniki pracujących na 1000 ludności w poszczególnych gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	46
Mapa 7 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminach powiatu łęczyckiego	48
Mapa 8 Sieć cieków wodnych na terenie gminy Łęczyca	70
Mapa 9 Położenie gminy Łęczyca względem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 226 Krośnice - Kutno.....	75
Mapa 10 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Łęczyca	76
Mapa 11 Łączne zagrożenie suszą na terenie gminy Łęczyca	78
Mapa 12 Położenie gminy Łęczyca względem Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej.....	80
Mapa 13 Obszar specjalny ochrony ptaków – Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska na terenie gminy Łęczyca	81
Mapa 14 Specjalne obszary ochrony siedlisk – Natura 2000 na terenie gminy Łęczyca.....	81
Mapa 15 Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	96
Mapa 16 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	98
Mapa 17 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczyca – Uwarunkowania przyrodnicze i infrastrukturalne	154
Mapa 18 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczyca – Funkcje terenów w Gminie	155
Mapa 19 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczyca Obszar strategicznej interwencji.....	156
Mapa 20 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Łęczyca - Wieloletni Plan Inwestycyjny	157
Mapa 21 Obszar zielonej gospodarki	163

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Liczba urodzeń i zgonów oraz przyrost naturalny w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021.....	19
Wykres 2 Liczba urodzeń, zgonów oraz przyrost naturalny na terenie gmin powiatu łęczyckiego w roku 2021.....	19
Wykres 3 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021.....	20
Wykres 4 Liczba zameldowań i wymeldowań ogółem oraz saldo migracji na terenie gmin powiatu łęczyckiego w roku 2021	21
Wykres 5 Struktura mieszkańców gminy Łęczyca według trzech grup wiekowych w 2017 oraz 2021 roku.....	22
Wykres 6 Wyniki procentowe z egzaminów ósmoklasisty, przeprowadzonych w 2022 roku w gminie Łęczyca, w powiecie łęczyckim oraz w województwie łódzkim	30
Wykres 7 Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy Łęczyca w latach 2017-2021.....	32
Wykres 8 Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na przestrzeni lat 2017-2021 w województwie łódzkim, powiecie łęczyckim oraz gminie Łęczyca ...	33
Wykres 9 Liczba czytelników oraz wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz w gminie Łęczyca w latach 2017-2021.....	36
Wykres 10 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku	40
Wykres 11 Udział zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Łęczyca w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na tle gmin i powiatu łęczyckiego	48
Wykres 12 Podmioty gospodarki narodowej wg klas wielkości na terenie gminy Łęczyca w 2017 i 2021 roku.....	53
Wykres 13 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych, ich powierzchnia oraz powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład tych gospodarstw na terenie gminy Łęczyca	55
Wykres 14 Liczba gospodarstw rolnych według grup obszarowych oraz ich powierzchnia według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Łęczyca oraz powiatu łęczyckiego	56
Wykres 15 Dochody na 1 mieszkańca oraz wydatki na 1 mieszkańca w 2017 i 2021 w gminie Łęczyca oraz powiecie łęczyckim.....	61
Wykres 16 Struktura dochodów budżetu gminy Łęczyca w roku 2017 i 2021.....	63
Wykres 17 Udział wydatków bieżących oraz majątkowych (inwestycyjnych) w wydatkach ogółem w gminie Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021	65
Wykres 18 Wysokość pozyskanych przez gminę Łęczycę środków w ramach programów i projektów unijnych w latach 2017-2021.....	66
Wykres 19 Wskaźnik lesistości w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku	69
Wykres 20 Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	96
Wykres 21 Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	98
Wykres 22 Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności w gminach powiatu łęczyckiego w 2021 roku.....	100
Wykres 23 Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów zebranych ogółem na terenie gminy Łęczyca na przestrzeni lat 2017-2021	101
Wykres 24 Ocena poszczególnych sfer życia na terenie gminy (liczba udzielonych odpowiedzi).....	104
Wykres 25 Atuty gminy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi).....	105

Wykres 26 Priorytetowe działania do wykonania na terenie gminy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi).....	106
Wykres 27 Branża gospodarki posiadająca największy potencjał rozwojowy – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi)	107
Wykres 28 Wizytówka gminy w 2030 r. według jej mieszkańców – pytanie wielokrotnego wyboru (liczba udzielonych odpowiedzi).....	107
Wykres 29 Informacje dot. ankietowanych mieszkańców gminy Łęczycza	108

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1 Kościół Parafialny p.w. Św. Bartłomieja w Topoli Królewskiej.....	86
Zdjęcie 2 Budynek folwarczny z poł. XIX w Błoniu	87
Zdjęcie 3 Kościół cmentarny p.w. Św. Rocha w Topoli Królewskiej	87
Zdjęcie 4 Młyn z XX w. w Siedlcu	88

GMINA ŁĘCZYCA

www.gminaleczyca.pl

EUROKONCEPT
DANIEL SMUCZEK